

3.11.2021

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

19 – 2021

Kokousaika: 3.11.2021 klo 18.00 – 22.41

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

19 – 2021

Mötestid: 3.11.2021 kl 18.00 – 22.41

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

3.11.2021

---

329 §.....	7
Esityslistan asia nro 4	7
NUORTEN ALOITTEET AJALTA TAMMIKUU–KESÄKUU 2021	7
Katja Legeza.....	7
Miro Maaranen	9
Inka Karlsson.....	10
Valtuutettu Maria Ohisalo	11
Valtuutettu Elisa Gebhard.....	12
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	13
Valtuutettu Jenni Hjelt.....	14
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	15
Valtuutettu Amanda Pasanen	16
Valtuutettu Maarit Vierunen	17
Ledamoten Björn Månsson.....	17
Valtuutettu Sami Muttilainen	18
Valtuutettu Ville Jalovaara	19
Valtuutettu Pilvi Torsti.....	19
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	21
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Nita Austero.....	22
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	22
Valtuutettu Matias Pajula	23
Apulaispormestari Nasima Razmyar.....	24
Valtuutettu Jenni Pajunen.....	25
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	26
Valtuutettu Pia Pakarinen	26
Valtuutettu Kati Juva.....	27
Miro Maaranen	27
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	28
Ledamoten Eva Biaudet	30
Katja Legeza.....	31
Valtuutettu Mikael Jungner	31
Valtuutettu Laura Kolehmainen	32
Valtuutettu Tarik Ahsanullah.....	33
Valtuutettu Laura Kolbe	34
Valtuutettu Oona Hagman	34
Valtuutettu Pentti Arajärvi	35
Valtuutettu Marko Kettunen	36
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	36
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	36
Valtuutettu Sanna-Leena Perunka.....	37
Valtuutettu Titta Hiltunen	37

3.11.2021

Valtuutettu Oona Hagman (vastauspuheenvuoro).....	38
Valtuutettu Titta Hiltunen (vastauspuheenvuoro).....	38
Inka Karlsson.....	39
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	40
Valtuutettu Ajak Majok.....	41
Valtuutettu Seida Sohrabi.....	42
Valtuutettu Amanda Pasanen.....	43
Apulaispormestari Nasima Razmyar.....	44
Valtuutettu Mikko Paunio.....	45
Miro Maaranen	45
330 §.....	46
Esityslistan asia nro 5.....	46
KALLION LUKION PERUSPARANNUKSEN HANKESUUNNITELMAN ENIMMÄISHINNAN KOROTTAMINEN.....	46
Valtuutettu Laura Korpinen	46
Apulaispormestari Anni Sinnemäki.....	47
Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner.....	48
Valtuutettu Risto Rautava	49
Valtuutettu Tuomas Rantanen	49
331 §.....	50
Esityslistan asia nro 6.....	50
STADIN AMMATTI- JA AIKUISOPISTON ROIHUPELLON KAMPUKSEN HANKESUUNNITELMA.....	50
Apulaispormestari Nasima Razmyar.....	50
Valtuutettu Arja Karhuvaara.....	52
Valtuutettu Petra Malin	53
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	54
Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro).....	54
Valtuutettu Johanna Sydänmaa (vastauspuheenvuoro)	54
Valtuutettu Sami Muttilainen	55
Valtuutettu Vesa Korkkula	56
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	57
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	57
Apulaispormestari Nasima Razmyar.....	57
Valtuutettu Otso Kivekäs	58
Valtuutettu Pilvi Torsti (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	60
Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro).....	60
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	61

3.11.2021

Valtuutettu Vesa Korkkula (vastauspuheenvuoro)	61
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Pia Pakarinen (vastauspuheenvuoro)	63
Apulaispormestari Nasima Razmyar	63
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	64
Valtuutettu Pia Pakarinen (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Elina Kauppila	65
Valtuutettu Johanna Sydänmaa	65
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	66
Valtuutettu Laura Korpinen	68
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	69
Valtuutettu Ted Apter	69
Valtuutettu Arja Karhuvaara	70
Valtuutettu Otso Kivekäs	70
Valtuutettu Laura Korpinen	71
Ledamoten Björn Månsson	71
332 §	71
Esityslistan asia nro 7	71
TILOJEN VUOKRAAMINEN METSOLAN ALA-ASTEEN KÄYTTÖÖN	71
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	71
333 §	72
Esityslistan asia nro 8	72
LAAJASALON JOLLAKSEN KARTANON ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12686)	72
Valtuutettu Jenni Pajunen	72
Valtuutettu Laura Kolbe	73
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	73
334 §	74
Esityslistan asia nro 9	74
KUNNAN ASUKKAAN ALOITTEET 1.1.–30.6.2021	74
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	74
Valtuutettu Otto Meri	75
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Sami Muttilainen	76
Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	76

3.11.2021

---

335 §.....	77
Esityslistan asia nro 10	77
VALTUUTETTU MIA HAGLUNDIN ALOITE LYHENNETYN TYÖAJAN KOKEILUSTA	77
Valtuutettu Arja Karhuvaara.....	77
Valtuutettu Minja Koskela	78
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	79
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	80
Valtuutettu Mika Ebeling	80
Valtuutettu Mai Kivelä	81
Valtuutettu Jenni Hjelt.....	81
Valtuutettu Tuomas Rantanen	82
Valtuutettu Sinikka Vepsä	83
Valtuutettu Otto Meri.....	83
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	84
Valtuutettu Arja Karhuvaara.....	85
Valtuutettu Mikael Jungner	85
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	86
Valtuutettu Amanda Pasanen	87
Valtuutettu Seida Sohrabi	88
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	88
Valtuutettu Sinikka Vepsä	89
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	89
Valtuutettu Minja Koskela	90
Valtuutettu Mikael Jungner	90
Valtuutettu Jenni Hjelt.....	91
Valtuutettu Tuomas Rantanen	92
Ledamoten Eva Biaudet	93
Valtuutettu Sami Muttilainen	93
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	94
Valtuutettu Jussi Halla-aho	94
Valtuutettu Titta Hiltunen	95
Valtuutettu Mahad Ahmed	96
Valtuutettu Sami Muttilainen	96
336 §.....	96
Esityslistan asia nro 11	96
VALTUUTETTU VERONIKA HONKASALON ALOITE LÄHISUHDEVÄKIVALLAN SOVITTELUSTA LUOPUMISEKSI HELSINGISSÄ	96
Valtuutettu Mika Ebeling	96

3.11.2021

Valtuutettu Minja Koskela	97
Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)	99
Valtuutettu Oona Hagman	99
Valtuutettu Sini Korpinen	100
Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)	101
Valtuutettu Tuomas Nevanlinna.....	101
Valtuutettu Petra Malin	101
Valtuutettu Oona Hagman (vastauspuheenvuoro).....	102
Valtuutettu Laura Korpinen	102
Valtuutettu Sanna-Leena Perunka.....	102

3.11.2021

---

329 §

Esityslistan asia nro 4

NUORTEN ALOITTEET AJALTA TAMMIKUU–KESÄKUU 2021

Katja Legeza

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä oon Katja Legeza. Mä oon Helsingin nuorisoneuvoston puheenjohtaja, ja mä oon saanut kunnian tulla tänne tänään nostamaan esiin nuoria huolestuttavia asioita.

Hyvät valtuutetut.

Ilmastokriisi on yksi meidän yhteiskunnan ja maapallon suurimmista kriiseistä. Sen vaikutukset on nähtävissä jo nyt meidän jokaisen arjessa ja elämässä. Ilmastokriisin torjumiseksi on tehtävä viisaita päätöksiä ja ratkaisuja nyt, jotta myös meillä nuorilla, vielä tulevillakin sukupolvilla olisi tulevaisuus.

Nuorten aloitteissa on vuosittain jatkuvasti noussut esiin huoli ilmastonmuutoksesta, luonnon monimuotoisuudesta, kierrätyksestä ja vastuullisesti sekä ympäristöystävällisesti tuotetusta kouluruuasta. Konkreettisia toimenpiteitä sisältäviä aloitteita on jätetty vuosittain kymmeniä, mutta yksikään niistä ei ole edennyt toteutukseen. Yksikään niistä. Nyt mä kysynkin teiltä, miksi näin on.

Kierrätystä koskevien aloitteiden vastauksissa viitataan muun muassa huoltoliikenteen lisääntymiseen ja yksilön vastuuseen. Erään kierrätysmahdollisuuksien lisäämistä ajavan aloitteen vastauksessa todetaan seuraavaa: ”Kierrätys ja lajittelu pitää saada laajemmin mahdollisiksi, mutta meidän kaikkien toiminnan pitää myös olla sellaista, että se tukee lajittelua eikä roskea heitetä ensimmäisenä vastaan tulevaan roskikseen. Roskien syntymisen ehkäisy on parasta lajittelua, mutta voimme myös käyttää retkeilystä tuttua tapaa viedä omat roskat takaisin kotiin, jossa ne voi lajitella kunnolla.”

3.11.2021

No, onhan tässä tietysti jalo ajatus, mutta eikö yhteiskunnan, teidän päättäjinä, tulisi tehdä ympäristöystävälliset valinnat helpoksi yksilöille eikä sysätä vastuuta heille täysin? Harva ihminen vie oikeasti ne banaaninkuoret tai muun biojätteen sieltä Nuuksiosta, tai missä ikinä onkaan ollut, ihan kotiin asti. Se vie sen sinne lähimpään roskikseen. Tarkennuksena, sekajätteeseen, koska muita vaihtoehtoja harvoin on.

Me ymmärretään tietenkin, että mahdollisimman laajan kierrätysjärjestelmän toteuttaminen ei ole niin yksiselitteistä ja siihen liittyy vielä ratkottomia haasteita. Tämän takia me korostetaankin sitä, että nuoria tulisi osallistaa entistä enemmän kierrätyksen ja ympäristöystävällisen toiminnan suunnitteluun. Esimerkiksi nuorisoneuvoston lisäksi koulujen kautta.

Useissa kierrätykseen liittyvien aloitteiden vastauksessa viitataan myös Helsingin seudun ympäristö -kuntayhtymään, joka vastaa koko seudun jätehuollosta, ja erityisesti siihen, kuinka monipuoliset kierrätysmahdollisuudet taloyhtiössä on. Se on toki hyvä juttu, että taloyhtiössä on hyvät kierrätysmahdollisuudet. Mutta eihän ihmiset esimerkiksi käy piknikeillä taloyhtiön roskakatoksilla. Vaikka eniten roskaa syntyykin siellä kotitalouksissa, niin niitä syntyy myös runsaasti julkisilla paikoilla, kuten puistoissa. Siellä ihmiset viettää paljon aikaa etenkin kesäisin ja keväisin ja syntyy myös merkittävä määrä jätteitä, ja osa niistä päätyy lopulta mereen, ellei ole roskiksia niitä varten.

Mun mielestä siis vähintään, mitä kaupunki voi oman ympäristönsä siisteiden ja viihtyvyyden eteen tehdä, on mahdollistaa hyvät kierrätysmahdollisuudet. Mun toiveeni onkin, että kaupunki laajentaa julkisten ulkotilojen kierrätysmahdollisuuksia niin, että sekajäteroskiksien yhteydessä on myös biojäteroskakori. Niitä ei tarvitsisi olla ihan jokaisen sekajäteroskiksen yhteydessä, mutta sellainen olisi hyvä löytyä suosituilta virkistysalueita, kuten Koffin puistosta, Tervasaassa, hietsusta ja Kai-vopuistosta. Näitä esimerkkejä on varmasti useampi. Nämä on ekat, jotka mulle tuli mieleen. On sanomattakin selvää, että nuorisoneuvosto on valmis tekemään yhteistyötä niiden ratkottomien ongelmien ratkaisemiseksi yhdessä.

Hyvät valtuutetut.

Muutoksen aika on nyt. Ei huomenna, ei ensi valtuustokäsittelyssä eikä seuraavana valtuustokaudella. Muutoksen aika on nyt. Enää ei ole aikaa odotella.

Kiitos.

3.11.2021

Miro Maaranen

Ärade ordförande, bästa fullmäktigeledamöter, de av folket valda representanter.

Ni har idag framför er ungdomars önskingar och klagomål, idéer och förslag hur stadens verksamhet kan förbättras, hur vår stad kan bli ett även bättre ort för människorna i alla åldrar. Dessa initiativ är alla gjort av personer som inte har många möjligheter att påverka, till exempel rösträtt. Var noggrann när ni behandlar dessa initiativ. Vilken slags behandling de som tog initiativ får när de är unga har en stor verkan på hurdan de ser politik och samhälleliga aktiviteter när de är vuxna.

Hyvä valtuusto.

Sitä suuremmalla syyllä on taas äärimmäisen turhauttavaa olla täällä puhumassa. Ei siitä, mitä aloitteita on tehty, vaan siitä, miten olemassa oleva järjestelmä ei toimi. Olen täällä taas kertomassa tyhjästä toiveista ja rikkinaisestä aloitekanavasta, joka ei kelpaa mihinkään.

Hyvät valtuutetut.

Vuodesta 2016 alkaen joka ikisessä aloitekesittelyssä nuorisoneuvoston edustajat on käyneet läpi aloitejärjestelmän epäkohtia. Joka ikisen kerran meille on tultu sen jälkeen kertomaan, että pian ongelmat ovat poissa. Pian aloitekanava saataisiin siirrettyä uudelle hienolle, toimivalle Nuorten Helsinki -sivustolle. Viime aloitekesittelyssä itsekkin elätelin sellaista toivetta.

Tänään sain kuulla, että aloitejärjestelmä on kuulemma siirretty uudelle Nuorten Helsinki -sivustolle. Asia kunnassa siis. No, asia olisi kunnossa, jos aloitekanava olisi oikeasti siirretty sinne uudelle sivustolle. Se ei ole. Se on edelleen sillä vanhalla, vanhentuneella ja usein kaatuneella sivustolla. Koko järjestelmä on edelleenkin yhden yksittäisen kaupungin työntekijän varassa. Jos hän on syystä tai toisesta poissa töistä, saapuneiden aloitteiden käsittely lamautuu siihen.

Ongelmia on lisää. Aloitejärjestelmän tarkoitus oli, että jokainen helsinkiläinen nuori saisi mahdollisuuden vaikuttaa kaupungin toimintaan ja saada ääntään esille. Miten siinä kävi? Aloitteiden teko on kasautunut nuorisoneuvoston jäsenille ja yksittäisille muille aktiivisille nuorille, jotka

3.11.2021

---

ovat jo muutenkin perillä asioista. Näistäkin aloitteista, joita hetkellä käsitellään, lähes tulkoon puolet on nuorisoneuvoston jäsenten tekemiä.

Nuorisoneuvoston jäsenet ei tee aloitteita liikaa, mutta muut helsinkiläiset nuoret tekevät niitä aivan liian vähän. Miksi niitä tehdään aivan liian vähän? No, siksi koska kukaan ei tiedä aloitekanavan olemassaolosta. Miksi siitä ei tiedetä? Koska sitä ei markkinoida! Kuten edellisessäkin aloitekäsitelyssä jo sanoin, on tehty päätös olla markkinoimatta aloitekanavaa. Se on aivan häkellyttävää, ettei markkinointiin ole vielä ryhdytty.

On todettava, että toimialat ovat skarpanneet. Vastausajat ovat lyhentyneet. Vastaukset on perustellumpia ja laadukkaampia. Nyt pitäisi saada vaan se järjestelmä kuntoon.

Hyvät valtuutetut.

En haluaisi nähdä enää seuraavassa aloitekäsitelyssä pidettävän samankaltaista puheenvuoroa. Järjestelmää ei ole korjattu. Se on edelleenkin rikki, ja nyt olisi aika korjata se.

Kiitos.

Inka Karlsson

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Koronapandemia on lisännyt tarvetta ajanvietto- ja hengailupaikoille erityisesti ulkotiloissa. Moni tässäkin salissa on varmasti hyödyntänyt kävelypolkuja, ulkokuntosaleja tai urheilukenttiä viimeisten vuosien aikana. Ilmiö ei kuitenkaan ole uusi. Vuodesta toiseen helsinkiläiset nuoret toivovat erilaisia hengailu- ja liikuntamahdollisuuksia ja nuorten tiloja hyödyntäen nuorten aloitekanavaa.

Nuorten mukaan näiden paikkojen tulisi olla turvallisia, hyvin valaistuja, nuorille suunnattuja, ylläpidettyjä ja vuodenaikaan sopivia. On myös tärkeää, että harrastus- ja hengailumahdollisuudet ovat lähellä kotia. On epäilemättä, suorastaan kohtuutonta, että osa nuorista joutuu kulkemaan kilometrienkin matkan vain saavuttaakseen hengailu- ja urheilumahdollisuudet tai tavataksaan ystäviään.

Eryteisesti pimeään aikaan, eli suurimman osan talvikuukausista, joita nyt lähestymme, tällainen pitkien matkojen kulkeminen voi koitua hyvin

3.11.2021

---

hankalaksi, lisätä turvattomuuden tunnetta tai rajoittaa nuorten mahdollisuutta osallistua yhteiseen toimintaan. Kaupungin strategiassakin mainitaan useampaan otteeseen lähiliikuntapaikat osana kasvavaa ja hyvinvoivaa kaupunkia. Viime aikoina kaupunki onkin kampanjoinut osana Helsinki liikkuu -ohjelmaansa muun muassa sloganilla 90 % 15-vuotiaista liikkuu liian. 90 % on numerona aika hälyttävä. Sen takia mä ihmettelenkin, miksei kaupunki edistä nuorten mahdollisuutta liikkua heidän omilla ehdoillaan heidän lähialueellaan, jotta tällaiset numerot voidaan saada laskuun.

Kuten nuorten aloitekanavalle on tyypillistä, vaikka nuoret tekee hienoja aloitteita, ne on konkreettisia ja niissä on ihan selkeä tavoite. Ne on hienosti muotoiltu ja ne on asiallisesti toimitettu kaupungille. Ne tyssää vaan siihen aloitevaiheeseen. Ne ei etene pidemmälle, ja mitään hengailu- tai urheilupaikkoja ei tule. Tämä on mun mielestä aika huolestuttava ilmiö, ja Miro tästä hienosti puhuikin.

Tämä aihe on todistetusti hyvin ajankohtainen ja kaupunkilaisten viihtyvyyden kannalta tärkeä. Ei siis mun mielestä ole turhan kaukaa haettua odottaa, että sen kehittämisen eteen tehtäisiin enemmän. Me toivotaan nuorina, että te, arvoisat valtuutetut, otatte tulevaisuudessa meidän toivomukset tähän aiheeseen liittyen vakavasti ja mahdollistatte meidän liikkumisen meidän omilla ehdoilla.

Sitten ehkä tärkeimpänä me toivotaan, että te teette yhteistyötä meidän kanssa, kun te suunnittelette näitä mahdollisuuksia. Me toivotaan, että urheilu- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia tulee ympäri kaupunkia, niitä on laajasti erilaisia ja että te pidätte ne meille viihtyisiä ja sellaisena, että me koetaan itsemme siellä tervetulleeksi.

Kiitos.

Valtuutettu Maria Ohisalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Suurkiitos nuorille teidän aloitteista ja aktiivisuudesta. Me ollaan käyty tätä samaa keskustelua tosi monta kertaa. Niin kuin nuoret itse toteaa, niin me ollaan monet oltu tässä samassa moneen kertaan. Mäkin oon tehnyt tästä ponsia ja mä oon kyselty näiden aloiteprosessien perään. Valitettavasti edelleen ollaan tässä. Liian pitkään joudutaan odottamaan vastauksia. Toisaalta nuoret hyvin tunnistaa, ja mä toivon, että me täällä tunnistetaan, että meillä on demokratiavaje siinä, että vain

3.11.2021

---

osa nuorista osallistuu. Ehkä erityisesti vielä niin, että moni ei edes todella tiedä tästä mahdollisuudesta lähteä mukaan.

Tiedustelin apulaispormestari Arhinmäeltä, miten tähän aloitekanavaan vihdoin tartutaan niin että se uudistetaan, niin että se oikeasti toimii ja innostaa. Toisaalta kysymys siitä, kuinka tätä markkinoidaan kouluissa. Jos tätä käytäisiin luokittain läpi, niin voi olla, että sieltä aika moni nuori saattaisi innostuakin mukaan.

Vielä tärkeä seikka, mikä nostetaan täällä neuvoston vastauksessa. Se, että nuorisoneuvosto kokee, ettei aloitteiden vastauksista välity kaupungin puolelta samanlaista huolta ympäristöstä ja ilmastonmuutoksesta kuin mitä nuoret nostaa. Tämä on musta tosi surullinen viesti. Meillä on kaupunkina uusi strategia. Meillä on tuore valtuusto. Mä toivon, että meidän yhteiset, paljon kunnianhimoisemmat tavoitteet, mitä meillä esimerkiksi viime kaudella oli ympäristön ja ilmaston suhteen, että ne todella näkyisi myös tulevissa vastauksissa ja siinä yhteistyössä, mitä nuorten kanssa tehdään.

Kiitos.

Valtuutettu Elisa Gebhard

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut sekä nuoret.

Oli erittäin hyvä kuulla aloitteistanne sekä laajemmin myös ajatuksistanne aloite- ja vaikuttamisjärjestelmän kehittämisestä. Ja kuulla myös tosi arvokasta kriittistä palautetta nuorilta itseltään.

Nuorten vaikuttamisjärjestelmää Helsingissä on kehitetty oikeastaan niin kauan kuin itse muistan, ja on rehellistä todeta, että emme ole vielä valmiita. Nyt vietetään myös politiikkaviikkoa, joka on valtakunnallinen yhteiskunnallisen vaikuttamisen teemaviikko nuorille. Mä ajattelen, että meidän vastuulla on aktiivisesti luoda sellaisia rakenteita, jotka edistävät nuorten pääsemistä mukaan kaikenlaiseen yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. On meidän kaikkien etu, että täällä valtuustosakin kuuluvat eri sukupolvien näkemykset. Tämä edistää parhaillaan politiikan pitkäjänteisyyttä sekä sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta.

Kaiken kaikkiaan ajattelen, että meidän on kuultava tarkasti nuorten näkökulmia sekä järjestelmän kehittämisestä että tietysti aloitteiden sisällöstä. Ja että suhtaudumme avoimin mielin siihen, miten nuorten

3.11.2021

---

vaikuttamismahdollisuuksia tässä kaupungissa voidaan parantaa. On myös aika huomionarvoista, millaisiin asioihin nuoret aloitteissaan kiinnittävät huomiota. Sellaiset asiat, kuten elinympäristön viihtyisyys, ulkoliikuntamahdollisuudet, tuntuvat kiinnostavan helsinkiläisiä ikäryhmästä riippumatta.

Myös kokemukset nuorten osallistumisesta esimerkiksi lautakuntien työskentelyyn ovat varsin hyviä. Siksi meidän ei tule hidastella nuorten osallisuuden kehittämistä. Tehkäämme siis parhaamme, että eri ikäiset kaupunkilaiset pääsevät vaikuttamaan Helsingin asioihin.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Nuorisoneuvoston jäsen Miro Maaranen ja valtuutettu Ohisalo kysyvät aloitejärjestelmän kehittämisestä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on ryhdytty palvelumuotoiluprojektiin sitä varten, että tämä toimisi paremmin tämä nuorten aloitejärjestelmä. Keskeiset ongelmat, kehittämistarpeet on toimialalla tunnistettu, ja tämän pohjalta tullaan tekemään tarkempi suunnitelma.

Keskeinen kysymys, kun me pohditaan nuorten aloitteita, on se, halutaanko järjestelmästä mahdollisimman arvovaltainen vai kevyt ja nopea. Nämä ei välttämättä ole yhteen sovittavissa suoraan. Jos toivotaan, että nuorten aloitteisiin vastaa pormestari tai apulaispormestari ja ne tulee valtuustoon asti keskusteltavaksi, niin silloin siitä välttämättä tulee hitaampi, kankeampi tie.

Toinen vaihtoehto on se, että me pyrittäisiin siihen, että aloitteisiin vastataan mahdollisimman nopeasti ja siellä, mihin ne suoraan koskettaa toimialoilla. Ne viranhaltijat, ne vastuhenkilöt kertoisi suoraan, mitä asioille aidosti tehdään. Täällä on tullut pitkään palautteessa esille se, että haluttaisiin, että vastaukset olisi suoria, ymmärrettäviä. Niissä sanottaisiin suoraan, että kyllä, asia etenee tai ei, asia ei etene. Tätä tietysti ehkä palvelisi se, että se tulisi suoraan toimialalta se vastaus. Tämä on semmoinen, jota mun mielestä pitäisi nuorten kanssa yhdessä pohtia, että kumpi on se arvo, jota ennen muuta painotetaan.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

3.11.2021

Samaan aikaan pitää muistaa, että tämä nuorten aloitejärjestelmä on vaan yksi osa nuorten vaikuttamisen kokonaisuutta. Lasten ja nuorten vaikuttamiseen osallistumisen periaatteet on tulossa kaupunginhallitukseen vielä joulukuussa käsiteltäväksi. Tai jo joulukuussa. Se on paljon, paljon laajempi ja pitää olla paljon laajempi kuin tämä aloitejärjestelmä. Jokainen valtuutettu meistä tietää, ettei välttämättä meidän aloitteet, vaikka me jätetään se täällä arvovaltaisena, ei välttämättä toteudu sellaisinaan ollenkaan. Vaan itse asiassa oleellista on se, että pystytään vaikuttamaan mahdollisimman paljon valmisteluvaiheessa.

Tässä mun nähdäkseni on se suurin nuorten vaikuttamisen mahdollisuus. Tähän pitäisi erityisesti panostaa. Alueilla, silloin kun asioita suunnitellaan, asioita valmistellaan, pitää kytkeä koulut mukaan. Koulujen kautta oppilaat mukaan. Pitää kuunnella, keskustella. Nimittäin niin kuin me hyvin tiedetään, niin siinä vaiheessa kun asiat on valtuustovaiheessa, ne on aika pitkälle jo valmisteltu. Aika monta päätöstä tehty. Paljon oleellisempaa on se, että vaikuttaminen päästään tekemään valmisteluvaiheessa. Tähän mä laittaisin kaikkein isoimman painoarvon nuorten vaikuttamisessa. Paljon suuremman kuin sen, mikä täällä valtuustossa on keskustelu.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Nuorisoneuvoston jäsen Inka Karlsson kysyi lähiliikuntapaikoista ja hengailupaikoista. Ihan niin kuin sanoit, strategiassa voimakkaasti painotetaan sitä, että kaikilla alueilla pitää olla lähiliikuntapaikkoja, lähipalveluita. Meidän strategia lähtee 15 minuutin periaatteesta. Siitä, että kävellen, pyörällä, joukkoliikennevälineillä pääsee palveluiden ääreen. Lähiliikuntapaikkoihin tullaan panostamaan erittäin paljon merkittävämmän tällä kaudella kuin aikaisemmin ja tullaan huolehtimaan siitä, että jokaisessa lähiössä, jokaisella asuinalueella on liikuntapalveluita, jota nuoret näissä puheenvuoroissa kaipasi.

Valtuutettu Jenni Hjelt

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät nuorisoneuvoston edustajat ja valtuutetut.

Nuorten aloiteasia on tärkeä. Kiitänkin aloitteita tehneitä nuoria ja nuorisoneuvostoa aktiivisuudesta. Nuorten mahdollisuus tehdä aloitteita on yhteiskunnallisesti tärkeä asia. Parhaimmillaan mahdollisuus aloitteiden tekoon parantaa nuorten osallisuuden tunnetta kaupungin

3.11.2021

---

päätöksenteossa. Nuoret ovat parhaiten niiden asioiden äärellä, jotka nuorille ovat tärkeitä. Siksi meidän täytyy kuunnella heitä.

Nuorisoneuvosto on nostanut esiin huolen siitä, että suuri osa aloitteista on nuorisoneuvoston jäsenten tekemiä ja aloitekanavan markkinoinnin puutteen. On selvää, että ilman tietoisuutta aloitekanavasta ei aloitteita tule. Liian usein vastaus aloitteisiin myös viivästyy. Vastausten tavoiteaika menettää merkityksensä, mikäli siitä ei pidetä kiinni.

Paljon puhutaan nuorten kiinnostuksesta yhteiskunnallisiin asioihin ja politiikkaan. Vaikka meillä toisaalta on hyvinkin aktiivisia nuoria, jotka eri tavoin ajavat heille tärkeitä asioita, on meillä liian paljon nuoria, jotka kokevat yhteiskunnallisiin asioihin vaikuttamisen ja politiikan vieraaksi tai hankalaksi. Tulevaisuus on nuorissa. Siksi meidän täytyy kantaa kortemme kekoon siinä, että nuorten osallisuuden kokemus ja tosiasialliset mahdollisuudet vaikuttaa paranevat.

Toivon, että jatkossa toimialoilla kiinnitetään huomiota siihen, että nuorten aloitteisiin vastataan ajoissa. Lisäksi kysyn, olisiko mahdollista, että pohdittaisiin aktiivisesti sitä, miten aloitekanavaa saataisiin parhaiten markkinoitua nuorille ja toimia tässä kehittämisessä yhteistyössä nuorisoneuvoston kanssa. Markkinointia voisi kohdentaa nuorten käyttämiin sosiaalisen median kanaviin ja olisi hyvä pohtia myös, miten asiaa voitaisiin edistää yhteistyössä koulujen kanssa.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja. Kiitos nuorille erittäin hyvistä esittelystä ja puheenvuoroista.

Kiinnitin huomiota, että tässä oli paljon puhetta nuorten liikkumisesta. Niin kuin apulaispormestari Arhinmäki omassa puheenvuorossaan totesi, niin kaupunkihan panostaa nyt uudella valtuustokaudella merkittävästi eri liikkumispaikkojen ja ulkonaliikkumispaikkojen lisäämiseen. Se on tärkeä asia, koska kun ottaa huomioon vielä tämän koronakriisin aiheuttaman tilanteen, joka on monet nuoret jättänyt harrastusten ulkopuolelle ja sulkenut sosiaalisten ympyröiden ulkopuolelle, niin on tärkeää, että me panostetaan liikkumismahdollisuuksien tarjoamiseen. Että ei jää pysyvää tapaa liikkumattomuudesta.

3.11.2021

Tässä oli myös palautetta pitkistä prosesseista ja että aikaisemmat nuorten aloitteet eivät olisi toteutuneet tai vieneet mihinkään. Ajattelen itse, että välillä demokraattinen päätöksenteko on aika turhauttavaa, että tuloksia ei saavuteta kauhean nopealla tahdilla. Mutta sitten kun on olemassa selkeitä prosesseja, niin kuin vaikka viime kauden loppupuolella puhuttiin paljon nuorten aloitteiden kohdalla kaupunkiympäristön turvallisuudesta, ja muistan, että silloin oli esimerkiksi Kontulan ostarin hanke, jota nuoret nosti paljon esille, että Kontulan ostari koettiin turvatomaksi ja toivottiin sen kehittämistä. Olen ainakin itse seurannut tätä hanketta siitä lähtien hyvin aktiivisesti, ja todennut myös sen, että kyllä se menee eteenpäin. Tämmöiset isot ostarin uudistamisen tietysti vaatii aikaa, mutta kun niihin on olemassa asukkaiden, iäkkäämpien tai nuorten vahva tahto, niin kyllä siellä kehitystäkin saadaan aikaiseksi.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos paljon nuorille todella hyvistä ja tärkeistä aloitteista. Erityisen paljon mua ilahdutti aloitteet paremman kasvisruoan ja parempien kierrätysmahdollisuuksien edistämiseksi. Huoli ilmastokriisistä ja luontokadostahan on tosi suuri niin nuorten kuin meidän muidenkin keskuudessa, on erityisen ikävää on, että se varjostaa monien nuorten uskoa tulevaisuuteen.

Onneksi moni asia näiden globaalien kriisien eteen on toki etenemässä Helsingissä meidän uuden kaupunkistrategian myötä. Faktahan on se, että me suomalaiset kulutetaan luonnonvaroja usean maapallon verran ja me eletään tavallaan koko ajan lainaksi tulevilta sukupolvilta. Tämä ylikulutus koostuu meidän tavasta asua, liikkua, syödä ja ostaa tavaroita eli meidän tavasta elää. Siksi on tärkeää, että me parannetaan esimerkiksi just kouluruokailun kasvisvaihtoehtojen houkuttelevuutta ja vaikka kaupungin kierrätysmahdollisuuksia, jotta me saadaan meidän kulutusta alas.

Kierrätyksen suhteen mä ajattelen, että on tärkeää kannustaa kaupunkilaisia pohtimaan enemmän syntyvän jätteen määrää ja sen asianmukaista kierrätystä. Sen takia mä oonkin tehnyt järjestelmään seuraavan ponnin, jossa

Edellytetään, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia järjestää lajitteluroskisten pilotin valinnaisella, rajatulla

3.11.2021

---

alueella kaupungissa, josta kerätään kokemuksia ja kehitysideoita lajittelumahdollisuuksien laajentamiseksi.

Lajitteluroskiksiahan ei ole tarpeen sijoittaa sellaisiin paikkoihin, jotka on huoltoliikenteen kannalta hankalia, eikä niitä tarvitse olla niin tiheään kuin sekajäteroskiksia. Kierrätyshän ei välttämättä tule suoraan ratkaisemaan meidän materiaalin kulutuksen ongelmaa, ja pääkaupunkiseudulla on tehty tosi paljon kierrätysasteen nostamiseksi. On kiristetty jätehuoltomääräyksiä. On parannettu viestintää. On puututtu hinnoiteltuun. Mutta selkeästi se vaatisi myös sitä, että me pääkaupunkiseudulla investoitaisiin semmoiseen laitteistoon, joka pystyisi vielä mekaanisesti lajittelemaan meidän sekajätteen kertaalleen, koska vaikuttaa siltä, että me ei muuten tulla saamaan kierrätysastetta ylös.

Kiitos.

Valtuutettu Maarit Vierunen

...tehdyistä aloitteista. Näistä aloitteista näkyy aloitteellisuus, aktiivisuus ja välittäminen ympäröivää yhteiskuntaa kohtaan. Onkin upea lukea näitä konkreettisia parannusehdotuksia. Nämä aloitteet kertoo myös siitä, että nuoria todellakin kiinnostaa vaikuttaminen ja politiikka. Toivonkin, että näihin nuorten toivomiin kehittämistoimenpiteisiin muun muassa aloitejärjestelmää koskien ryhdytään aidosti.

Nyt kun, nuoret, jaksatte jatkaa tällä tavalla vielä jonkin aikaa, niin muutamana vuoden päästä jatkatte vaikuttamista varmasti tässä salissa.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos aloitteiden tekijöille ja kiitos nuorisoneuvoston edustajille. Alldeles särskilt till Miro, som följde ordförandes exempel och också talade på svenska.

Muutama poiminta aloitteista. Numero yksi. Aloitejärjestelmä on vihdoinkin saatava kuntoon. Taas kerran meillä on tuleva ponsi, Pajulan tuleva ponsi, jota tietysti kannatan jo etukäteen. Joka kertahan me olemme tähän kiinnittäneet huomiota, ja tehdään taas kerran. Samalla

3.11.2021

---

markkinointia on edistettävä, tehostettava niin että muutkin kuin nuorisoneuvoston omat jäsenet tekisivät aloitteita.

När det gäller sophanteringen så hade vi alldeles nyligen en motion från vår grupp i samma riktning, och jag uttrycker mitt stöd för Amanda Pasanens kläm, som är utmärkt formulerad.

Useat aloitteet koskevat kouluruokailua. Itse olen tehnyt siitä taas pöytäkirjan, jolle toivon kannatusta. Se kuuluu näin:

Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta lisätä kouluikäisten suoria vaikutusmahdollisuuksia oman koulunsa ruokailuun.

Ei välttämättä vain ruokien valintaan, vaan myöskin esimerkiksi ajan-kohtiin ja näin. Myöskin ihan etukäteen ilmoitan, että Sirpa Asko-Seljavaara tulee näköjään tekemään hyvän pöytäkirjan. Sitäkin voisi etukäteen kannattaa, jos pystyisi. Se jää jollekin muulle tietysti, mutta Pasanen ehdotusta voi jo nyt kannattaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tsiigaillaan ne äänestyskortat sitten myöhemmin.

Se on ihan totta, mistä nuoret kantoivat huolta, että kuinka paljon täällä pystyy vaikuttamaan ja kuinka paljon ei. Tämä sama keskustelu on käyty joka vuosi, kun olen istunut valtuustossa. Nyt istun täällä kolmatta kertaa. Joten ei tämä kovin hyvältä vaikuta. Kyllähän täällä puhutaan kauniita lauseita ja näin pois päin. En tiedä, miten tätä asiaa pystyy ratkomaan tai parantamaan. Toki se on hyvä lähtökohta, että nuorilla on läsnäolo lautakunnassa, mutta miten tätä konkreettista vaikuttamista voisi sitten parantaa.

Just esimerkiksi viime kaudella täältä tehtiin sen puolesta päätös tai puollettiin sitä asiaa, että nuoret saa ei-kaupallisia hengailumestoja. Että se ei ole kauppakeskusten harteilla. Tapasinkin nuorisoneuvoston edustajia kesän alussa asian tiimoilta ja lupasin asiaa edistää, kun tämä oli saanut vihreätä valoa ja mitä asialle on tapahtunut. Otin

3.11.2021

---

yhteyttä stadin dirikoihin, mutten koskaan saanut siihen vastausta. Että tässä itseäni kiillottamatta, niin kuvio ei oikein fudaa.

En kuitenkaan vastusta tosiaan pyrkimyksiä edistää näitä asioita. Täällä on muutama hyvä ponsiesitys. Kannatan Pasasen ponsiesitystä, mutta myös Månssonin ponsiesitystä. En tiedä sitten, miten ruokailu-ai-koihin on vaikuttaminen tai muuta, mutta kyllähän sen sisältöön on ihan syytäkin vaikuttaa monelta osalta. Se nyt ainakin kiinnostaa ylipäättään, että kun sitä ruokaa lautaselle tuotetaan, niin mistä ja miten se tuote-taan.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos nuorille hyvistä aloitteista ja siitä, että olette täällä. Tässä vähän ajattelisin samaa kuin mitä tässä valtuuston aloitejärjestelmässä tällä hetkellä on iso remontin tarve. Mikään ei ole niin turhauttavaa kuin toimimaton aloitejärjestelmä. Että siinä ei tehdä aloitteita, mutta ei saada asioita eteenpäin. Pitäisi löytää tähän semmoinen malli, että motivaatio tehdä aloitteita myös säilyisi. Samoin täällä meidän valtuustossa että nuorten kanssa. Varmaan voisi yhdistää ideariihen, joka miettii ratkaisuja näihin asioihin.

Tässä nuorten kohdalla mietin, pitäisikö olla joku selkeä budjetti tai muuta, mistä edes osaa näistä aloitteista voitaisi toteuttaa. Ehkä vähän osallistuvan budjetoinnin keinolla tai jotain. Sitten tosiaan samaan aikaan selvittää se, ettei hirveästi olisi päällekkäisiä systeemejä kaupungissa. Mä toivon, että kun me ollaan ensi vuonna täällä, niin me ei taas ponsilla koiteta tätä asiaa ratkaista, vaan me ollaan menty iso askel eteenpäin jo siihen mennessä.

Kiitos.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

Kiitokset niille, jotka olette ensimmäistä kertaa nuorista kokouksessa. Tämähän on meille sillä tavalla arvokas, ja te käytte myös ryhmäko-kouksissa, ja on mahdollista käydä keskustelua siitä, miten edellinen vuosi on mennyt. Ja sitten on tietysti tämä koko kokonaisuus, johon

3.11.2021

---

mun muu puheenvuoro keskittyy. Neljä lyhyttä pointtia aiheista aiheet, lautakuntaosallistuminen, ongelmat ja muutos. Sanomatta selvää, että viesti tässä kohtaa väistämättä menee lähinnä meidän hallintoon.

Ensin aiheista. Tämä on ehkä enemmän viesti täällä nuorten edustajana oleville nuorille, ja toivon, että viette koko porukalle. Jos summaataan noi aiheet, niin kuin itsekkin niitä summasitte, ilmasto-, ympäristökysymyksiin, välittömän lähiympäristön tapaamispaikkojen erityisesti ulkona lisäämiseen ja niin edelleen. Kyllähän nämä kuvastaa sitä arkitodellisuutta, mistä asiat kumpuavat varmaan laajemminkin kuin tekijöiden joukko. Sillä tavalla tämä tuntuu kohtuullisen relevantilta. Niin kuin puhuttiin ainakin meidän ryhmässä, myös semmoiselta pandemian jälkeiseltä listalta osittain. Se on varmaan hyvä huomata.

Toiseksi lautakuntaosallistumisesta. Me puhuttiin tästä myös jonkun verran ryhmässä, ja kuultiin käytännön toteutusta. Vaikkapa jos on kolme edustajaa, niin vuorotellaan esityslistan lukemisella, joka on aika raskas homma. Kaikki sen tässäkin salissa tietävät. Varmaan olisi hyvä meidän hallinnon arvioida vähän näitä kokemuksia aika pian ja tehdä vertailuja verrokkikaupunkien kanssa siitä, miten tämä on toiminut ja mitkä on sellaisia asioita, mitä meidän kannattaa edelleen syventää ja parantaa. Esimerkiksi ilmeisesti kummitoiminnassa ei ollut ihan kaikki mennyt niin kuin on toivottu.

Kolmantena ongelmat. Tämä nopeus, vastausten relevanssi. Niin kuin Maria Ohisalo taisi aloittaa ja varmaan aika moni meistä, jotka olemme joitakin kausia täällä olleet, on todenneet saman, että nämä on ikuisuusaiheita. Jotain parannusta on tapahtunut, mutta kyllä mä suhtaudun suurella myötämielisyydellä Matias Pajulan täällä vielä tulevaan ponteen. Siinä on varmaan se oikea muotoilu. Yhdessä sen, mitä apulaispormestari Arhinmäki sanoi, katsoo ne asiat, mitä on korjattava.

Viimeisenä semmoinen tietty muutostarve tähän näkökulmaan nuoria koskevaan työhön ja valmisteluun just tässä historiallisessa hetkessä kyllä tulee nyt monista tietopohjista, joita me on just saatu. Nuorten kouluterveyskysely, joka kertoo todella laadukkaalla datalla 15 vuoden ajan siitä, miten menee. On niin dramaattinen muutos, ettei ole nähty koskaan. Tai sitten toinen tutkimus, niin sanotut hyvät oppimisen hetket dramaattisesti laskeneet. Nämähän on pandemiavaikutuksia, jolloin meillä on aika uusi tilanne, missä nuorten ja koululaisten kanssa töitä tehdään. Toivon, että tämä otetaan huomioon siinä, kun apulaispormestari Arhinmäen kuvaamalla tavalla tätä työtä eteenpäin viedään.

Kiitos.

3.11.2021

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Jalovaara kysyi nuorten aloitteiden mahdollisuudesta saada joku oma budjettinsa. Mä haluan muistuttaa, että meillä on kaksi osallistuvan budjetoinnin muotoa. On OmaStadi, joka juuri äänestys päättyy, jossa on 12 ikävuodesta eteenpäin, ja nuoret pääsee siinä äänestämään Wilma-tunnuksilla. Tietysti on suuri rooli siinä, että kouluilla, nuorisotaloilla tuodaan esille tämä mahdollisuus äänestää ja kannustaa äänestämään ja tekemään siihen aloitteita, joilla pystytään edistämään. Siellä oli paljon nimenomaan, kun katsoin, kävin läpi sekä niitä, en vain omalla alueella vaan muillakin alueilla, mitä hankkeita esitettiin aloitteissa, niin siellä oli hyvin paljon nuoria koskevia hankkeita.

Sen lisäksi meillä on myös Ruuti-budjetointi. Eli 150 000 euroa vuodessa nuorten omiin hankkeisiin, omiin aloitteisiin 12–17 vuotiaiden Ruuti-järjestelmän kautta. Siihen osallistuu kai noin 10 000 helsinkiläistä nuorta ja jakavat niitä rahoja. Meidän on tarkoitus sekä OmaStadin että Ruuti-budjetoinnin tämän vuoden tuloksia arvioida erityisesti siitä näkökulmasta, miten ne jakautuu alueellisesti. Tämän arvion perusteella lasten ja nuorten alueellisia osallistumisen eroja on tarkoitus huomioida.

Myös nuorten aloitejärjestelmän osalta enemmän kuin kiinnitettäisiin huomiota aloitteiden määrään, pitää kiinnittää huomiota siihen, miten ne jakautuu alueellisesti. Että nuoret kaikkialla Helsingissä tulee huomioiduksi aloitteissa. Haluan muistuttaa edelleen siitä, että nuorten aloitteet on vain yksi osa nuorten monia vaikuttamisen mahdollisuuksia. Pitää kehittää muitakin kuin vain nuorten aloitteita.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Nuorten aloitejärjestelmän uudistaminen on erittäin tärkeä, ja on hienoa, että apulaispormestari mainitsi OmaStadi- sekä Ruuti-järjestelmän. Samalla kun arvioidaan Ruutia ja OmaStadia, toivoisin, että OmaStadia arvioitaisiin siltä näkökantilta, erittäin tärkeää, että hankkeet jakautuu tasaisesti ympäri alueita, mutta että nämä kriteerit täyttyvät. Joissain OmaStadi-hankkeissa ehdottajilta vaadittiin todella tärkeitä, piti käydä mittaamassa aitoja ja mitä on ehdotettu, ja jotkut hankkeet menee sitten heittämällä ympäripyöreästi läpi. Eli OmaStadi-hankkeessa

3.11.2021

---

on myös paljon kehitettävää. Kaupungille kuuluu jo valmiiksi tietyt asiat, joita nyt laitetaan OmaStadi-hankkeiden maksettavaksi. Tämän haluaisin sanoa apulaispormestarille.

Kiitos.

Valtuutettu Nita Austero

Arvoisa puheenjohtaja. Kiitos puheenvuorosta.

Ensiksi mä haluan kiittää jokaista nuorta, joka on tänään täällä meidän kanssamme. Kiitos mahtavista nostoista, jota olette tehnyt. Tosi ilo, että olette meidän kanssa täällä kehittämässä Helsingistä lapsi- ja nuori-soystävällistä kaupunkia.

Mä koen erittäin tärkeäksi sen, että aloitejärjestelmää kehitetään lapsi- ja nuoriystävälliseen suuntaan. Mä olen ehdottomasti samaa mieltä siitä, että te nuoret olette parhaita asiantuntijoita teidän omassa asiansanne, ja meidän päättäjien tarvitsee siihen myös paneutua ja ottaa se huomioon kaikessa päätöksenteossa.

Ehdottomasti mä kiinnitin huomiota harrastusmahdollisuuksien ja mielekkään vapaa-ajan lisäämiseen. Tiedetään, että koronatilanne on lisännyt nuorten ja lasten pahoinvointia ja yksinäisyyttä, mielenterveyden ongelmia, ja se näkyy vahvasti kasvaneina lastensuojeluilmoituksina ja lastensuojeluun kohdistuvana paineena. Jos me pystytään skeittipuistoilla tai muulla mielekkäällä vapaa-ajan ja harrastustoiminnalla lisäämään nuorten hyvinvointia, niin mä koen ehkä jopa hölmödeksi sen, että me ei tässä tilanteessa sitä tehdä. Tässä tilanteessa nuorten hyvinvointiin panostaminen maksaa itsensä takaisin myöhemmin moninkertaisesti.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiinnitin taas tänä vuonna huomiota siihen, että joihinkin nuorten ehdotuksiin vastattiin, että budjetissa ei ole rahaa toteuttaa sitä, vaikka se haluttaisiin toteuttaa. Tämä on kovin merkillistä varmasti nuorten mielestä, kun pystyimme korjaamaan Olympiastadionin ja rakennamme

3.11.2021

Kruunuvuorensiltaa, mutta emme voi toteuttaa muutaman kymmenen tuhannen skeittipaikkaa. Tämä epäkohta tulisi korjata seuraavina vuosina.

Yllättävää on, että kolme aloitetta koski kouluruokaa. Etenkin kasvisruokaa, jonka todettiin joskus menevän roskiin ja opiskelija jää nälkäiseksi. Toivottiin laadukasta ruokaa joka päivä. Etenkin kasvisruoan maustaminen voisi tuoda apua tähän. Kannatan myös Månssonin aloitetta. Ei kun siis pontta. Olen itse tehnyt ponnin, joka kuuluu seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta parantaa kouluruoan laatua niin, että syntyy mahdollisimman vähän ruokahävikkiä, ja se edellyttää nuorten aloitteiden mukaan enemmän toiveruokia. Tulee kiinnittää enemmän huomiota etenkin kerran viikossa kaikille tarjottaviin kasvisruokiin.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos nuorisoneuvoston edustajille aivan erinomaisen hyvistä puheenvuoroista jälleen kerran. Mä oon itse vähän huolestunut siitä, että vaikka nuorisoneuvoston edustajat vaihtuu ja pitävät täällä hyviä puheenvuoroja, niin ikävä kyllä puheenvuoroissa sisältö pysyy varsin samana. Ja se ei missään nimessä ole nuorisoneuvoston edustajien vika, vaan nimenomaan ongelma on se, että he joutuvat jatkuvasti joka puolen vuoden välein tulemaan tänne saman huolen kanssa aloitejärjestelmään liittyen.

Huolimatta siitä, että huoli on moneen kertaan nostettu esiin, minkäänlaisista muutosta ei ole tapahtunut, ja se on huolestuttavaa. Siksi on itse tehnyt ponnin järjestelmään siitä, että aloitejärjestelmää uudistettaisiin ennen kaikkea nuorisoneuvoston kanssa yhteistyössä. Tässä nuorisoneuvoston edustaja nosti hyvin esiin sen, että esimerkiksi tätä aloitejärjestelmää on nyt uudistettu niin, että yhtäkkiä heille tulee tietoon, että asia on muuttunut, vaikka heihin ei välttämättä ole mitenkään oltu yhteydessä.

Siksi toivoisin, ja toivon, että valtuusto yhtyy toiveeseen siitä, että järjestelmää uudistetaan ennen kaikkea niin, että nuorisoneuvoston esiin nostamia ongelmakohtia korjataan nuorisoneuvoston kanssa. Niin että

3.11.2021

---

se asia ei vaan lähde eteenpäin, ja sitten palaa joskus valmiina, vaan että työtä tehdään jatkuvasti nuorisoneuvoston kanssa. Erittäin hienoa olisi myös se, että saataisiin jossain vaiheessa nuorisoneuvosto ihan pysyvällä puhe- ja läsnäolo-oikeudella tänne saliin edustetuksi.

Kiitos.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisat nuoret. Hyvät valtuutetut.

Lämpimät kiitokset jälleen kerran hyvistä puheenvuoroista ja myös niistä lukuisista keskusteluista, joita olen teidän kanssanne käynyt. Joka kerta viisastuu ja oppii aina paljon uutta.

Uudelle strategiakaudelle meidän strategia lähtee siitä, että me haluamme nostaa lasten ja nuorten osallisuutta. Mutta lähdetään myöskin siitä, että sen täytyy olla aidosti sitä arjen osallisuutta, jokapäiväistä osallisuutta, jokapäiväistä osallistumista oman elämän ja arjen asioihin.

Tällä hetkellä, kuten hyvin täällä sanottiin, konkreettisia, ajankohtaisia asioita on ollut OmaStadi sekä RuutiBudjetti. OmaStadista on sen verran sanottava, että nuorten äänestysaktiivisuus melko lailla romahti tällä äänestyskierröksellä. Syitä varmaan täytyy pohtia, mutta ehkä yhtenä syynä on se, että oli lyhyempi äänestysaika ja toisaalta pidettiin syyslomien aikana. Tässä ehkä erityisesti korostuu koulujen rooli ja se viestintä, mitä kouluissa ollaan tehty näiden muiden osallistumisjärjestelmien tukemiseksi.

Kuten apulaispormestari Arhinmäki hyvin totesi, meillä on paljon uudistusta meneillään tällä hetkellä kaupungissa. Erityisesti nuorten vaikuttamis- eli Ruuti-järjestelmän uudistaminen ja sen valmisteluperiaatteet lähtee siitä, että osallisuussuunnitelma tulisi koskemaan tulevaisuudessa kaikkia meidän toimialoja ja sielläkin panostettaisiin erityisesti lasten ja nuorten arjen osallisuuteen.

Tämän lisäksi meidän aloitejärjestelmää ollaan uudistamassa, kuten se tänä iltana on käynyt ilmi. On ihan totta, että hallinnollisesti liian raskas, liian kankea ja myös liian hidas. Sen me olemme tunnistaneeet, ja toivon, että joka kerta emme käy täällä samoja keskusteluita. Mutta sekään ollaan tässä uudistamassa.

3.11.2021

Omalta osaltani haluan kuitenkin painottaa koulujen roolia. Siellä, missä lapset ovat kuitenkin joka päivä ja siellä, missä nuoria voidaan kohdata lähes päivittäin. Koulut ovat erittäin tärkeässä roolissa aktiivisuuden lisäämiseksi. Tässä yhteydessä itse haluan kannustaa kouluissa tehtävää aktiivista osallisuustyötä. Meillä on paljon eri kanavia koulujen kautta. Esimerkiksi nuorten aloitteissa kävi ilmi, että kouluruokailu kiinnostaa erityisen paljon, kuten valtuutettu Asko-Seljavaara hyvin totesi. Sitä varten meillä on kouluruokailun raadit olemassa, jossa voidaan vaikuttaa. Meillä on myös olemassa erilaiset oppilaskunnat. Toivon, että niitä tulevaisuudessa kehitettäisiin. Myös aloitteita voidaan tehdä kouluissa. Eli myös koulukohtainen aktiivisuus ja sen lisääntyminen olisi varmasti kaiken tämän muun rinnalla, mitä kaupungissa kehitetään ja halutaan viedä eteenpäin, niin sitä olisi varmasti syytä vielä erityisesti kehittää.

Lämpimät kiitokset, ja toivottavasti hyvä yhteistyö jatkuu näin tulevanaikin valtuustokautena.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja nuoret.

Kiitos nuorisoneuvoston edustajille hyvistä aloitteista ja aktiivisuudestaan. Kiitos etenkin ilmastokriisin ja ympäristönsuojelun nostamisesta aloitteissa. Se on näin YK:n COP26-ilmastokokousviikolla erityisen ajankohtaista.

Useammassa aloitteessa toivotaan Helsinkiin parempaa kouluruokaa ja etenkin parempaa kasvisruokaa. Tein valtuustossa viime kaudella pöytäkirjan kouluruokahävikin seurannasta Helsingin kouluissa ja päiväkodeissa. Silloin hävikkiä ei vielä seurattu järjestelmällisesti, ja tekeillä oli uusi tilastointimalli. Haluaisin kysyä tässä yhteydessä apulaispormestari Razmyarilta, onko tämä tilastointimalli otettu käyttöön, jotta kouluruokahävikkiä voidaan systemaattisesti seurata?

Helsinki on vertailujen mukaan maksanut naapurikuntia enemmän kouluruokasta, mutta se ei välttämättä aina ole näkynyt kouluruoan laadussa. Kouluruoan laatua ja hintaa pitää tietenkin jatkuvasti seurata ja parantaa. Niin koululaisten kuin opettajien pitää voida vaikuttaa kouluruokailun sisältöön. Yhdyn myös aiempiin puheenvuoroihin siitä, että nuorisaloitejärjestelmän uudistaminen on tosi tärkeää, ja se pitää saada laajempaan tietoisuuteen, kuten nuorisoneuvostokin on

3.11.2021

---

lausunnossaan toivonut. Lisäksi kannatan Matias Pajulan ja Sirpa Asko-Seljavaara ponsia.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on aika merkillinen tämä kouluruuasta arvostelu vuodesta toiseen. Eikö olisi hyvä, apulaispormestari Razmyar, tutkia, mitkä on ne ruuat, jotka ei kerta kaikkiaan maistu? Ettei tarvitsisi joka vuosi tuoda sellaista aloitetta tänne, missä sanotaan, että ne menee roskeen. Kyllä tämä ihan selvästi on niin, että siellä on muutama ruokalaji, joka ei kelpaa. Otettaisiin sitten toiveruokia enemmän. Kyllä niitä voi ottaa kerran viikossa samaa ruokaa, ei se ole huono asia.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Monen muun valtuutetun tavoin hiukan ihmettelen sitä, miten Miro Maarasen kuvaamalla tavalla nämä aloitejärjestelmään liittyvät puutteet on meillä ihan toistuvasti täällä esillä. Mä en ihan saanut selkeyttä, mikä siinä mättää, minkä takia mä kannatankin valtuutettu Pajulan pontta siitä, että se yksiselitteisesti korjattaisiin, ja sitten saamme tiedon jotain kautta, että näin on tehty.

Toisaalta jos ajattelee nuorison osallistumisen lisäämisen kannalta. Niin kuin täällä on kerrottu, kouluhan on siinä ihan keskeisessä roolissa. Mutta sehän on myöskin opetussuunnitelmakysymys. Eli opetussuunnitelmassahan käydään läpi vaikkapa eduskunnan toimintaa tai varmaan jopa Euroopan parlamentin toimintaa. Nämähän on aika kaukaisia asioita. Sen sijaan että me kerrottaisiin, miten nuori itse voi osallistua ja saada omat asiansa eteenpäin. Tämähän on kiinnostavaa.

Mä ajattelen itse, että kyllähän Helsingin koulujen opetussuunnitelmaan voitaisiin ottaa tämä lähidemokratian toiminta: Miten osallistun osallistuvaan budjetointiin ja miten teen toimivan nuorten aloitejärjestelmän kautta aloitteita. Mun mielestä voitaisiin pohtia, miten tämä sisällytetään opetussuunnitelmaan.

3.11.2021

Kiitos.

Valtuutettu Kati Juva

Kiitoksia todella paljon nuorten aloitteista. Hjärtligt tack för alla de här.

Fru ordförande.

Haluaisin sanoa, että tässä on todella tärkeitä aloitteita koskien nimen-omaan ilmasto ja ympäristöä. Osoittaa vaan sen, että nuoriso on huolissaan näistä asioista, ja meidän kaikkien ikääntyneempien on syytä olla yhtä huolissaan tästä asiasta.

Haluaisin itse kuitenkin kiinnittää huomiota ja nostaa esiin ja tukea ja kannattaa tätä yhtä aloitetta. Täällä on tehty myös siis aloite kaupungin sukupuolineutraalista vaihtoehtoista eri lomakkeissa. Itse olen tehnyt samasta aiheesta valtuustoaloitteen, joka on käsitelty. Olen hyvin iloinen, että tässä kohtaa kaupungin vastauksessa voidaan todeta, mahdollisesti aloitteeni johdosta, mahdollisesti sen takia, että on yleisesti tiedostettu asia, että tätä pyritään pikkuhiljaa noudattamaan kaupungilla. Kaupunki ryhtyy lomakkeissa ja kyselyssään, aina kun se on mahdollista, noudattamaan sitä, että siellä olisi vaihtoehto "muu" ja vaihtoehto "en halua sanoa".

Me tiedetään, että sukupuolten kirjo ja seksuaalisuuden kirjo ja elämän kirjo on erittäin laajoja. On hyvin tärkeitä, että varsinkin nuorille, jotka etsii identiteettiään, on mahdollisuus olla oma itsensä, ettei ole pakko rakentaa identiteettiään binäärisiin lokeroihin. Valitettavasti todella on niin, että meillä on joitakin tilanteita, ja valtionhallinnossa ja nimenomaan tietyissä byrokatioissa tarvitaan vielä se binäärinen. Mutta mä olen hyvin iloinen, että nuoriso on tähän puuttunut. Tämä edesauttaa myös sitä, että se kaupungilla etenee. Kiitos tästä aloitteesta.

Miro Maaranen

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pajula tarttuu ponnellaan erittäin merkittävään aiheeseen. Aloitejärjestelmä on hetkellä valitettavan epädemokraattinen, ja yhtenä kärkiongelmiana siinä on juuri se, että vain tietty rajattu yksipuolinen joukko nuoria tekee aloitteita. Järjestelmää on kehitettävä ja sitä tulee etenkin markkinoida, saada se vihdoin nuorille tietoon.

3.11.2021

Mitä tulee liikuntapaikkoihin, on todellakin hyvin merkillistä, että määrärahoja liikuntapaikkojen rakentamiseen, pystyttämiseen ei tahdo löytyä. Niihin liikuntapaikkoihin, jotka kumminkin maksavat itsensä sitten takaisin vähentyneinä terveydenhuollon kustannuksina. Samaan aikaan kun me sitten käytämme miljardeja järjestelmiin ja ohjelmiin, jotka ei edes talviaikaan osaa oikein käsitellä.

Mitä tulee kouluruokaan, niin ponnet. Jag är nöjd över ledamoten Månssons och också Asko-Seljavaaras hemställningsklämmar. Till många initiativ som gäller skolmat har svarats att man skulle påverka i ens egen skola, och det är viktigt att elever kunde påverka mer i sina egna skolor när beslut om skolmat görs. Kasvisruokaan ja sen laatuun on todellakin puututtava. Ehkä yhtenä syynä siihen, miksi juuri siihen huomautetaan, on se, että me olemme tottuneet syömään kauniisti sanottuna vähemmän laadukasta liharuokaa. Kasvisruoan kanssa tilanne on toinen, ja puutteet huomataan herkemmin. Oli miten oli, kyllä laitosruoankin tulee olla syötävää. Kyllä senkin tulee olla hyvältä maistuvaa, etenkin kun siihen julkisia varoja käytetään. Sitä ei saa joutua hukkaan sen takia, että se ei maistu oppilaille. Tulee panostaa enemmän ruoan laatuun ja siihen, että tiedustellaan, mitkä on toiveruoat, mitä sinne halutaan ja että niitä sitten on entistä enemmän. Miksei jopa toiveruokapäivä viikossa, samoin kuin kasvisruokapäivä?

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät nuorisoneuvoston edustajat ja hyvät valtuutetut.

Kahteen aloitteissa nousseeseen teemaan omalta puoleltani muutamia kommentteja.

Inka Karlsson nosti esille ne aloitteet ja ehkä laajemmankin tunnelman siitä, että varsinkin tässä pandemian jäljiltä paikat, joissa viihtyä eri asuinalueilla, liikuntamahdollisuudet, ulkoliikuntamahdollisuudet ja toisaalta myös esimerkiksi luontoalueiden infrastruktuuri, ovat sellaisia asioita, joihin nuoret myös ovat kiinnittäneet erityisen paljon huomiota.

Tästä kokonaisuudesta nostan esiin sen, että syyskuussa kun kaupunkiympäristölautakunta käsitteli talarisarvioehdotusta, kiinnitimme erityisesti huomiota puisto-, liikunta- ja luontoalueinvestointeihin ja

3.11.2021

---

linjasimme, että raamivaiheessa näihin asioihin esitetyt investointimäärärahat ovat turhan alhaisia ja että tähän kokonaisuuteen tulee satsata.

Myös kaupunkistrategia, joka on tässä salissa tänä syksynä hyväksytty, nostaa vahvasti esiin kaupungin yhteiset ulkoalueet, sen kaupunkitilan. Luotan itse siihen, että tämän neljän vuoden aikana strategiaa tullaan toteuttamaan myös talousarvioissa sillä tavalla, että satsaamme puistoihin, liikunta-alueisiin ja luontoalueisiin.

Toisaalta oman elämänkokemukseni valossa toteaisin sekä valtuutettu Asko-Seljavaaralle että nuorisoneuvoston edustajille, että vaikka saisimme budjetissa näihin asioihin enemmän, niin voi olla, että silti jotkut hankkeet eivät toteudu nopeasti. Tarpeita on aina yleensä jonkin verran enemmän kuin rahoja. Mutta uskon, että näihin silti tullaan panostamaan. Tässä myös nuorten aloitteiden esiin nostamat kohteet ovat sellaisia, joihin meillä kaupunkiympäristön toimialalla ja yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa on hyvä kiinnittää huomiota.

Toinen kokonaisuus, ilmastokriisi. Helsinki ottaa ilmastokriisin vakavasti. Olemme viime kauden tehneet töitä sen puolesta määrätietoisesti ja järjestelmällisesti, että Helsinki on hiilineutraali vuonna 2035. Nyt strategiassa olemme linjanneet, että tämä tavoite tulee saavuttaa vuonna 2030. Se tietenkin tulee vaatimaan meiltä nopeampaa toimintaa kuin aiemmin, vieläkin määrätietoisempaa toimintaa. Isot kokonaisuudet, kun haluamme vähentää päästöjä, ovat energiantuotanto, ja tällä hetkellä olemme tilanteessa, jossa tämän valtuustokauden aikana itse asiassa tullaan lopettamaan hiilenpoltto Helsingissä kokonaan.

Toinen iso kokonaisuus, rakennusten energiatehokkuus, niiden käytön aikainen energiankulutus ja rakentamisen päästöt. Ja kolmas erittäin iso kokonaisuus, liikenne. Näissä kaikissa toimimme määrätietoisesti, kunnianhimoisesti. Haastan myös nuorisoneuvoston jäseniä ja nuoria potkimaan näissä asioissa erityisesti valtuustoa eteenpäin.

Totean omasta puolestani, että Nuuksiosta roskat kuitenkin pitää tuoda kotiin ja lajitella kotona. Tässä asiassa en ainakaan itse anna periksi. Luontoalueilla ja luonnonsuojelualueilla retkeily on mielestäni sellaista, että täytyy pystyä tuomaan ne roskat kotiin. Se ei olisi ilmastokriisin ratkaisukaan ehkä sinne viedä jokaista jätteautoa.

Nuorten aloitteissa näkyy myös hyvin, jos ajatellaan kulutusperäisiä päästöjä, se, että kiinnitetään huomiota ruokaan. Siellä myös liikutaan isoissa mittakaavoissa, ja uskon, että tällä kaudella toivottavasti tullaan

3.11.2021

---

toteuttamaan sitä, mikä tässä nostettiin esiin puheenvuoroissa. Kasvisruoan täytyy olla houkuttelevaa, jotta se valtavirtaisuus entisestään ja sitä kautta pystymme vaikuttamaan päästöihin.

Kiitos.

Ledamoten Eva Biaudet

Tack så mycket, ärade ordförande.

Tack så mycket för ungdomsrådets representanter för bra talturer och bra motioner och initiativ.

Det är egentligen ganska naturligt att unga människor, att här är flera motioner som behandlar skolmåltiderna, och det är ju helt klart att maten och skolmåltiderna är en väldigt viktig del av unga människors och alla vårt liv, och i skolan en betydande del av hur man trivs.

Ruoan laatuun pitää kiinnittää tietysti erittäin paljon huomiota. Mietii tietenkin itse ehkä huonona kokkina, että miten on mahdollista edes tehdä niin hyvää ruokaa niin pienillä voimavaroilla. Mutta silti mielestäni ei voi luopua laadun ja monipuolisuuden ja maun korostamisesta.

Halusin tuoda esiin, että kouluruokailu on muutakin kuin se ruoka. Ruoka tietenkin on poliittista, mutta ruokailu on myös palautumisen hetki, ja sen pitäisi olla turvallinen ja rauhallinen tila kaikille ja positiivinen kokemus. Mielestäni se on toinen asia, johon pitää kiinnittää enemmän huomiota, niin että ruuasta muodostuu positiivinen kokemus.

Meillä syömishäiriöiden lisääntyminen on tosi huolestuttavaa, ja aika paljon nuorisokulttuurissa ja muutenkin meidän kulttuurissa kiinnitetään niin paljon ulkonäköön, että ruoka voi monelle olla vaikea paikka, jos me ei mietitä, miten se tehdään turvalliseksi ja hyväksi tilanteeksi koulupäivänä.

Kiitos myös muista puheenvuorosta ja apulaispormestari Razmyarin puheenvuorosta, jossa hän korosti, että suora demokratia, missä koulussa suoraan voisi vaikuttaa oman koulunsa olosuhteisiin, koko ruokailuun, sitä on lisättävä.

Kiitos.

3.11.2021

Katja Legeza

Kiitos, puheenjohtaja.

Erityinen kiitos kaikille valtuutetuille, jotka on jättänyt ponnien tähän mennessä. On tosi hienoa nähdä, että nuorten huolet otetaan oikeasti tosissaan.

Mä haluisin vielä kysyä ympäristöystävällisyydestä ja kierrätyksestä kouluissa. Koska mä kyselin mun kavereilta eri oppiasteilta ja eri oppilaitoksista, millaiset kierrätysmahdollisuudet heillä on. Paljastui, että eri koulujen välillä on tosi paljon hajontaa. Joissakin kouluissa on ihan kaikki roskikset biosta muoviin, mutta toisissa taas kierrätys rajoittuu vaan seka- ja paperijätteeseen. Tulin ajatelleeksi, miksi näin on. Eikö ole mitään säädöstä, joka velvoittaisi kaikki Helsingin oppilaitokset toimimaan tietyllä tavalla ja mahdollistamaan yhtä hyvät kierrätysmahdollisuudet? Jos ei vielä ole mitään tällaista, niin mun mielestä olisi korkea aika tehdä sellainen.

Kiitos.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia aloitteista ja keskustelusta ja erityisesti tästä systeemikriittisestä, johon itse ajattelin nyt keskittyä.

En tiedä, lohduttaako vai pelottaako tämä, mutta voin kertoa, että tämä turhautuminen siihen, että aloitejärjestelmä ei toimi ja ne ei johda mihinkään, niin oon keskustellut useammankin aikuisen kanssa, jotka on turhautunut siitä, että kaupungin mahdollisuudet tehdä erilaisia aloitteita ei johda mihinkään eikä toimi. Olen myös tavannut useita aikuisia, jotka ovat olleet lausunnonantotilanteessa, ja kertoneet, miten turhautavaa on puhua, koska ne ei vaikuta. Teille tiedoksi, että pari kokousta sitten täällä eräs valtuutettu ihan perustellusti kävi läpi sitä, että kaupunginvaltuutettujen aloitejärjestelmä ei toimi eikä oikein johda mihinkään ja se on äärimmäisen turhauttavaa.

Eli tämä teidän kohtaama ongelma ei ole mikään tämän hetken kipuilu, vaan voi sanoa näin, että tämä hallintokulttuuri... Ja tämä ei siis ole kenenkään yksittäisen virkamiehen tai puolueen vika. Tästä hallintokulttuurista Helsingissä on muodostunut sellainen, että se näkee hyvin paljon vaivaa pitääkseen kansalaiset mahdollisimman kaukana päätöksenteosta. Jopa niin että iso osa valtuutetuista kokee, että he on tosi

3.11.2021

---

kaukana päätöksenteosta. Tämä on se ongelma. Ja tämä ongelma on nyt ja se tulee olemaan vuoden päästä.

Politiikan ydinosaamista on sanoa joo ja sitten tehdä ei. Mä vähän pelkään, että vuoden päästä olemme täsmälleen samassa tilanteessa. Mikään ei muutu. Mä toivon, että te otatte tämän turhautumisen ja lähette miettimään, miten tätä voi korjata, koska se on ihan mahdollista. Maailma on menossa siihen vuorovaikutussuuntaan. Yrityksissä on tapahtunut tosi paljon. Mä olin eilen kahvilla Jutta Urpilaisen, komissarin, kanssa, joka kertoi, miten komissio on ottanut nuorisoneuvoston kertomaan, miten Afrikassa voisi hoitaa asioita paremmin. Eli tämä aika tavallaan toimii koko ajan sen puolesta, että tämä huikea railo päätöksentekijöiden ja kansan välillä pitää hoitaa kuntoon. Mun mielestä te olette sillä lailla positiivinen voima tässä, että teitä kuunnellaan ihan eri lailla kuin esimerkiksi minua.

Mitä mä neuvoisin teille, niin käykää googlettamassa deliberatiivinen demokratia, jos se ei ole tuttu. Turun yliopistossa paljon tutkimusta. Toiseksi, kokeilkaa sama, mitä Jutta Urpilainen. Mä tunnen suurimman osan näistä pormestareista ja apulaispormestareista. Ne on ihan siis hyviä ihmisiä. Jos te voisitte jonkun kanssa luoda sellaisen, että vaikka kerran kuukaudessa käytte kahvilla ja juttelette, niin teistä voisi tulla ikään kuin neuvonantajia ja sitä kautta narulla työntäen muuttaa asioita. Tai sitten soittakaa Hesariin. Olisiko Sanomat kiinnostunut siitä, että nuorisoneuvosto tulisikin joksikin kansalaisraadiksi? Te voisitte vaikka aina lukukauden päätteeksi antaa arvosanat pormestareille siitä, miten nuoria on kuunneltu. Musta tuntuu, että tämä kääntyisi niin päin, että sen sijaan että te yritätte soittaa joillekin näistä pormestareita, niin ne soittaisi teille, että mites menee, voiko auttaa?

Tämä on tarkoituksella kerrottu vähän puolihuumorin kautta, mutta älkää missään nimessä menettäkö uskoa tähän. Älkää turhautuko. Se, että se on teille vaikeata, ei johdu teistä vaan tästä systeemistä, jossa on tosi paha valuvika. Jonka varmaan kaikki täällä salissa haluaisi korjata, jos se vaan tietäisi miten.

Kiitoksia.

Valtuutettu Laura Kolehmainen

Kiitos, puheenjohtaja.

3.11.2021

Kiitos nuorisoneuvostolle aloitteista. Mä jaan huolen ja ison vastuun ympäristökriisin hillinnästä ja sellaisen yhteiskunnan rakentamisesta, jonka ei tarvitse pelätä romahtavan omaan ekologiseen kestämyyteensä. Se on onneksi Helsingissä jo käynnissä, mutta työtä pitää koko aika jatkaa ja tehostaa.

Nuorisoneuvostolaiset kiinnittivät ihan oikein huomiota siihen, että aloitteita tekee hyvin rajallinen määrä nuoria eli käytännössä neuvostolaiset itse. Tämä johtuu siitä, että osallisuus kasautuu nuorten piirissä ihan samalla logiikalla kuin muutenkin yhteiskunnassa. Tästä on myös tuoretta empiiristä tutkimusta. Se näkyy siinä, miten iso osa meistäkin istuu useissa päättävissä elimissä ja aina samat tyytit on kirkkovaltuustossa ja vanhempainyhdistyksessä tai täällä. Arkikokemus pitää paikkansa: aina samat tyytit hakeutuvat ja pääsevät edustukselliseen elimiin.

Jos halutaan, että useampi ihminen, kaupunkilainen, nuori pääsee vaikuttamaan omiin asioihinsa, ei pidä olettaa, että samalla vanhalla metodilla tulee uusia parempia tuloksia. Osallisuutta ulotetaan useammalle henkilölle tutkimuksen mukaan esimerkiksi siten, että mahdollistetaan sitä konkreettisesti. Esimerkiksi tarjoamalla lastenhoitoa ja ruokaa kokouksessa, jossa oman alueen asioista päätetään. Ei lisää edustuksellisia elimiä luomalla.

Samaa voisi kokeilla nuorten aloitteiden suhteen. Esille tuotiin, että monet nuoret kokevat aloitteiden tekemisen pelottavana ja ei heille kuuluvana, jonkun toisen ammattimaisemman tahon asiana. Esimerkiksi nuorisotaloihin menemällä ja tuttujen turvallisten aikuisten avulla ne ei usual suspect -nuoretkin voisivat kokea kykenevänsä osallistumaan. Jos vaikka pizzan tarjoaminen auttaa jengin paikalle houkuttelemisessa, sitten sitä pitää tehdä, koska osallisuus on oikeus, ei harvojen luksus.

Valtuutettu Tarik Ahsanullah

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos erityisesti nuorisoneuvoston edustajille tämänpäiväisestä keskustelusta. Haluan jatkaa hyviä äskeisiä puheenvuoroja ja kannattaa samalla valtuutettu Pajulan pontta aloitejärjestelmän kehittämistä. Kylähän on selvää, että nuorissa on tulevaisuus ja nuorten demokratiaan osallistumisen edistäminen on ensiarvoisen tärkeää. Silloin tämän järjestelmän, minkä kautta sitä on Helsingissäkin helppo edistää, tulee

3.11.2021

---

toimia. Katson huolestuneena tätä, että nuorisoneuvosto on aiemmin-kin näitä huolia esittänyt. Sen takia kannatan lämpimästi valtuutettu Pa-julan pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos aloitteista ja kiitos hyvästä keskustelusta, joka avasi aika monia näkökulmia siihen, miten asioita hoidamme. Niin mukavaa kun täällä kaupungintalolla onkin istuskella, niin me emme ole koko maailma. Monet näistä aloitteista liittyvät lähiympäristöön tai kaupunkiympäristöön ja toisaalta ruokailuun. Jollakin tavalla toivoisin ja soisin ja meillä on myös kokemusta siitä, että nuoret itse voivat vaikuttaa kaikkein parhaiten lähiympäristöönsä. Ei niin, että odotetaan, että kaupungintalo tekee sen, vaan menemällä suoraan keskustelemaan, vaikuttamaan, tuomaan mielipiteitä esiin. Ennen vanhaan oli palautelaatikoita. Tänä on net-tiyhteydet käytettävissä. Eli rohkaisen väkevästi, toisin kuin valtuutettu Jungner, menemään sinne ruohonjuuritasolle omien mielipiteiden kanssa ja rakentamaan hyvä yhteys vaikuttamisen kenttään.

Meillä on siis koulut, meillä on kaupunginosayhdistykset. Meillä on nuorisotoimi. Meillä on monenlaista aktiivisuutta, jonka kautta voi ääntä tuoda esiin. Kaupungintalo ei suinkaan ole se ainoa. Jos yhtään lohdut-taa, se on se hitain keino. Keskimäärin kymmenen vuotta on meillä semmoinen, että asiat alkavat edetä. Se on demokratian ytimessä.

Ilahduin kovasti kahdesta aloitteesta. Toinen on tämä Volter Kilpi -puisto ja -patsas Töölöön ja toinen on EU- lipun runsaampi käyttö. Molemmat osoittavat nuorilta harvinaista rohkeutta. Myös vastaukset, joita kaupungin eri toimialat, erityisesti tämä Kilpi-asia on aktivoanut sekä museon väkeä että kulttuurikenttää. Myös tämä EU-lippuasia on hyvin tärkeä. Monissa Euroopan kaupungintaloissa on kaupungin oma, kansallinen ja EU:n lippu rinnakkain. Tämä on asia, johon varmasti tullaan palaamaan. Kiitos rohkeudesta ja kiitos hyvistä puheenvuoroista.

Valtuutettu Oona Hagman

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja etenkin hyvä nuoriso täällä.

Kiitos erittäin hyvästä keskustelusta. Mä haluaisin ihan lyhyesti tuoda esiin vielä haasteen liittyen näihin omaehtoiisiin hengailupaikkoihin tai

3.11.2021

---

nuorisotiloihin, jonka apulaispormestari Sinnemäki toikin hyvin esiin, ja hän tarttui siihen. Sikäli että Helsingin kaupunki kaavoittaisi näitä vielä enemmän ja tiheämmin, niin silloin me voidaan vaikuttaa, vähän niin kuin siirtää yritystoimintaa enemmän teidän suuntaan. Käytännössä mä kehittäisin Helsingin kaupungin kohdalla ehdottomasti yhteistyötä erilaisten yritysten kanssa, jotta me voidaan saada teille enemmän rahoitusta hengailupaikkojen kehittämiseen. Olenkin tehnyt tästä asiasta ponnin, joka kuuluu näin:

Helsingin kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta kehittää nuorisotiloja myös siten, että yhteistyötä yritysten kanssa lisätään. Tavoitteena, että nuorten tekemät aloitteet saavat myös yksityistä rahoitusta niiden toteuttamiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä ei ole lainkaan kiinnitetty toistaiseksi huomiota yhteen merkittävään näkökohtaan tai oikeastaan kahteen, jotka ovat lapsivaikutusten arviointi ja lapsibudjetointi. Nimeä voi tietysti arvostella siitä syystä, että siinä puhutaan lapsista, mutta se johtuu siitä, että taustalla on lapsen oikeuksien sopimus, joka koskee siis kaikkia alle 18-vuotiaita. Eli ei ole eroteltu lapsia ja nuoria tässä suhteessa.

Valtuusto on aikanaan hyväksynyt sen periaatteen, että lapsivaikutusten arviointia ja lapsibudjetointia sovelletaan, ja se on vain toteutettu, sanoisinko heikosti. Viimeksi tämän vuoden budjettia lukiessani löysin seitsemästä paikasta ylipäänsä sanan lapsi ja lapsivaikutuksen arvioinnin muistaakseni yhdestä tai kahdesta. Lapsistrategia on hiljan hyväksytty maan hallituksessa. Se on samoin lapsen oikeuksien sopimus - pohjainen, ja siitä syystä puhuu vain lapsista. Parhailaan on menossa sen toimeenpanon suunnitelman laatiminen, ja se koskee myös lapsia.

Lisäksi on huomattava, että lapsivaikutusten arviointi ei koske vain lapsia suoraan koskevia asioita, vaan kaikki asiat ovat lapsiasioita. Kaikki politiikka on lapsi- ja nuorisopolitiikkaa, mukaan lukien Suomen hävittäjähankinnat.

3.11.2021

Lisäksi on todettava, että yksi nimenomainen keskeinen oikeus on oikeus osallistumiseen ja osallisuuteen. Tämä periaate antaa mahdollisuuden vaikuttaa lasten asemaa koskevaan päätöksentekoon kaikissa vaiheissa.

Valtuutettu Marko Kettunen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tein ponnen järjestelmään. Olen täällä ensimmäistä kertaa, ja kuuntelen kiinnostuneena tätä keskustelua ja kuuntelin kiinnostuneena nuorten aloitteita ja heidän ongelmiaan tässä järjestelmän keskellä. Musta tuntuu, että nuoret on kauhean kiitollisia varmaan, että he tulevat kuuluksi, mutta olettaisin, että he toivovat myös, että heidän aloitteitaan vietäisiin eteenpäin.

Niin kuin tiedetään, niin meillä on väestörakenteellinen ongelma, että meidän ihmisistä suurempi osa on suuria ikäluokkia, josta seuraa, että nuorten on hirveän vaikea saada omia aloitteitaan läpi tässä meidän järjestelmässä. Ja siihen päälle tietysti nuorten tiedossa oleva ehkä pienoinen osallistumispula.

Tein ponnen, että OmaStadi-hankkeen budjetista kohdennettaisiin osa nuorten aloitteiden toteuttamiseen. Saataisiin pragmaattisesti sitten vähän lihaa luiden ympärille tähän päätöksentekoon.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Kettunenko oli tämän äskeisen puheenvuoron pitäjä? Onko teille tuttu tuo Ruuti-vaikutuskanava? Kannattaa tutustua. Löytyy ihan googlettamalla.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut ja nuorten edustajat.

3.11.2021

Ihan ensimmäisenä kannatan tässä edellä tulleita hyviä ponsia. Valtuutettujen Hagman ja Kettunen tekemiä. Nämä oli minun mielestä erinomaisia ideoita, että saataisiin sekä yritysysteistyötä näiden toteuttamiseen mukaan että vähän rahoitusta, että hommat rupeaisi toimimaan.

Rupesin ihmettelemään sitä, että jos aloitejärjestelmää ei markkinoida sen takia, että sitä ei saada toimimaan, ja siellä on yksi henkilö ilmeisesti vaan tekemässä sitä hommaa, niin voisikohan siihenkin kohdentaa rahoitusta ja tähdätä siihen, että järjestelmä olisi sellainen, että sitä oikeasti pystyttäisiin käyttämään siihen tarkoitukseen, mihin se on luotu. Onhan se demokratian kannalta aika kyseenalaista, jos tietotekniset ongelmat johtaa siihen, että ei pystytä osallistamaan nuoria, vaikka haluttaisi. Kyllä tämä asia pitäisi saada hoidettua kuntoon.

Kiitos.

Valtuutettu Sanna-Leena Perunka

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kannatan Oona Hagmanin pontta ottaa mukaan myös yksityistä rahoitusta tai koittaa ottaa sitä, mikäli kaupungilta ei todellakaan löydy budjettia näin tärkeisiin ja yksinkertaisesti, miten sen nyt sanoisi, toteutettaviin ideoihin.

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä haluan taas itse tuoda ilmi, että mä en missään nimessä haluaisi nähdä sellaista kehitystä, jossa me tuodaan yritystoimintaa nuorisotiloihin. Helsingin on jo nyt ihan täynnä kaupallisia tiloja, esimerkiksi ostareita, ja nuoret viettää niissä nykyäänkin paljon aikaa. Osittain ostareilla hengataan sen takia, että on pakko, koska nuorisotiloja ei ole saatavilla, tai ihan vaan sen takia, koska siellä nuorisotilassa ei syystä tai toisesta ole mitään mielekästä toimintaa, mihin haluttaisiin osallistua. Mun oma käsitys onkin, että pulaa on nimenomaan epäkaupallisista tiloista. Siis semmoisesta tiloista, jossa saa ihan vapaasti hengaila ja tehdä omia juttuja.

3.11.2021

Tämä ei ole puheenvuoro, jossa haluaisin sanoa, että suoranaisesti vastustaisin sitä, että jos yritykset haluaa sponsoroida sellaisia nuorille tärkeitä asioita, joilla ei mitenkään muuten olisi edellytyksiä toteutua. Nyt kun kumminkin katson tänään käsittelyssä olevaa 17 nuorten aloitetta, niin suurin osa niistä liittyy koulujen toimintaan, kaupungin omaan toimintaan tai kaavoitukseen. Eli aloitteet on semmoisia asioita, joissa yrityksillä ei oikeastaan ole mitään roolia mun nähdäkseni ja joita ei varsinaisesti ratkaista pelkällä rahalla ainakaan. Vaan ne vaatii kaikki myös kaupungilta jotain toimia.

Kannatankin enemmän sitä, että me kaupunkina otetaan suurempi vastuu siitä, että nuorille tärkeät asiat toteutuvat ja rahaa nuorille täytyy löytyä.

Kiitos.

Valtuutettu Oona Hagman (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin tähän vaan kahden teinin yksinhuoltaja todeta, että olen keskustellut erittäin paljon tästä asiasta, ja tämänkin kokouksen aikana on käynyt ilmi, että määrärahoja ei yksinkertaisesti löydy tai niitä ei löydy tarpeeksi. Eli ei pystytä toteuttamaan niitä hankkeita, mitä tällä hetkellä on pöydällä.

Mun mielestä se, että lisättäisiin tähän yrityshenkisyyttä enemmän, ei tarkoita sitä, että isot organisaatiot tulevat jyräämään, vaan siis ihan pientä yritystoimintaa, jolloin nuoretkin yrittäjät voisi tätä toimintaa hoitaa. Siinä on mahdollisuus, mitä ei kannata katsoa sivusilmällä.

Kiitos.

Valtuutettu Titta Hiltunen (vastauspuheenvuoro)

Haluan vaan muistuttaa, että meidän kaupungin budjetti on oikeasti todella suuri, ja on täysin poliittinen päätös, mihin meillä löytyy rahaa ja mihin meillä ei milloinkaan löydy rahaa. Mikään näistä nuorten asioista tai aiemmista asioista ei varsinaisesti ole tämän kaupungin budjetin mitta-kaavassa mitenkään kovin kallis.

Kiitos.

3.11.2021

Inka Karlsson

Kiitos paljon, arvoisa puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Ensinnäkin kiitokset siitä, että te olette kuunnellut meitä ja reagoineet meidän ehdotuksiin ja toivomuksiin. On upeata nähdä, että nuoret oikeasti tulee kuulluksi täällä.

Mä haluaisin palata aiheeseen, josta aiemmin aika paljon puhuttiin eli kasvisruokaan. Toki on totta, että kasvisruoan houkuttelevuus riippuu paljon siitä, mitä se ruoka on ja kuinka maistuvalla se näyttää. Kuitenkin kasvisruoan suhteen on muitakin ongelmia, mitkä vaikeuttaa kasvisyöjien ruoan hankintaa ja kanssa sitä, että kasvisruokaa ei kuluteta yhtä paljon välttämättä kuin liharuokaa.

Varmaan aika moni täällä tuntee perinteisen kouluruokalinjaston, jossa ensin on liharuoka ja sitten on kasvisruoka. Entä jos nämä vaihtaisi paikkoja? Lisääntyisikö kulutus kasvisruoasta?

Moni varmaan tietää, että erikoisruokavaliot, kuten vegaaniruoka tai muut allergiaruoat, löytyy yleensä joko ruokalan perältä tai jonojen sivusta tai sitten haetaan keittiöstä. Mä oon itse ainakin tietoinen, että joissakin kouluissa kasvisruoka on edelleen yksi erikoisruokavaliosta. Tämähän on ihan absurdia nykypäivänä. Kyllä kasvisruoan pitäisi olla siinä ihan normilinjastolla.

Yksi ongelma, minkä mä olen itsekin kohdannut, on se, että jos mä halun kasvisruokaa, mun pitää ensin täyttää sellainen lipuke ja lapuke ja ruksittaa siihen kaikki, mitä mä en syö ja mitä mä syön. Sitten se pitää toimittaa keittiöön, ja sitten voi saada kasvisruokaa. Mä oon itse tietoinen tapauksista, joissa mun ystävät ei ole saanut kasvisruokaa sen takia, että niitten lapuke ei ole täytetty oikein. Musta tämä on ihan kamaa ja tämä pitää korjata.

Yksi ongelma on se, että erityisesti ehkä vegaaniruoka, mutta myös kasvisruoka, otetaan usein pois linjastolta jo kauan ennen kuin ruokailu päättyy. Esimerkiksi jos ruokailu päättyy vaikka tasan kello 12, niin kasvisruoka lähtee sieltä puolelta. Ja sitten sitä ei ole. Mitä sä sitten teet? Et syö? Syöt liharuokaa? Mitkä sun vaihtoehdot on?

Kanssa ongelma on se, että kasvisruoan ei välttämättä ole merkitty selkeästi olevan kasvisruokaa. Joskus liha- ja kasvisruoka näyttää ihan samalta. Varsinkin nykypäivänä kun lihan korvikkeet on edistyneet niin pitkälle, niin ne on tosi vaikea erottaa välillä toisistaan. Sitten kun siinä

3.11.2021

---

ei lue kasvisruoka ja liharuoka erikseen, niin sun pitää kävellä sinne keittiöön ja selvittää, onko se sitä, mitä sä haluat vai ei. Voitko sä syödä tätä, minkä päätöksen sä teet siinä, ehkä jopa vahingossa.

Musta nämä asiat pitäisi korjata äkillisesti ja ottaa vakavissaan, jotta kasvisruoan kulutus lisääntyisi ja ehkä sitä kasvisruokaa ei menisi hukkaan.

Kiitos

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Olin ajatellut ensin pitää puheenvuoroni ihan tuolta paikalta, mutta äskeinen nuorisovaltuuston edustaja Karlssonin puheenvuoro sai minut tulemaan tänne eteen.

Tämä keskustelu on ollut tosi mielenkiintoista, ja minun mielestä ollut erittäin hienoa ja hyvä, että valtuutetut on paneutunut nuorten aloitteisiin näin monipuolisesti. Näistähän on aiemminkin valtuustossa käyty runsaasti keskustelua.

Mutta se toinen puoli on se, mistä täällä on myös paljon keskusteltu, että mihin nämä aloitteet johtaa ja johtaako ne mihinkään. Se on se toinen puoli, mihin ensi sijassa pitäisi saada parannus aikaan.

Äsken puhuttiin kasvisruuasta. Meinasin ensin, että en ota ihan oman perheen elämästä esimerkkejä, mutta otanpa sen nyt sitten kuitenkin. Yhdeksäsluokkalaiseni on parhaillaan TET-harjoittelussa. Hän on ollut jonkun vuoden jo vegaani. TET-harjoitteluaikana mennään syömään lähimpään kouluun, joka sattuu olemaan joku ala-aste. Lapseni ilmoitti, että hän vie omat eväät sinne TET-harjoitteluun joka päivä, koska on liian hankalan tuntuista ilmoittaa etukäteen toiselle koululle, että tarvitsisi vegaaniruoan tällä ajalla, ja mennä sitten vieraalle koululle sitä ruokaa hakemaan. Kun pääsääntöisesti vegaaniruoka pitää vielä hakea koulussa aina sieltä keittiöltä, että sitä ei todellakaan siitä linjastolta saa.

Ihan tällaiset yksittäiset asiat saattaa jo vaikuttaa siihen, kuinka luontevaksi nuori kokee esimerkiksi oman ruokavalintansa. Onko siitä tehty joku ihmeellinen asia vai onko se ihan luonteva ja normaali asia.

3.11.2021

Äskeisessä puheenvuorossa tuotiin erittäin hyvin esille ruoan linjastolla asettamisjärjestys. Yritin tuossa hakea, mutta en nyt nopeasti löytänyt. Jossain kunnissahan on tehty juuri näin, että linjastolla on ensimmäisenä tarjolla salaatit ja kasvikset ja viimeisenä on lihavaihtoehto tai kalavaihtoehto, mikä se minäkin päivänä onkaan. Tällä on ihan selkeä vaikutus siihen, mitä sinne lautaselle kasataan.

Myös sillä on vaikutusta, että jos siellä on se esimerkkilautanen linjaston alkupuolella, mikä antaa ihan kuvan siitä varsinkin pienemmille ruokailijoille, miten oikeaoppisesti ruokalautanen kasataan. Tässähän on meillä kaikilla, ikään katsomatta, oppimista sinällään.

Tämä on sinänsä jännä, että kasvisruuasta on tänä päivänä tullut aika erikoinenkin keskusteluaihe pitkälti. Jos me mietitään muutamia vuosikymmeniä taaksepäin, niin kyllähän lihansyönti on ollut paljon vähäisempää ihan kaikilla Suomessa pääsääntöisesti. Lihansyönti on kasvanut jatkuvasti ja lisääntynyt suurella osalla suomalaisista. Sitten siitä on tullut identiteettikysymys. Siitä syntyy, eilen ja tänään, myös voimakkaita keskusteluja on syntynyt.

Ihan ehkä hyväkin, että syntyy, mutta se on ongelma, jos ne keskustelut kärjistää kysymystä yhä enemmän sillä tavalla, että unohdetaan se, että mikä on esimerkiksi ihan ravitsemussuosituksen mukainenkin lautasmalli.

Arvoisa puheenjohtaja.

Nostan tässä vielä esiin toisen asian, mistä on täällä myös paljon keskusteltu, että ketkä aloitteita tekevät ja huomaavatko kaikki nuoret, että voisivat niitä tehdä. Jos me katsotaan, mitä perusopetuksen opetussuunnitelma sanoo... Mä en aio tässä nyt sysätä kouluille liikaa vastuuta, enkä tee sen takia tästä pontta, mutta opetussuunnitelmakin voimakkaasti ohjaa siihen, että nuoria pitäisi tutustuttaa erilaisiin vaikuttamismenetelmiin ja -välineisiin. Tämä on kyllä yksi kohta kanssa, missä mä katson meidän apulaispormestari Razmyarin suuntaan ja meidän kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtajan suuntaan, että pitäisikö meidän käydä keskustelua meidän toimialan kanssa siitä, miten meidän toimiala hoitaa tältä osin velvoitettaan.

Valtuutettu Ajak Majok

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

3.11.2021

Ensinnäkin kiitos nuorisoneuvoston jäsenille loistavista puheenvuoroista. Tack för din initiativ.

Tätä keskustelua ollut mielekästä seurata siinä mielessä, että huoli nuorten aloitusjärjestelmästä on ollut jaettua koko valtuustosalissa, mutta niin kuin nuorisoneuvoston jäsenet itse nostanut esille, niin se selkein demokratiavaje näkyy siinä.

Koska me jaetaan kaikki tämä yhteinen huoli, että aloitusjärjestelmää tulee kehittää yhdessä nuorisoneuvoston kanssa, mä toivoisin todella selkeätä linjaa siinä, että me keskitytään demokratiavajeeseen: Kenen äänet kuuluu? Ketkä on ne nuoret, jotka pääsee tähän käsiksi ja edes tunnistaa, että heillä on mahdollisuus vaikuttaa aloitejärjestelmän kautta?

Mitä tulee Miro Maarasen puheenvuorossa esille tuomaan pointtiin, että aloitejärjestelmää ei edes mainosteta missään. Se, että me tavoitetaan nimenomaan niitä, joita aloitejärjestelmä epäonnistuu tavoittamaan nyt, vaatii rahoitusta. Kerta me kaikki jaetaan tämä huoli, on myös odotettavissa, että me kaikki ollaan valmiita panostamaan siihen, että kehitystä lähdetään viemään tähän suuntaan.

Kiitos.

Valtuutettu Seida Sohrabi

Kiitos paljon, puheenjohtaja.

Ensinnäkin on ilo nähdä, että täällä on nuoria paikalla. Te tuotte teidän ääntä esille ja teidän aloitteita näkyville. Muutamiin ponsiin, jotka muun muassa Asko-Seljavaara sekä Pajulan Matias on esittänyt. Ne on erittäin hyviä. Mä oon sitä mieltä, että jos me tehdään jonkinlainen aloitejärjestelmä tai nuorille tapa toimia, niin tehdään se sitten kunnolla kerralla eikä huonosti. Toki jos on korjattavaa, niin sitten se korjataan. Mä luulen että aloitejärjestelmän tekeminen helpommaksi ja paremmaksi on keskeinen asia.

Toinen asia, minkä haluan nostaa esille, on, että ehkä mä antaisin pienen vinkin nuorille siitä, miten asioita voi tulevaisuutta ajatellen miettiä. Että mitkä on semmoisia niksejä, mitä poliitikoille antaa tai tehdä. Miettikää semmoisia aloitteita, mitkä ainakin suurin osa kannattaa. Esimerkiksi just tämä aloitejärjestelmän uusiminen on sellainen, että mä luulen, että aika moni on samaa mieltä siitä. Koska mun mielestä on

3.11.2021

---

hirveän tärkeätä, että teidän ääni kuuluu. Mä oon itse aloittanut 18-vuotiaana poliittisen toiminnan liittymällä puolueeseen ja aktiivisuuden. Mun mielestä on ihan todella iloista nähdä, että te olette täällä paikan päällä ja kerrotte teidän näkemyksiä.

Kiitos.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja. Kiitos vielä nuorille.

Mä haluaisin vielä Inka Karlssonin puheenvuoroon kouluruuasta ja kasvisvaihtoehdoista kommentoida sen, että kyllähän sen pitäisi olla niin, että kasvis- tai vegaaniruoka olisi oletusvaihtoehto ihan kaikessa julkisessa ruokailussa. Etenkin kun meillä on niin selkeätä näyttöä siitä, että eläinperäisen ruuantuotannon ilmastovaikutukset on kaksinkertaiset verrattuna kasviperäiseen vaihtoehtoon. Me tiedetään, miten valtavasti mittavat vaikutukset etenkin eläintuotannolla nimenomaan on luonnon monimuotoisuuden köyhtymiseen ja ilmastokriisiin.

Onneksi näiden asioiden eteen on nyt tapahtumassa asioita. Helsingin kaupunkihan ilmoitti eilen, että kaupungin omissa virallisissa tilaisuuksissa tullaan ensi vuodesta lähtien tarjoamaan sesongin mukaista kalaa ja kasvisruokaa.

Tätähän on paljon tutkittu, kuinka paljon sillä on vaikutusta, että siirretään vaikka kasvisruoka ensimmäiseksi linjastolle, ja sillä on jonkin verran vaikutuksia. Mutta vielä enemmän sillä on vaikutusta, että sitten kun ihminen kuitenkin saa tehdä valinnan siellä linjastolla, niin hän valitsee usein sen herkullisemmalta vaikuttavan vaihtoehdon. Sen takia meidän pitäisi pystyä panostaan ja kehittää hyviä kasvisruokia, jotta ne olisi houkuttelevia, jotta ne ihmiset, jotka ei ole tottunut syömään kasvisruokaa, uskaltaisi sitä kokeilla.

Meillä on Helsingissä tavoitteena puolittaa lihan ja maidon kulutus vuoteen 2025 mennessä Atte Harjanteen aloitteen johdosta, joka tehtiin taannoin. Tämän myötä me tullaan näkemään enemmän kasviperäisiä raaka-aineita myös kouluruokailussa.

Ehkä noin yleisesti totean, että musta on hienoa, että me aletaan tulla siihen pisteeseen, että kasvisruokailu on valtavirtaistumassa, eikä tätä enää samalla tavalla kauhistella kuin joskus aikoinaan, kun täällä

3.11.2021

---

valtuustossa tehtiin aloite yhdestä kasvisruokapäivästä kouluihin. Sitä kauhisteltiin tosi paljon.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Vielä ihan lyhyesti. Olemme erittäin tärkeiden asioiden äärellä. Kestävä kehitys ja kestävä tulevaisuus. Se jos mikä on nuorten elämässä ja nuorten tulevaisuudessa kaikista oleellisinta.

Meillähän kestävää tulevaisuutta huomioidaan opetuksessa, ja sen täytyy näkyä pedagogiikassa. Meillä on erilaisia malleja. Juuri tutustuin näihin itsekin. KETTU-malli, KIERRE-malli. KETTU-malli lähtee siitä, että kestävä kehitys näkyy meidän varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa. KIERRE-malli lähtee siitä, millä tavalla kiertotalous näkyy meidän ympäristössä ja ylipäänsä tulevaisuudessa.

Katja Legeza käytti erinomaisen puheenvuoron kierrätyksestä ja koulukohtaisia eroista, mitä tietenkään ei pitäisi olla, mutta näin valitettavasti on. Meillä toiset koulut ovat tässä edellä, ja tämä on varmasti semmoinen yhteinen ponnistus meille kaikille.

Täällä on paljon puhuttu hävikistä. Katsoin, että meillä hävikkiruokajärjestelmä on ollut olemassa vuodesta 2020 ja seurantajärjestelmä on tosiaankin pistetty pystyyn vuodesta 2021. Kyllähän tässä oleellisinta on jälleen kerran osallisuus, osallistuminen, viestintä ja ennen kaikkea kouluissa tapahtuva työ ja aktiivisuus.

Katsoin, että erilaiset kannustamisen keinot ja kanavat ovat tärkeitä. Meillä kouluissa on kilpailuhenkisesti käyty kilpailua hävikin määrästä. En nyt rupea luettelemaan voittajia, mutta voittajaoppilaitos ja voittajakoulussa hävikki oli noin seitsemän grammaa per oppilas. Eli kyllä näitä seurataan. Tässä keskustelussa itse haluan korostaa koulujen merkitystä. Juuri nämä kysymykset: kouluruokailu, viihtyvyyteen liittyvät kysymykset, erityisesti kasvisruokailun merkityksen kasvaminen. Kyllä ne siellä ravintolatoimikunnissa keskustellaan ja näissä ruokaraadeissa, joissa on esitetty erilaisia toiveruokaviikkoja, ja niitä kouluissa kehitetään. Mutta maailma ei ole täydellinen, ja tätä työtä pitää tehdä näin nuorisoneuvoston tasolla mutta myös koulukohtaisesti, koska siellä on nuorten ääni, ja siellä on ne vaikuttamisen paikat ja keinot.

3.11.2021

Valtuutettu Mikko Paunio

Mä oon 30 vuotta tehnyt työtä ilmastonmuutoksen parissa, ja pikkusen kauhuissani on kuunnellut tätä pelokasta keskustelua siitä, kuinka meille käy huonosti. Tässä on juuri julkaistu Maaria Ylikangas -nimisen esseistin kirjoitus Yleisradiolla, joka on otsikoitu: ”Hyvät ajat loppuvat sinun sukupolveesi, ilmastokriisin lasten elämä on kuoleamisen opettelua”. Pitkä, pitkä essee. Jossa ei ole päätä eikä häntää, mutta kuvastaa sitä ilmapiiriä, mihin tämä tilanne on mennyt.

Kun mä oon just hiljattain vetänyt sosiaali- ja terveysministeriön virallisen suunnitelman siitä, kuinka me sopeudutaan ilmastonmuutokseen, niin olen myös tieteellistä kirjallisuutta ja Maailman terveysjärjestön piirissä julkaistua tietoa siitä, mikä meitä odottaa. Totean tässä lopuksi, että voimassa oleva WHO:n arvio, tai arvaus kun se ei voi olla mitään muuta, ilmastonmuutoksen vuosittain aiheuttamista kuolemista on 250 000 per vuosi vuodesta 2030 eteenpäin. Vuosittain kuolee maailmassa 55 miljoonaa ihmistä. Me emme ole todellakaan minnekään tämän ilmiön myötä laajalti kuolemassa. Tämä on ihan keksittyä juttua.

Onneksi Michael Shellenbergerin ”Vihreän aktivistin maailmanloppu peruttu” -kirja on suomennettu ja on saatavana kirjakaupasta.

Miro Maaranen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Voisin ensin vielä kommentoida tuohon kasvisruoka-asiaan. Itse opiskelen yksityiskoulussa. Toisin kuin kaupungin kouluissa, meillä on ensinnäkin joka päivä tarjolla sekä liha- että kasvisruokaa. Meillä on myös kasvisruoka linjastossa ensimmäisenä, ja sillä todella on vaikutus. Ihmiset ottavat kasvisruokaa enemmän, ja sitä näkee melkein pä yhtä paljon kuin liharuokaa jonain päivinä. Saman käytännön soisi näkyvän myös kaupungin puolella. Meidän koulussa on valinnanvapaus. Ihmiset saavat joka päivä valita kasvis- ja liharuokan välillä, ja todella monet valitsevat kasvisruokan.

Mitä tulee nuorten aloitejärjestelmään, nuorten kuulemiseen, niin voin oikeastaan sanoa, että valtuutettu Kolehmainen puheenvuorossa oli juurikin sillä tavoin. Osallisuus ja aktiivisuus todellakin kasautuu. Sitä huomaa, kun katsoo nuorten aloitteiden tekijöiden joukkoa. Sitä huomaa, kun katsoo nuorisoneuvoston kokoonpanoa. Sen huomaa.

3.11.2021

Nyt kun aloitejärjestelmää kehitetään, on kiinnitettävä huomiota siihen, että se olisi oikeasti yleisesti tunnettu nuorten joukossa ja että se olisi helppo tapa saada omat ideat esille. Jokaiselle. Myös niille, jotka ovat poliittisen järjestelmän ulkopuolella tai jotka eivät sitä niin hyvin tunne tai ymmärrä.

Mitä tulee tähän, että meillä on täällä nuorisoneuvoston jäseniä puhumassa. Eduskuntatalolla on, jos täältäkin muutama ihminen on siellä täysistuntosalissa istunut, keskellä patsas, tulevaisuus, jossa aikuinen katsoo taaksepäin ja kantaa vauvaa, joka katsoo kansanedustajaan päin. Sama viesti on teillekin. Te olette täällä päättäjinä jättämässä meille maailman ja kaupungin, jota me saamme hoitaa omilla päätöksillä eteenpäin. Teidän päätökset hetkellä vaikuttavat siihen, millaisen yhteiskunnan me saamme hoidettavaksemme muutaman vuoden päästä. Meillä itsellämme ei ole hetkellä kauhean paljon vaikutusvaltaa siihen, minkälaisen yhteiskunnan me lopulta saamme. Ne päätökset tehdään nyt, ja ne vaikutukset näkyvät sitten muutaman vuoden päästä.

Sen vuoksi onkin äärimmäisen tärkeää, että nyt käsitteillä oleva nuorisoneuvoston valtuustopaikat saataisiin vihdoinkin päätökseen, ja tähänkin salin saataisiin vihdoinkin tulevaisuuden sukupolven, joille te tämän kaupungin olette jättämässä, edustajat kertomaan teille sen tulevaisuuden sukupolven näkemyksiä, millaisena me toivomme teidän jättävän tämän kaupungin meille.

Kiitos.

330 §

Esityslistan asia nro 5

KALLION LUKION PERUSPARANNUKSEN HANKESUUNNITELMAN ENIMMÄISHINNAN KOROITTAMINEN

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

3.11.2021

Tässä tuntuu, että ollaan koko ajan tällaisten kroonisten kustannusylytysten äärellä, vaikka tässä ylitys ei ole euromääräisesti niin suuri kuin mitä täällä on nähty. Mutta tässäkin näkyy se, että lisä- ja muutostöihin ei ole osattu varautua tai niitä on ollut enemmän kuin on ajateltu. Yleensä näitä on silloin, kun suunnittelussa on jotain jätetty huomiotta, kun näitä lisä- ja muutostöitä on sitten ilmaantunut. Ne on yleensä niitä, jotka sitten maksaa.

Näitä olisi hyvä vähän analysoida sen vuoksi, että jatkossa pystyttäisiin ehkä oppimaan siitä ja saada nämä hankkeet menemään maaliin niissä puitteissa, mitä on suunniteltu. Sen vuoksi ehdotan pontta, jossa:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävään mahdollisuutta identifioida syyt, miksi hankkeen suunnittelussa ei osattu huomioida kaikkia kustannuksia siten, että tarve lisä- ja muutostöille olisi ollut mahdollisimman pieni ja että näin tehtävän analyysin kautta saatua tietoa käytettäisiin hyväksi tulevaisuuden rakennushankkeissa, jotta jatkossa kustannusarviossa pystyttäisiin paremmin.

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tietenkin erittäin hieno koulu tässä perusparannuksessa. Kaunis ja vanha Kallion ilmaisutaidon lukio. Oikeastaan tästä hankkeestahan esityslistateksti hyvin avaa sitä, että sen lisäksi että tämäntyppisissä vanhoissa koulurakennuksissa tehtävien korjausten laajuus usein selviää tarkemmin siinä vaiheessa, kun töitä on viety jo jonkin verran pidemmälle. Esityslistatekstissä hyvin avataan sitäkin, että tällä hetkellä tilanne on sellainen, jossa tarjouksia kaikkiin rakennushankkeisiin ei itsestäänselvästi saada, koska viime vuosina koko Suomessa on rakennettu niin paljon, että rakennusalan kapasiteetti on ollut välillä jopa kuitenkin maksimissaan.

Liittyen valtuutettu Laura Korpisenkin esiin nostamaan tematiikkaan kaupunkiympäristön toimialalla jatkuvasti totta kai tehdään työtä sen puolesta, että lisätyöt, hankkeiden kustannusarviot, mahdolliset hankalat asiat erityisesti vanhojen rakennusten peruskorjauksissa, että niitä pystyttäisiin arvioimaan mahdollisimman hyvin.

3.11.2021

Tämän lisäksi haluan korostaa sitä, jonka olen täällä ottanut esiin joskus aiemminkin, että meidän on valtuustossa hyvä erottaa se tilanne, jossa kustannusarvio ylittyy alkuperäisestä, ja sitten se, mikä on ylipääntänsä kustannustaso. Välttämättä ei ole ideaalia, että sata prosenttia kaikista hankkeista alittaa kustannusarvion, koska silloin se saattaisi kertoa siitä, että teemme liian korkeita kustannusarvioita.

Olen valtuustonkin keskustelun inspiroimana pyytänyt kaupunkiympäristön toimialaa seuraamaan tarkemmin sitä, kuinka monet hankkeista alittavat kustannusarvion ja kuinka monet ylittävät ja minkälaisista summista puhutaan. Yksittäisissä hankkeissa tämä totta kai tulee seurattua, mutta olen erityisesti pyytänyt, että tätä tietoa koottaisiin yhteen, jotta myös valtuutetuilla ja vaikkapa kaupunginhallituksen jäsenillä tai kaupunkiympäristön toimialan päättäjillä olisi mahdollisuus tehokkaasti luoda katsaus siihen, millä tavalla kaiken kaikkiaan tilahankkeiden kustannukset käyttäytyvät.

Tästä koonnista teille makupalana vuosi 2019, jolloin tilahankkeissa enimmäishinnan alituksia oli yhteensä kahdeksassa hankkeessa ja enimmäishinnan ylityksiä yhdessä hankkeessa. Vuosi 2020: enimmäishinnan alituksia kymmenessä hankkeessa ja ylityksiä kahdessa hankkeessa. Jos näitä katsoo summien kautta, niin vuonna 2019 hankkeiden alitukset olivat yhteensä 9,9 miljoonan euron suuruiset, ylitykset 1,2 miljoonan euron suuruiset. Vuonna -20 taas ylitykset olivat noin 5,4 miljoonan euron suuruiset, kun taas alitukset noin kuuden miljoonan euron suuruiset. Eli näinä kahtena vuonna, joista tämä katsaus oli tehtävissä, hankkeiden enimmäishinnan alitukset ovat olleet euromääräisesti suurempia kuin ylitykset.

Vuoden 2021 osalta hanketieto on vielä sillä tavalla keskeneräistä, että sitä on järkevää tarkastella myöhemmin. Nythän vuosi on vielä kesken.

Tähän loppuun. Itse näen, että tämä ponsi on sellainen, jota valtuuston ei ole välttämätöntä erikseen hyväksyä, koska se on asia, jota tehdään joka tapauksessa.

Kiitos.

Valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lerner

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

3.11.2021

Julkisen sektorin rakennushankkeissa suuret lisä- ja muutostyöt ovat aivan liian tavallisia. Yksityisissä yrityksissä vastaavanlaista ei jostakin syystä tapahdu. Johtuuko se siitä, että yksityisessä yrityksessä omistajat valvovat omaisuutensa käyttöä tarkemmin, mutta julkisella sektorilla ei tätä tapahdu?

Nämä ylitykset ovat oltava hyvin perusteltuja. Nyt näyttää siltä, että ainakin tässä esityslistalla on hyvin, hyvin suurella pensselillä piirretty perustelut ylityksille. Olen sitä mieltä, että ylitysten syytä on tarkoitua pohdittava enemmän, joten kannatan valtuutettu Korpisen esitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin apulaispormestari Sinnemäki perusteli varsin hyvin tätä kokonaisuutta. Meidän ei kannata aina katsoa pelkästään yhtä hanketta, vaan katsoa, miten hankkeet kokonaisuutenakin menee. En missään tapauksessa voi kannattaa tätä ponsiesitystä, jonka näen lähinnä turhana ja tyhjänpäiväisenä. Jo esityslistaltakin näkyy ne perustelut, miksi ylitys on tapahtunut. Tiedän sen, kun olen aikaisemmin seurannut hyvinkin läheltä näitä hankkeita, niin ne on katsottu, että ne on pitkällä aikavälillä järkeviä uudistuksia tehdä, jotta ne koulut pysyisivät vuosikautia kunnossa.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

Kyllä yksityiselläkin puolella perusparannuskorjaukset vanhoihin rakennuksiin, niin kyllä niissä yllätyksiä tulee vastaan. Se on rakentamisen yksi perushaaste ja -probleema, että kaikista asioista ei ole ihan tarkkaa tietoa suunnitelmissa, kun lähdetään liikkeelle. Kaupungin puolella tietenkin, niin kuin kuultiin apulaispormestarin puheessa, tehdään kaikki, että hankkeissa otetaan huomioon kaikki tiedossa olevat asiat. Mutta joskus matkan varrella tulee tietoja, jotka vaatii korjaustoimenpiteitä. On parempi korjata niitä siinä kohtaa kuin tehdä huonoa lopputulosta.

3.11.2021

Mun mielestä tämä ponsi on tarpeeton.

331 §

Esityslistan asia nro 6

STADIN AMMATTI- JA AIKUISOPISTON ROIHUPELLON KAMPUKSEN HANKESUUNNITELMA

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä on ensimmäinen kerta kun itse esittelen näin merkittävää hanketta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan osalta, mutta ajattelin, että Stadin ammatti- ja aikuisopisto Roihupellon kampuksessa, voisi tästä muutaman sanan teille kertoa. Kunhan saan vaan esityksen eteenpäin, joka jostain syystä... No niin. Toivottavasti näkyy hyvin.

Meidän tilahankehan se seuraa tilakäytön suunnitelmaa, joka perustuu vuoteen 2018–28. Kuten hyvin tiedämme, nykyiset tilat eivät enää ole riittäviä kasvavalle palvelutarpeelle, mutta eivät myöskään toiminnallisille tavoitteille ja vaatimuksille, mitä tämä kampus meille tulee esittämään. Lisäksi kaupunkiympäristötoimialan arvion mukaan nykyiset tilat ovat erittäin huonossa kunnossa.

2018 tehdyn arvion mukaan Sturenkadun ja Nilsiänskadun kiinteistöllä on yhteensä noin 90 miljoonan euron korjausvelka. Ehkä oleellista tässä on kuitenkin muistuttaa itseämme siitä, että me haluamme toiminnalliset, hyvät tilat, niin että ne ovat monimuotoisia ja teollisuustoiminnan opetuksen kannalta juuri sopivia. Nykyiset tilat sijaitsevat haasteellisessa kantakaupungin ytimessä, ja sillä lailla ei ole myöskään ihan soveliaita kampuksen toiminnalle.

Myllypuron ja Roihupellon kampusrakentamisen yhteydessä tullaan luopumaan 11 toimipaikasta, joista kahdeksan on tilapäiseksi tarkoitettuja erilaisia vuokratiloja, mutta näistä tosiaankin luovutaan asteittain. Tämä Holkkitie 5, sinne tarvitaan väistötiloja, johon uusi kampus tulee sijoittumaan.

3.11.2021

Alat, jotka tulevat tulevassa kampauksessa sijoittumaan. Ehkä näistä teille muutaman sanan. Logistiikka-ala, joka varsin hyvin tiedetään tänä päivänä maailmalla on erittäin suurissa vaikeuksissa. Tätä alaa tarvitaan. Sähkö- ja automaatioala, puuteollisuus, sosiaali- ja terveysala, tieto ja tietoliikenne, tekniikka-ala. Erityisesti hyvinvointiteknologian kannalta erittäin oleellista. Esimerkiksi miten lähihoitajat omaavat teknologisia käytäntöjä, ja sitä kautta tukee myös heidän työtä.

Roihupellon kampus parantaa palveluiden järjestämistä. Uuden kampuksen tilat on suunniteltu 3 000 läsnäolevalle opiskelijalle. Kokonaismäärä opiskelijoiden osalta tulee olemaan noin 4 500.

Meille kaikille vielä muistutuksena, mistä ammatillisen koulutuksen uudistuksessa on kyse ja mitkä ne painopisteet on. Mehän lähdetään siitä, että kyseessä on jatkuva oppiminen, osaamisperusteisuus sekä työelämäyhteistyön vahvistaminen. Sitähän nimenomaan tällä haetaan, vahvaa työelämäyhteystyä. Erityisen paljon yhteistyötä eri yritysten kanssa. Uudet tilat mahdollistaa myös monialaisen yhteistyön, kuten sanottu, työelämään mutta myös eri korkeakoulujen kanssa sekä kolmannen sektorin kanssa. Erityisesti Metropolian ammattikorkeakoulun kanssa.

Me tarvitsemme toimivia oppimisympäristöjä. Tilat tulevat edistämään ammatillisen koulutuksen reformia, tutkinnon perusteiden toteuttamista. Tästä jonkin verran tuli lautakunnassa palautetta, että miten opiskelajat ovat kello kahdeksasta aamusta kello 20:een iltaan. Me koetaan ja erityisesti opetuksen kannalta koetaan, että meidän opiskelijat ovat myös hyvin erilaisissa elämäntilanteissa. Ehkä yhtenä huomiona, että ammatillisen koulutuksen ikäjakauma on 16-vuotiaista aina 70-vuotiaisiin saakka. Eli meillä pääasiallisesti on nuoret aikuiset, joiden elämäntilanteet ovat myöskin hyvin erilaiset.

Meidän täytyy opiskella nopeasti. Ammatillisessa koulutuksessahan ei ole syys- ja kevätlukukautta. Eli mahdollisuus siihen, että voi opiskella hitaammin tai nopeammin, niin se myös mahdollistaa näillä aikatauluilla ja näillä puutteilla. Tosiaan meillä on jatkuva haku, mutta yhtä lailla jatkuva valmistuminen.

Huomaan, puheenjohtaja, että olen melkeinpä jo ylittänyt aikani. Pa-hoittelet siitä. Mutta ehkä tästä elinkaarimallista myös kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari voi hieman enemmän kertoa, koska meillä on varsin hyviä kokemuksia. Esimerkiksi Vuosaaren lukio tullaan toteuttamaan tällä elinkaarimallilla.

3.11.2021

Vielä viimeinen slaidi, jos saan sen tässä käännettyä. Tässä ihan vielä lyhyt kuvailu etenemisestä. Meillä on tosiaankin uudet tilat, uusien tilojen aikataulun eteneminen, mutta sitten myös nämä väistötilat, joille ollaan saatu kaksi eri osoitetta. Kaiken kaikkiaan hienosta kampuksesta on kyse, ja sillä lailla meidän ammatillinen koulutus saa loistavat puitteet, ja meidän opiskelijat saavat loistavat mahdollisuudet näiden puitteiden ja tämän uuden koulurakennuksen kautta.

Pahoittelut, että aika ylittyi.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, suuresti arvostamani puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä hanke on ihan älyttömän hyvän kuuloinen. Tietenkin toivon, että sillä ei viedä pohjaa esimerkiksi näiltä säätiöiden erityisoppimiseen tähtääviltä ammattikouluilta. Eli että oppilaat voivat jatkossakin valita, mihin opiskelemaan haluavat.

Tämä kampus antaa aika monelta alalta mahdollisuuden työssäkkin oppimiseen ja käytännön taitojen oppimiseen. Yksi, mihin kiinnitin huomiota tässä hankesuunnitelmassa, oli se, että koko rakennuksesta, siis oman ymmärrykseni mukaan, puuttuivat liikuntatilat. Tätä hieman ihmettelin, koska meillä on todella haasteena se, että meillä tällä hetkellä monen eri kyselyn ja tutkimuksen myötä ammattioppilaitoksissa opiskelevilla nuorilla on huomattavasti heikommat terveysasenteet, huonompi fyysinen kunto, enemmän päihteiden käyttöä, enemmän tupakointia. Samaan aikaan puhutaan terveyserojen vähenemisestä.

Varusmiesten tilanne kertoo heikentyneestä henkisestä ja fyysisestä yleiskunnosta. Terveysturvallisuus, työturvallisuus työmailla pyrkii nollatoleranssiin työtapaturmissa. Tulevan sukupolven työkyky, jota tämä tieto ja asennoituminen työskentelyergonomiaan ja työkykynsä tulevaan ylläpitämiseen, terveisiin elintapoihin ja tietyllä tavalla tietoon siitä, mitä työkaluja heillä itsellä on mahdollisuus oman työkykynsä parantamiseksi hankkia ja tehdä. Sitä tukisi nimenomaan tämä, että meillä olisi ammattioppilaitoksissa automaattisesti hyvät, erittäin matalan kynnyksen kuntoilutilat lihasvoiman hankkimiseen, ergonomiatilanteiden opettamiseen ja myös ulkotilassa sellaisia liikuntavälineitä, jotka aktivoisivat ihmisiä hoitamaan omaa itseään.

Tämä on oikeasti tulevaisuudessa haaste. Meidän pitää jo sisällyttää ammattioppimiseen terveyden edistäminen ja kaiken ammattioppimisen

3.11.2021

---

läpileikkaava terveystkasvatus ja ymmärrys siitä, millä omaa työterveyttä edistetään. Mä todella toivon, että nyt puututaan tähän liikuntatilojen puutteeseen. Lisäksi kannustaisin tekemään kokeilun, missä tänne kouluun oikeasti palkataan liikunnanopettaja ja pari fysioterapeuttia, jotka hoitavat työergonomia- ja työterveysjärjestelmän terveydenhoitajan lisäksi. Mä uskon, että me saataisiin sillä aika hyviä lopputuloksia aikaiseksi. Ainakin olisi helppoa näissä terveystkyselyissä ja muun muassa varusmiesvaiheessa nähdä, mihin tämä mahdollinen kokeilu johtaisi.

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on hyvin tärkeä hanke, ja tänne Roihupellon kampukselle on tulossa hienot tilat, ja näitä me tarvitaan. Meidän ryhmässä on kuitenkin herännyt huolta siitä, että nämä tilat tosiaan vetää 3 000 opiskelijaa, mutta sinne otetaan laskennallisesti 4 500 opiskelijaa. Toki tiedämme, että nyt korostetaan paljon ammatillisessa oppimisessa työssäoppimistä ja monimuotoisuutta sielläkin, mutta silti tämä suhde on aika hurja siinä, että kuinka monen opiskelijan pitäisi aina olla poissa. Vaikka siellä onkin pidemmät aukioloajat. Erityisesti nyt mietitään, että meillä voi pitkään olla, että oppimisvajeasioita kurotaan ja mietitään, tarvitaanko kuitenkin enemmän lähiovetusta joissakin asioissa myös ammatillisella puolella. Tämä meidän mielestä on aika hurja, että vain 3 000 opiskelijalle löytyy paikat paikassa, jossa pitäisi opiskella 4 500. Sen takia me ollaan tehty tai minä oon tehnyt ponnin tänne järjestelmään siitä, että:

Selvitettäisiin mahdollisuutta siihen, että näistä kaikista nykyisistä tiloista ei automaattisesti luovuttaisi, vaan tarkasteltaisiin sitä tilannetta, kun tämä tila valmistuu, että miten se toimii ja onko meillä silloin kuitenkin sitten tilantarpeita.

Näissä varmasti monissa tiloissa on parantamisen varaa ja korjaamista, mutta meillä ei kuitenkaan loputtomasti ole tässä kaupungissa mahdollisia paikkoja, missä ammattiopetusta voi järjestää. Jos me kaikista mahdollisuuksista luovutaan, niin se ei ole ehkä hyvä asia tulevaisuudessa, jos me huomataan, että tämä suunnitelma oli liian kunnianhimoisen.

3.11.2021

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Tässähän on laskettu tilankäytöt tietysti osaksi koko toiminnan tulevaisuutta. Jos otetaan tuplatilat käyttöön tässä vaiheessa, niin kyllä se nostaa kiinteistökustannuksia, jotka suoraan näkyy sitten sisällöntuotannossa eli opetuksen resursseista. Onhan toi huomioitu, niin kuin papeista nähdään, että katsotaan näin, että näin se onnistuu. Sitten jos varmuuden vuoksi pidetään vanhatkin tilat siinä rinnalla, niin mä oon erittäin huolissani opetuksen määrärahoista ylipäänsä, jonne pitäisi saada enemmän rahoja. Mutta jos me niitä leikataan vielä tuon ylimääräisen tilankäytön kustannuksina, niin silloin kyllä tehdään karhunpalvelus koko opetukselle.

Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro)

En käsittääkseni ehdottanut, että tuplatiloja käytetään. En ole ihan varma, mistä tämä tuli. Ajattelin, että olisi tärkeätä selvittää, ovatko nämä tilat riittävät. Kuten tuossa äsken perustelin, niin aika isolle määrälle opiskelijoita tässä ei löydy paikkaa.

Valtuutettu Johanna Sydänmaa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvon puheenjohtaja.

Sanoisin tästä ponnesta sen verran. Itse olen ammatilliselle puolella juuri Vallilassa työskennellyt edellisvuoden puu- ja taideteollisten alojen opinto-ohjaajana, ja kokemukset rakennuksesta on sen verran hurjat, että en lähtisi säilyttämään ainakaan näitä Sturen- ja Nilsiäkadun rakennuksia yhtään sen pidempään kuin on pakko ammatillisen koulutuksen lähiopetuspisteinä. Moni näistä rakennuksista on niin huonokuntoinen, että varmasti sisäilmaongelmia on sen verran, että niistä mahdollisimman nopeasti vaan pitäisi päästä eroon. Olisi parempi ajatus se, että väistötiloja voitaisiin käyttää tai pitää vähän pidempään, jos näyttää siltä, että se oppilasmäärä ei mahdu.

Itsekin olen hyvin skeptinen sen suhteen. Koska vaikka sieltä olisi se 1 500 opiskelijaa työssäoppimassa, niin ne ei ole siellä koko ajan. Esi merkiksi kun lukuvuosi alkaa, niin ei opiskelijat aloita työssäoppimisella lukuvuottaan, vaan kyllä ne on silloin läsnä. Sitten sieltä lähdetään työssäoppimisjaksoihin. Olen samaa mieltä kuin Malin, että suuri huoli

3.11.2021

---

tämän asian suhteen on, ettei tehtäisi elinkaarihankkeita sillä verukkeella, kuten esimerkiksi Vuosaassa tällä hetkellä. Eli se mitoitetaan liian suurelle opiskelijamäärälle, ja sitten kun koulu alkaa toiminnan, niin on jo kolmasosasta sillä määrällä, mitä piti laittaa lisää, talo on tupakan täynnä. Eli ne on liian optimistisia arvioita. Sitä toivon, että tässä vältettäisiin.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan ensinnäkin valtuutettu Malinin ponsiesitystä. Se oli hyvin perusteltu. Ei pidä lähteä alihinnoittelemaan noita tiloja, kun tiedetään kuitenkin, että tämä on vielä semmoinen ala, että tässä ei paljon etänä opiskella, vaan tämä on käytännön duunia.

Mitä mennään yleisesti näihin tiloihin. Tämä menee snadisti ohi ehkä tästä kampuksen, muttei kuitenkaan niin vähän. Mä oon huudellut, tällä hetkellähän tossa sijaitsee vanha varikkoalue, niin niiden tilojen perään hyvinkin pitkään. Ehkä vuoden, puolitoista, että voisiko siinä kehittää jonkunlaista väliaikaista toimintaa, mutta on ollut aika huonoa kirjeenvaihtoa alueesta vastaavan henkilön kanssa. Siinä olisi ollut haluja pistää kulttuuritoimintaa ja pöytälaatikkoyrittäjätoimintaa väliaikaisesti.

Joten tästä aasinsiltana siihen, että kun tässä on peräti 11 tilaa, mitkä on jäämässä käyttämättä. Okei, tässä tuli pointteja esiin, kun tässä perusteluissakin on, että tämä on huonossa kunnossa. Mutta en tiedä, mikä on huonossa kunnossa. Tämä on aika pääpiirteittäin selitetty. Sen takia mä oon muotoillut tänne ponsiesityksen. Tämä on monesti tullut tämä sama kuvio esiin, että on tämmöisiä kahden tai yhden ihmisten kivijalkayrityksiä. Ei suinkaan palvelualan vaan ihan teknisen puolen. Täältä on tosi vaikea tällä hetkellä löytää kaupunkista semmoisia tiloja, kun pienteollisuus tuntuu kaventuvan kaiken rakentamisen tieltä.

Olisin sen takia halunnut tämmöisen ponsiesityksen tehdä tähän liittyen, koska mä en näe mitään muutakaan enää keinoa, koska tämä on niin yksipuolista tämä kirjeenvaihto ja puhelinoitto. Mä oon eräänkin tilan perään tässä kolme viikkoa koittanut huudella. Tässä olisi nyt otettu huomioon tämä alituinen kulttuuri- ja liikuntatilojen puute tässä kaupungissa, mutta myös pienyrittäjät. Jos näistä saisi tolkkua jollakin mittarilla, missä mennään. Ponsi kuuluu seuraavasti:

3.11.2021

Hyväksyessään Roihupellon kampuksen hankesuunnitelman selvitetään mahdollisuutta ottaa ammattiopiston nyt väistyviä tiloja ja kiinteistöjä tilapäiseen käyttöön kulttuurille, liikunnalle ja pienyrityksille.

Tämä nyt ei ole muuta kuin palvelus kaikille näille osapuolille. Toivon tälle kannatusta.

Kiitos.

Valtuutettu Vesa Korkkula

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Arja Karhuvaaralle hyvästä aiemmasta puheenvuorosta.

Roihupellon tulevalle kampukselle on tarve, mutta suhtaudun varauksellisesti siihen, että Roihupellon kampukselle otetaan 4 500 opiskelijaa, mutta tilat suunnitellaan vain 3 000 opiskelijalle. En usko että näin raju epäsuhta luo parhaita mahdollisia ammatillisen koulutuksen tiloja tuleville ammattikoululaisille. Miettikää seuraavaa: Kuvitellaan, että ette tietäisi, kuinka monta opiskelijaa tiloihin otetaan ja kuinka monelle ne toisaalta mitoitetaan, ja teiltä kysyttäisiin, mikä on hyvä suhde. Päätysittekö tähän suhteeseen, 4 500 opiskelijaa, 3 000:lle tilat?

Vaikka ammatillisessa koulutuksessa oppimista tapahtuu myös ammatillisen koulutuksen tilojen ulkopuolella esimerkiksi työharjoittelun muodossa, on tavoite siitä, että jatkuvasti yksi kolmasosa opiskelijoista opiskelee kampuksen ulkopuolisissa tiloissa, liian suuri ja ohjaa vääränlaiseen tilankäytön tehostamiseen. Myöskään oppilaitoksen tilojen laajempi aukiolo eli aukiolo aamukahdeksasta iltakahdeksaan ei ratkaise tilankäytön ahtaudesta aiheutuvia ongelmia.

Tämän vuoksi kannatan Petra Malinin sekä Sami Frank Muttilaisen tekemiä ponsia. Voi olla täysin järkevää, että joistakin nyt käytössä olevista ammatillisen koulutuksen tiloista ei luovutakaan uuden kampuksen valmistuessa. Tilojen aitoa tarvetta tulee arvioida muutamien vuosien päästä uudelleen, kun olemme lähempänä kampuksen valmistumista.

Tuomas Rantaselle myös kommentti. Me emme ehdota, että kaikki nykyiset tilat pidetään toiminnassa uusien valmistuessa, kuten hieman tuntuu puheenvuorossasi vihjaavan, vaan että mahdollisesti jokin tai

3.11.2021

---

jotkin niistä pidetään. Minulla ei ole mitään vastausta siihen, että mikä se niistä olisi. Sydänmaa kommentoi tuossa juuri hyvin, että ainakaan niitä tiloja, mitkä mainitsit, ilmeisesti ei tulisi pitää ammatillisen koulutuksen käytössä. Mutta ehkä jokin toinen. Meillähän voi olla riittävät tilat ja riittävät resurssit opetukseen, jos vaan me täällä valtuustossa tulevaisuudessakin teemme riittäviä poliittisia päätöksiä, että näin on.

Kiitos.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En näe myöskään tätä pontta perusteltuna, että pidettäisiin näitä tiloja kaupungilla varalta. Vaan päinvastoin, tässä suunnittelussa on jo lähdetty ja toteutus tullaan tekemään niin, että näistä tiloista tullaan luopumaan. Tämä tulee veronmaksajille todella kalliiksi, jos pidetään käytännössä turhia tiloja käytössä.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Sen verran valtuutettu Rautavalle vastaisin, että se nimenomaan käy veronmaksajille todella kalliiksi, jos tiloja pidetään tyhjillään. Jos tässä on taas 11 tilaa, mitä seisotetaan tyhjillään, niitä ei oteta käyttöön, niin se vasta onkin typerää. Että lähdetään siitä.

Apulaispormestari Nasima Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Vielä selvyuden vuoksi. 11 toimipistettä tarkoittaa Roihupellon ja Myllypuron osalta yhteensä. Näistä tiloista luovutaan pikkuhiljaa ja asteittain. Haluan vielä painottaa, että meidän suunnitteluperiaatteet lähtee siitä, että tilat on mitoitettu tarpeen mukaan. Sinänsä tätä Muttilaisen ponsiesitystä, joka lähtee siitä, että meidän tiloja käytetään järkevällä tavalla, menee ne sitten esimerkiksi kulttuurikäyttöön, voi olla ihan aiheellinen ja hyväkin asia.

3.11.2021

Roihupellon kampuksen osalta ja ammatillisen koulutuksen osalta haluan painottaa vielä sitä viestiä, että mehän olemme epäonnistuneet, jos kaikki ovat siellä samanaikaisesti opiskelemassa, koska nimenomaan työelämälähtöisyys, vahva yhteistyö yrittäjien kanssa, yritysten kanssa on tässä aivan avainasemassa. Siksi toivonkin, että jaksottainen opiskelu, joka lähtee myös elämän tarpeista ja elämäntilanteesta. Kuten sanoin, meidän opiskelijat ovat hyvin erilaisissa elämäntilanteissa. On niitä 16-vuotiaita, ja toisaalta on nuoria aikuisia, jotka opiskelevat jo toista alaa. On perheellisiä, haluavat valmistua nopeammin, ja toisilla sitten on enemmän aikaa. Siinä mielessä itse vahvasti uskon siihen, että tilat on mitoitettu oikein ja työelämälähtöisyys on tässä erittäin oleellista. Toisaalta se aika, kun ollaan opiskelemassa, niin käytetään sitten tiloja hyödyllisellä tavalla.

Olemassa olevat tilat eivät sovellu enää nykytarpeisiin. Kyllähän niitä voidaan pitää, mutta jos ne eivät sovellu opintojen ja opiskelun nykytarpeisiin, niin sekin on hyödyttömyä käyttöä.

Näitä haluaisin vielä erityisesti korostaa. Roihupellon alueen osalta tämä toimipiste Holkkitie 5 tulee siirtymään väistötiloihin. Kuten sanoin, kaksi toimipistettä, osoitetta sitä varten on jo löytynyt, eli ne tilat tulevat olemaan väistötiloissa, kunnes uusi kampus on ovensa avannut 2026 alusta lähtien.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Stadin ammattioppilaitos on tämän maan kolmanneksi suurin oppilaitos. Ainoastaan Helsingin ja Tampereen yliopistot ovat suurempia. Tätä kannattaa hetki miettiä.

Kyse ei ole mistään pienestä asiasta. Kyse on itse asiassa tämän kaupungin kannalta erittäin keskeisestä oppilaitoksesta, jossa opetetaan 30 tutkintoa, joista valmistetaan noin 50 ammattiin. Moneen sellaiseen, jotka ovat välttämättömiä tämän yhteiskunnan toimimiseksi. Moneen sellaiseen, joissa meillä on paha pulaa työvoimasta. Tämä on erittäin merkittävää toimintaa, joka kaupungin politiikassa näkyy valitettavan vähän.

Olin itse kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan jäsen, silloin kun Stadin ammattiopiston tilankäytön suunnitelmaa hyväksyttiin vuonna -18. Jos en olisi ollut, en varmaan tietäisi kovinkaan paljon Stadin

3.11.2021

---

amiksesta, koska ei siitä puhuta täällä. Ei siitä puhuttu paljon lautakunnassakaan. Se on valitettavaa. Mielestäni ammattiopisto ansaitsisi suuremman roolin kaupungin toiminnassa, ja meidän tulisi ymmärtää paremmin sen toimintaa ja tarpeita.

Tämä Roihupellon kampus on tärkeä hanke. Tämä on toinen kahdesta isosta kampuksesta, johon suuri osa Stadin amiksen toiminnasta on tarkoitus keskittää. Toinen on Myllypuro. Samalla luovutaan tosiaan, kuten apulaispormestari sanoi, 11 vanhasta, pääosin pienestä, pääosin huonokuntoisesta ja pääosin toimintaan huonosti soveltuvasta tilasta. Esimerkiksi Vallilassa käytetään tiloja, jotka on aikoinaan tehty peruskoulu-, anteeksi, kauan ennen peruskoulua. Ne on tehty kansakoulu-käyttöön. Ne eivät ole tarkoitettu useimpien ammattialojen opetukseen, jossa tarvitaan usein erityisiä tiloja.

Suunnitelman tarkoitus on keskittää toimintaa ja luopua vanhoista tiloista. Se ei ole seuraus. Se on tavoite. Sillä, että toimitaan pienemmässä määrässä kampuksia, saavutetaan merkittäviä etuja. Saadaan tukipalvelut järjestettyä paremmin. Esimerkiksi oppilashuolto on selvästi paremmin tarjolla, kun voidaan tarjota suuremmalle oppilasjoukolle samalla kertaa. Yritysyhteistyö on paremmin järjestettävissä, ja tietysti tilat uusina tiloina ovat paljon paremmin käyttöön souvia.

Pidän jossain määrin ongelmallisena ajatusta, että me lähettäisimme täältä viestin, että olisi tavoiteltavaa pitää vanhoja tiloja käytössä. Ikään kuin ammattikoulun opiskelijoita voisi sijoittaa sinne ja tänne, että kunhan nyt jossain ovat. Kysymys siitä, onko tilaa tarpeeksi, on toki hyvä kysymys. On mahdollista, että tila on arvioitu väärin tietenkin ja että itse asiassa tarvittaisiin enemmän. On vaikea sanoa, itselläni ei tällä hetkellä riitä osaaminen sanoa, paljonko oikeasti tarkalleen tarvitaan tilaa. Varmasti on ollut perusteet laskea tämä luku, mutta on sitä ennenkin laskettu väärin. Mutta jos kävisi niin, että tila ei riitä, ainoa oikea ratkaisu on rakentaa lisää uutta tilaa Roihupeltoon ja Myllypuroon tähän tarpeeseen. Ei pitää vanhoja tiloja siellä ja täällä ja tunkea amiksen opiskelijoita sinne, minne sattuu mahtumaan.

Totta kai jos löydämme itsemme akuutista kriisistä ja tilaa ei vaan ole, niin tietenkin silloin otetaan ne tilat, mitä saadaan. Mutta se ei ole tavoite. En missään tapauksessa kannata ponsia, joissa esitetään, että vanhojen tilojen säilyttäminen käytössä olisi jotenkin hyvä asia. Ei ole. Jos se on välttämätöntä, voi olla, että siihen ajaututaan, mutta tavoiteltavaa se ei missään tapauksessa ole.

3.11.2021

Valtuutettu Pilvi Torsti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Halusin tarttua tähän valtuutettu Kivekkään minusta tärkeään nostoon siitä, minkä kokoinen oppilaitos Stadin ammattioppilaitos on koko valtakunnan mittakaavassa. Ja toinen huomattava, että se on tosiaan Helsingin. Meidän ammatillinen koulutus muualla Suomessa on monesti erilaisten kuntayhtymien ja tämäntyyppisten rakenteiden hallitsemaa. Tämä tulee relevantiksi nyt, kun meillä on oppivelvollisuuden laajenuksen kautta syntynyt puite koulutuksen kehittämiseksi. Ajattelisin, että tulevana vuosina yhdistettynä tälle havainnolle, että meillä on ammatillinen koulutus tässä mittakaavassa ja erittäin laaja kaupungin lukioverkosto, niin meillä on todella puitteet tarjolla kehittää meidän nuorten koulutusta aivan poikkeuksellisella tavalla. Onneksi siitä on myös oikein hyvät strategiakirjaukset.

Oli oikein hyvä, että tämä mittakaava nostettiin tähän esiin. Kiitos siitä.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos valtuutettu Kivekäs haluaa kuulla amisjuttuja, niin mennään ottamaan sumpit tonne kahvilan puolelle. Mä muistuttaisin, että tässä kylässä on ammattikouluja muuallakin: Käpylässä, Haagassa ja Arabianrannassa. Sikäli ne ei ole yhteen paikkaan tulossa nytkään. Ja se on itse asiassa ihan hyvä, koska vaikka tulee Raide-Jokeria ja on metroa sun muuta, niin kyllä se meni aika tukkoon, jos ihan kaikki ämpättäisi Roihupeltoon.

Musta tuntuu, että tämä valtuutettu Malinin esitys ei edelleenkään tarkoita sitä, että tässä pidettäisiin rinta rinnan uusia ja vanhoja tiloja. Vaan nimenomaan sitten, jos nämä ei yksinkertaisesti riitä. Tässä on tosiaan valtuutettu Malin ja Korkkula tuonut esiin, niin kuin esitystekstinkin taitaa kertoa aika pitkälti, että tämä on alimitoitettu tämä tilojen kapasiteetti siihen, mitä on opiskelijoita.

Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

3.11.2021

Meillä on varmasti ihan aitokin näkemysero tässä asiassa valtuutettu Kivekkään kanssa joltain osin, mutta sitä pidän aika erikoisena, että tässä ajatellaan, että tämä esitys tarkoittaa amisten, joita muutenkin sorsitaan, tunkemista sinne tänne. Tämän esityksen tarkoitus on nimenomaan se, että sikäli mikäli tämä tila, kun se on näin tiukkaan mitoitettu, ei olisi toimiva ratkaisu, niin meillä olisi tämä varamahdollisuus olemassa ja sitä selvitetäisiin. Tämä ei tarkoita sitä, että meillä olisi täällä jotain säiliöitä amiksille tulossa ja huonoja tiloja.

Mun on vaikea kuvitella, että mikään näistä tiloista ei voisi olla sellainen, että mitään amistoimintaa ei vaan missään nimessä siellä voisi olla. Ottaen huomioon, että tässä vaiheessa juuri nyt kaikki meidän amistoiminta on niissä.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Kyllähän toi ponsi on muotoiltu niin, että siinä pyritään säilyttämään vanhoja tiloja uusien rinnalla siltä varalta, jos niitä tarvitaan. Mä ymmärrän huolen tilan riittävydestä, mutta niin kuin Kivekäs mielestäni ansiokkaasti toi esiin, niin siinä tilanteessa, kun pitää koko ajan tarkastella, että oikeasti tilat ovat riittäviä, meidän täytyy mieluummin miettiä sitä, miten uusia tiloja tehdään nyt toteutuvien rinnalle, jos ne tilat eivät riitä. Ei niin, että ikään kuin varaventiilinä toimii ne vanhat tilat, joista on tarkoituksenmukaista päästä eroon siksi, koska ne eivät ole enää tarkoituksenmukaisia. Tämä on moneen kertaan tullut esiin.

Jos ponnaan haluaisi toteuttamaan sitä tahtotilaa, että me varaudutaan tilojen laajentamiseen, jos tarvetta ilmenee, niin sellaista pontta voisinkin kannattaa. Mutta vanhojen tilojen säilyttämisestä varakeinona, niin se ei tunnu minusta järkevältä. Ei ole tarkoituksenmukaista. Niistä nimenomaan halutaan päästä eroon.

Valtuutettu Vesa Korkkula (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Vastaan Kivekkäälle ja Rantaselle tässä samalla. Kuvitellaan yksinkertaisesti, että on vuosi 2026, Roihupellon kampus on valmistunut, ja huomataan sitten, että tilat eivät riitä ja tarvitaan lisää tiloja. Te tiedätte kumpikin ja moni muukin täällä, kuinka iso prosessi se on, jos

3.11.2021

---

lähdetään sitten suunnittelemaan jotakin aivan uusia tiloja siinä kohtaa. Niitä ei saada ensi vuonna, sitten siitä vuosi eteenpäinkään käyttöön. Vaan meillä täytyy olla joku varasuunnitelma siinä kohtaa. Kyllä minäkin mieluummin toivoisin, että tämä olisi alun perin suunniteltu sillä tavalla, että me emme tarvitsisi, ei tarvitsisi spekuloida ja miettiä, tarvitaankohan jotenkin lisätiloja joskus myöhemmin. Tämä opiskelijasuhte, 4 500 opiskelijaa, 3 000 paikkaa, ei mielestäni vain ole realistinen. Sen ei tarvitse olla 4 500 opiskelijaa ja 4 500 paikkaa, mutta se täytyy olla jokin muu kuin tämä nykyinen suhde. Toivotaan, että kaikki menee hyvin, mutta huonoihinkin vaihtoehtoihin pitää vaan varautua.

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Muttilainen kaipasi mahdollisuutta keskustella amisjuttuja, joita mielellään voimme tehdä kahvilassa, mutta puhutaan niitä nyt ensin täällä salissa, kun siihen kerrankin on mahdollisuus.

Tosiaan toimintaa on muuallakin tällä hetkellä. Stadin amiksella on 19 toimipistettä. Osoitteita on vielä enemmän, 20 ja jotain, koska osa toimipisteistäkin monessa eri rakennuksessa. Määrä ei mene kahteen. Niitä jää edelleen ihan merkittävä määrä, koska kaikkien alojen välillä ei ole merkittäviä synergioita. Kaikkea ei kannata tunkea samaan paikkaan. 17 000 opiskelijaa on todella paljon. Yksi kampus olisi liian vähän. Mutta sen määrän merkittävä vähentäminen auttaa amiksen toiminnassa ja parantaa opiskelijoiden mahdollisuuksia opiskeluun ihan olennaisesti.

Toistan vielä: en näe hyvänä ajatuksena, että vanhoja tiloja asetettaisiin itse tarkoitukseksi säilyttää. Joka tapauksessa siirtymä kampukselle tehdään vaiheittain. Jos siinä huomataan, että tila ei riitä, niin varmasti siinä kohti tehdään ratkaisuja tämän suhteen. Mutta en haluaisi tästä salista lähettää viestiä, että olisi ensisijaista säilyttää vanhoja tiloja.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

3.11.2021

Ehkä voitaisiin lähettää tästä salista semmoinen vastaesitys, että tiloja pitää saada lisää. Tämä ei riitä.

Valtuutettu Rantaselle sanoisin, että tässä mun ponnessa taas tähdään just tähän, että nämä tilat ei jäisi tyhjilleen. Kuten hyvin tiedät, täällä on tiloja ikävän paljon tyhjiällä, ja ainakin tulisi jonkunlaista käyttöä näille tiloille.

Käsittääkseni toi Hertsikan toimipiste ei oo kovin vanha. Sikäli tämä voisi ainakin elää jonkun verran myös tämän ammattikoulun tilantarpeen rinnalla. Mielenkiintoinen on toi Itä-Helsingin alue noin muutenkin, mitä tulee kokonaisuutena oppimisympäristöön. On tulossa uutta kieli-lukiota, ja on tämä Metropolia, ja nyt tulee tämä kampus. Sikäli ihan magee kombinaatio noin kokonaisuutena.

Valtuutettu Pia Pakarinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt tuntuu tätä keskustelua seuratessa, että tässä on vähän unohtunut yksi asia, jonka kyllä apulaispormestari Razmyr aikaisemmin mainitsi. Vähän nyt tuli semmonen tuntu, että kun me puhutaan näistä amiksessä opiskelevista, että he olisi 16-vuotiaita, jotka istuu siellä pulpetissa seuraamassa opetusta. Mutta käytännössähän erittäin suuri osa Stadin ammattiopiston opiskelijoista on jotain ihan muuta kuin niitä 16-vuotiaita. Ne on aikuisia, jotka suorittavat tutkintoa siellä. Myös se opetustilojen tarve ja kuinka intensiivisesti näitä käytetään on hyvin erilainen. Mä en oikein tunnista tätä keskustelua tuosta. Apulaispormestari jatkaa samasta aiheesta.

Kiitos.

Apulaispormestari Nasima Razmyr

Arvoisa puheenjohtaja.

Juuri näin. Ilmeisesti viime vuonna meidän vanhin valmistunut oli 71-vuotias. Mutta pääosin tietenkin nuoria aikuisia. Kuten aikaisemmin sanoin, hyvin erilaisissa elämäntilanteissa.

Omasta puolestani haluan kiittää valtuutettu Kivekästä erinomaisesta puheenvuorosta ja oikeastaan semmosesta palopuheenvuorosta. Niitä

3.11.2021

---

on syytä kuunnella enemmän ja niitä on syytä käyttää varmasti näin valtuustossa ja valtuustosalissakin entistä enemmän. Uskon, että Roihupellon kampuksen sekä Myllypuron kampuksen myötä tulemme vielä kuulemaan tähän liittyviä hyviä puheenvuoroja, hyviä näkökulmia.

Vielä yhden asian haluaisin lisätä tähän keskusteluun. Kun tässä ollaan huolissaan tulevista tilatarpeista, niin itse haluan korostaa myös sen, että meillähän on tässä lähestulkoon kuusi vuotta aikaa edelleen arvioida tätä tilatarvetta. Mitoitustahan pitäisi arvioida myös rakentamisvaiheen aikana. Eli että olisimme jonkinlaisessa vaikeassa tilanteessa, niin en itse henkilökohtaisesti usko siihen, jos tilannetta tullaan oikealla tavalla arvioimaan tulevan kuuden vuoden aikana.

Mielenkiintoinen uusi näkökulma, jonka itsekin olen kuullut meidän Stadion AO:n uusista kehittämiskohteista ja myös uudenlaisesta hankerahoituksesta, jossa nimenomaan toivotaan, että pedagogiikkaa voitaisiin viedä yrityksiin ja työelämään, niin että opettajat ovat mukana enemmän myös työelämässä. Sekin tarkoittaa sitä, että ei olla välttämättä siellä oppilaitoksissa, vaan entistä vahvemmin myös työelämässä.

Nämä haluaisin vielä korostaa ja erityisesti kiittää valtuutettu Otso Kivestä erinomaisesta puheenvuorosta.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä vastauspuheenvuoro ei ollut tarkoitettu apulaispormestari Razmyarille, mutta jos sallit, niin tämä oli valtuutettu Pakariselle. Mä en oikein päässyt siitä kiinni, että mitä sä meinasit tolla, että kaikki eivät ole suinkaan 16-vuotiaita opiskelijoita. Yhtä laillahan, oli ihan minkä ikäinen tahansa, tarvitsee ihminen lähiopetusta.

Mitä mennään ammatillisille aloille, niin jokaisella ei ole sitä sorvia hi-massa tai MIG-hitsauslaitetta tai niin poispäin. Ja toki tämä paljon myös liittyy, ihan teoriaopintoja on myös tai yleisiä oppiaineita. Aika paljon tässä on viime aikoina, ainakin mitä itse silmäilin, kävin Haagan ammattikoulussa yksi päivä, oli aika pitkälti myös aika isolla prossalla maahanmuuttajataustaisia ihmisiä, joten ihan perus kielenopetus on varmaan myös hyvin tärkeitä.

Sen verran mainitsen tähän loppuun, että unohdin tietysti myös Roihuvuoren ammattikoulun, minkä myös valtuutettu Rantanen tietää.

3.11.2021

Valtuutettu Pia Pakarinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan vaan lyhyesti vastaan valtuutettu Muttilaiselle. Tarkoitin sillä sitä, että jos ihminen on vahvasti työkäinen, on luonnollista, että hän koulutautuu pikemminkin siellä potentiaalisessa tulevassa työpaikassaan kuin siellä koulun penkillä. Tähänhän näissä aikaisemmissa puheenvuoroissa on jo hyvin viitattu.

Kiitos.

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitän niin toveri valtuutettu Korkkulaa, Muttilaista kuin Malinia hyvistä ja tärkeistä puheenvuoroista. Huolehdin heidän tapaansa siitä, miten kampuksen tilat on suunniteltu. En tokikaan ajattelee, että kun vanhat tilat todetaan toimimattomiksi, etteikö niitä pitäisi kehittää, ja kuten nyt, rakentaa lisää. Siitä on itse asiassa kyse, että tilojen pitäisi todellakin olla sopivat käyttötarkoitukseen. Luotan tässä aiheessa Korkkulan ja Malinin kokemukseen ja asiantuntemukseen. Siitä siis, että vanhojen tilojen säilyttäminen tässä kohdassa olisi viisas toimi, koska tilat näyttää olevan alimitoitettu. Myös aikuiset opiskelijat tarvitsee lähiopetusta. Tämän tiedän itsekin aikuisena, nimenomaan Helsingin ammattiopistossa opiskelleena.

Haluan myös todeta, että tilojen puute on selvä ongelma monenlaisille toimijoille. Mielestäni kaupungin pitäisi kaikin keinoin tukea taide- ja kulttuurialaa tässä ajassa. Samoin pienyritykset ja urheiluseurat kaipaa tiloja ja tukea. Tilojen seisottaminen tyhjillään ei ole kenenkään etu. Siksi mä kannatan valtuutettu Muttilaisen pontta, jossa hän ehdottaa, että selvitetään mahdollisuutta ottaa ammattiopiston väistyvä tiloja ja kiinteistöjä nimenomaan tilapäiseen käyttöön kulttuurille, liikunnalle ja pienyrityksille.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Sydänmaa

Kiitos, puheenjohtaja.

3.11.2021

Muutamia kommentteja erinäisiin esiin tulleisiin asioihin. Lähiopetuksesta vielä. Se on hyvin alakohtaista. Esimerkiksi sote-alalla, jossa oon itse viimeksi työskennellyt, niin sieltähän ei voida päästää työssäoppimiseen opiskelijoita, joilla ei ole tietyt asiat hallussa. Ei voida lähteä asiakkaitten luokse, jos ei osaa perus teoria-asioita. Kun sitten taas esimerkiksi puuala, jossa mennään suoraan sorvin ääreen ja opetellaan sitä taitoa siinä työtä tehdessä.

Mä kysyisin sellaista, että osaanko Razmyar tai Järvenkallas vastata, mistä tämä arvio on tullut, tämä 3 000 opiskelijan paikkamäärä ja se, että sinne mahtuu kuitenkin se 4 500. Onko siinä kuultu sieltä myös henkilöstöpuolen näkemystä ja mihin perustuu tämä laskelma? Koska itseänikin mietityttää sen realistisuus tilojen riittämisen suhteen.

Tuo tilojen auki oleminen kahdeksasta iltakahdeksaan tarkoittaa sitä, että ammatillisessa koulutuksessa voidaan opintoja aloittaa myös niin sanottuina iltaopintoina. Ne kyllä totta kai vähentää tilantarvetta sieltä päivästä, mutta ongelmaksi tulee iltaopinnoissa henkilökunnan saaminen opettamaan. Tässä pitää koko ajan huomioida myös se henkilökunnan resurssi ja heidän jaksamisensa ja työolonsa ja muut.

Kaiken kaikkiaan tämä uusi tila ja uusi kampus on ihan mieletön juttu, ja sitä tarvitaan ehdottomasti. Myös ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden hyvinvoinnista tulee huolehtia vielä enemmän. Eli ihan Karhuvaaran ensimmäiseen puheenvuoroon sanoisin semmoisen yksityiskohdan vielä, että Helsingissä tarvitaan erityisoppilaitospaikkoja todella paljon lisää. Eli oppivelvollisuuden laajeneminen tarkoittaa sitä, että nuorille pitää saada opiskelupaikka. On huonosti voivia nuoria, niin huonosti voivia, ettei kymppiluokka eikä VALMA-koulutuskaan ole tarpeeksi sopiva siihen. Eli me tarvitaan erityisoppilaitospaikkoja ja ylipäättäen hyvinvoinnin lisäämisen mahdollistamista. Eli psykologeja, kuraattoreita, opinto-ohjaajia tarvitaan ammatillisessa koulutuksessa enemmän.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Komentoin ensin lyhyesti arviota oppilasmäärästä, kokonaisoppilasmäärästä ja siitä, kuinka monelle läsnä olevalle henkilölle nämä tilat ovat mitoitettu. Tämän kommentin totean, koska olen keskustellut toimialajohtaja Järvenkallaksen kanssa ja koska apulaispormestari Razmyar meni syömään, koska ruokatarjoilu loppuu kohta. Arvostan itse

3.11.2021

---

sitä, että ihmiset hankkivat itselleen myös ravintoa. Arvio sinänsä tästä oppilasmäärästä tietenkin kuuluu nimenomaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle.

Tätä hankettahan on siis arvioitu ja valmisteltu hyvin pitkään, ja niin kuin esityslistasta näkyy, hanke itsessään on kasvanut eli suurentunut. Tehdään isommat tilat kuin mitä silloin kun hankkeen suunnittelu alkoi. Siihen on päädytty sen takia, että on ajateltu, että meillä on enemmän ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoita kuin jo vuonna -16 ajateltiin.

Arvio läsnä olevien oppilaiden määrästä suhteessa kokonaisoppilasmäärään perustuu sekä nykytilanteeseen eli siihen, kuinka paljon jo tällä hetkellä oppilaista on esimerkiksi työssäoppimisessa. Sen lisäksi arviossa on käytetty kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet sitä, millä tavalla opetussuunnitelman uudet tavoitteet vaikuttavat tähän. Kolmas tekijä, joka tässä on vaikuttanut, on nämä hyvin pitkät aukioloajat, jotka tietenkin tarkoittavat sitä, että se tila on tunteja päivässä käytössä pidempään kuin mihin joissain muissa tiloissa on ollut mahdollista.

Olettaisin itse, että tietenkin näitä perusteita tämän hankkeen suunnittelu- ja rakentamisaikana arvioidaan, joten jos jostain syystä toimialalla tultaisiin toiseen tulokseen, niin tähän varmaan sitten reagoitaisiin.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Toteaisin ihan lyhyesti. Apulaispormestari Razmyar sitä tässä lupailikin, että sanon muutaman sanan tästä elinkaarihankkeesta. Ensinnäkin totean selvyuden vuoksi, että elinkaarihanke ei hankemuotona millään tavalla määrittele tätä kysymystä oppilasmäärästä ja mitoitukselta. Se on tapa toteuttaa tämä hanke, mutta se ei ole minkäänlainen määritelmä tai tavoitteenasetanta tilamitoitukselle.

Tämä hanke tehdään siten, että itse rakennus tulee kaupungin kokonaan omistaman kiinteistöyhtiön omistukseen, mutta sitten kilpailutettu toteuttaja sekä rakentaa sen rakennuksen että vastaa sen ylläpidosta 20 vuoden ajan. Tämä on ollut yksi sellainen muoto, jota olemme viime vuosina halunneet käyttää, jotta saisimme hyvää kustannustietoverailua ja jotta alan toimijoilla olisi kannusteet rakentaa rakennus sillä tavalla, että ylläpito on kestävä ja siitä voidaan huolehtia pitkäjänteisesti nimenomaan rakentajan omalla vastuulla.

Viimeisenä asiana haluan todeta sen. Keskustelimme nuorten aloitteidenkin yhteydessä Helsingin kunnianhimoisista ilmastotavoitteista.

3.11.2021

Viime vuosien aikana olemme sekä uudisrakentamisen että korjausrakentamisen osalta asettaneet uutta kunnianhimoa rakennushankkeiden ilmastotavoitteisiin. Niille teistä, joita nämä kysymykset yksityiskohtaan kiinnostavat, suosittelen lukemaan itse hankesuunnitelmasta osuuden ”kestävä kehitys”, jossa kuvaillaan hyvin tarkasti energiatehokkuusvaatimuksia. Sitä, mikä osuus kokonaisenergian tarpeesta tulee tuottaa nimenomaan tässä kohteessa uusiutuvalla energialla. Täällä on myös purettavien rakennusten vanhojen osien käytöstä vaatimuksia, kierrätettyjen rakennusosien käytöstä vaatimuksia ja muun muassa itse rakentamisen aikaisten päästöjen hallintaan liittyviä vaatimuksia. Eli hyvin kattavat ja kunnianhimoiset ympäristövaatimukset.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Lyhyt kommentti valtuutettu Muttilaisen ponteen väliaikaiskäytöstä. Näistä tiloista, joista ollaan luopumassa, kahdeksan on vuokrakohteita, eli ne eivät jää kaupungin käyttöön emmekä vastaa niiden väliaikaiskäytöstä. Kolme tilaa sen sijaan on kaupungin omia. Meidän strategiamme mukaisesti tietenkin pitäisi saada ne tarvittaessa väliaikaiskäyttöön, mutta sinänsä ymmärrän valtuutettu Muttilaisen pontta, että tämä ei ole ollut aivan täydellistä suoriutumista tämä väliaikaiskäyttö kaupungilta tähän asti, joten ehkä suhtaudun tähän ponteen kuitenkin myönteisesti.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos.

Tässä esityksen yksi yksityiskohta on se, että väistötilat osittain on tarkoitus sijoittaa Malmin lentokentälle, jonne tulisi ajoneuvojen ajon ajoharjoittelu ja ajoneuvojen huoltoharjoittelutilat. Nythän on kaupunkilaisten vankka toive se, että Malmin lentokenttä voisi pysyä lentokäytössä. Sen vuoksi olisi hyvä, että tänä aikana, kun näitä prosesseja erinäisissä instansseissa käydään, voitaisiin sallia se ilmailukäyttö, koska se on tosiaan kaupunkilaisten toive. Eikä nyt sitten tehdä näin, että kaikkia muita toimintoja sinne täksi väliajaksi katsottaisiin sopivaksi.

Tämän vuoksi ehdotan asian palautettavaksi valmisteluun, jotta väistötilat ajoneuvoharjoitteluun ja ajoneuvojen huoltoharjoittelulle voidaan löytää muualta kuin Malmin lentokentältä.

3.11.2021

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Kiitos. Kannatan valtuutettu Korpisen tekemää palautusesitystä. Se, että Malmin lentokenttäalue soveltuu nyt ajoharjoitteluradaksi, mutta ei sovellu rakentamisesta johtuen lentokäyttöön eikä helikoptereiden käyttöön, on vähintään erikoista ellei jopa tarkoitushakuista. Vaikuttaa siltä, että kaupungin organisaatiossa kevytilmailun vastustajat keksimällä keksivät tapoja, joilla lentäminen voidaan estää. Lisäksi pistää silmään tapa, jolla korostetusti Malmin lentokenttää kutsutaan Malmin entiseksi lentokentäksi. Ihmettelen, kuinka sanaa entinen ei ole lisätty myös alueelle opastaviin tienviittoihin vai eikö kukaan vain keksinyt ehdottaa siihen määrärahaa.

Itse suunnitelman osalta täytyy ihmetellä liki 32 euron kuukausineliövuokraa. Kysyisinkin vastaavalta apulaispormestarilta, onko Helsingin muissakin oppilaitoksissa tai muiden kuntien vastaavissa oppilaitoksissa näin järjettömät neliövuokrakustannukset. Mikäli asiaa ei ole selvitetty, aikooko kaupunki selvittää, maksaako se tarvitsemistaan opetustiloista kohtuullisia käyttökustannuksia vai onko kaupungin maksamissa neliövuokrissa käytössä jonkinlainen Helsinki-lisä, jota ei koeta ongelmaksi? Millainen neliökustannus olisi ilman elinkaarimallia eli onko vaihtoehtoisikustannus selvitetty?

Kiitoksia.

Valtuutettu Ted Apter

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehdottomasti en kannata palautusta. Tämä on sen verran tärkeä hanke, ja salissa on jo moneen kertaan käyty läpi, miksi tämä on tärkeä hanke. Meidän pitää vauhdikkaasti saada tätä eteenpäin. Mä oon siitä kiitollinen, että meiltä löytyy salista laajalti kannatusta siihen, että me halutaan mahdollistaa ammatilliseen koulutukseen tämmöinen massiivinen tasoparannus nykyiseen nähden.

Meidän nykytilanne on, että meillä on huonossa kunnossa olevia tiloja. Meillä on epätarkoituksenmukaisia tiloja ja turhan pirstaloitunut tilaverkosto. Nyt me saataisiin tilalle moderni osaamiskeskittymä ja toisaalta

3.11.2021

---

vahva työelämälähtöinen painotus. Mun mielestä tässä palautuksessa ollaan vähän niin kuin viemässä tätä toiseen suuntaan.

Haluan erikseen kiittää tätä elinkaarimalliajattelua, mitä ollaan edistämässä tässä hankkeessa, joka aidosti mahdollistaa sen, että me voidaan saada laadukkaat tilat, paitsi silloin kun ne rakennetaan, niin myös sen kunnossapidon ajaksi, pariksi kymmeneksi vuodeksi eteenpäin. Mun mielestä tällaisia kannattaa ehdottomasti jatkaa.

Kiitos.

En kannata palautusta.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Mä en itsekään kannata palautusta, koska pidän äärimmäisen tärkeänä, että tämä hanke etenee kokonaisuudessaan. Haluaisin kiittää valtuutettu Ruohonen-Lerneria opastamisesta siitä, mistä löytyi kuin löytyikin liikuntaan aktivoivat tilat. Eli siellä on sekä sisätilat että ulkoliikunta- ja oleskelutilat. Voi, miten olen tästä tyytyväinen ja nyt vaan äkkiä rakentamaan.

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

En kannata palautusta.

Varsinainen päätös tässä on Roihupellon uusi kampus ja sen rakentaminen. Toki liitemateriaaleissa ja päätöksen esittelyssä mainitaan myös väistötilat, ja varmasti jos joku haluaa tehdä väistötiloja koskevia ehdotuksia, niin sehän tietenkin on mahdollista. Nähdäkseni on kuitenkin täysin suhteellisuudentajutonta esittää, että koko hanke palautetaan sen takia, että osa väistötiloista pitäisi ratkaista jotenkin eri tavalla. Siis pitäisikö koko hanke jättää rakentamatta sen takia tai lykätä hamaan tulevaisuuteen? Mielestäni tämä ei olisi millään tapaa vastuullista eikä huomioi ammattioppilaitoksen opiskelijoita ja ammattiopistotoimintaa ja sen tarpeita.

Sinänsä en näe myöskään tarvetta muuttaa väistötiloja. Nämä ratkaisut ovat minusta ihan hyviä. Mutta pyytäisin harkintaa siinä, että jos

3.11.2021

---

halutaan yksityiskohtia muuttaa, niin eihän koko asiaa tarvitse palauttaa, siksi että yhdestä väistötilasta on erimielisyys.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos.

Voisin kuvitella, että väistötilojen löytäminen onnistuu suht helposti, että virkamieskunnalla ei siihen pitkää aikaa mene. Eli suurta viivytystä tästä varmastikaan ei tule. Minulla on siihen täysi luotto, että tilat löytyy. Jossainhan nämä toiminnot on ollut tähänkin asti. Voisiko niitä jatkaa mahdollisesti siellä?

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Kiitos, puheenjohtaja.

Palautukseen. Sen verran, että tässähän valtuutettu Kivekäs uudemman kerran puhui täyttä asiaa. Tämä on sivujuttu, mihin tämä palautus nyt perustuu. Tämä palautusehdotus ei todellakaan palvele Malmin lentokentän asiaa.

332 §

Esityslistan asia nro 7

TILOJEN VUOKRAAMINEN METSOLAN ALA-ASTEEN KÄYTTÖÖN

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Kiitos, arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutetun ominaisuudessa. Ymmärrän, että Metsolan ala-asteen toteutus pitää tällä kertaa tehdä näin. On niin kiire saada tilat, ja tässä vaiheessa muunlainen ratkaisu hidastaisi tätä liiallisesti. Samalla

3.11.2021

---

haluan sanoa, että kun kysymys on kuitenkin pysyvästä koulutilojen tarpeesta, niin nähdäkseni lähtökohtaisesti pysyvät koulutilat tai päiväkotitilat tai muut tilat pitäisi rakentaa Helsingin kaupungin omina hankkeina. Sen sijaan kun meillä on alueella tietyissä kohdissa isoja lapsimääriä, jotka tasaantuu esimerkiksi rakentamisen jälkeen, niissä kohdissa on täysin järkevää, että väliaikaisesti tarvittavat tilat hankitaan vuokratiloina tai muulla tavalla. Ymmärrän, että tässä kohdassa Metsolan alaste pitää saada kiireisesti eteenpäin eikä muuta ratkaisua enää tässä vaiheessa voi tehdä, mutta periaatteellisesti haluan sanoa, että minusta tämäntyyppiset tilaratkaisut pitäisi olla kaupungin omia.

333 §

Esityslistan asia nro 8

LAAJASALON JOLLAKSEN KARTANON ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12686)

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Jollaksen kartano on idyllinen paikka, jolla on pitkä historia. Sen upea puisto, kokoustilat sekä lenkki- ja juhannussaunat elävöittävät koko itäistä Helsinkiä. Tänäpäin käsittelemämme kaava mahdollistaa alueen kehittämisen paitsi Laajasalon myös koko Helsingin lähiruoka- ja puutarhamatkailukohteeksi.

Hienoa, että kartanolle on hiljattain saatu uudet innokkaat yrittäjät. Tervetuloa ja onnea matkaan! Jollaksen kartanon edellinen yrittäjä Antti Tuomola kertoi julkisuudessa kohdanneensa paljon byrokratiaa asioissaan kaupungin ja Helsingin tilakeskuksen kanssa. Vuokrausprosessi silloin kesti huomattavan kauan, ja asiointi kaupungin kanssa kiinteistöä operoitaessa osoittautui kankeaksi.

Kaupungin pitää ottaa kokemuksista opiksi, ja toivottavasti ne eivät uusien yrittäjien kanssa toistu. Kaupungin pitää tehdä yrittäminen Helsingissä mahdollisimman helpoksi ja houkuttelevaksi eikä heittää kapuloita rattaisiin.

3.11.2021

Kiitos.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja. Tack.

Todellakin yrittäminen on yksi tärkeä ulottuvuus, joka liittyy siihen, että miten Helsingin ympärillä oleva kartanoverkosto saataisi entistä paremmin sekä käyttöön että tietoa siitä. Tässä on kaksi asiaa. Kuten tiedämme, Helsinki kasvoi suurkaupungiksi aika pitkälti entisten kartanoiden maille, ja tämä kehitys alkoi jo sata vuotta sitten. Edelleenkin tämä kartanokulttuurinen ulottuvuus on meidän yleisessä historiatietoisuudessa sangen heikkoa. Siinäkin mielessä tämä Jollaksen tapaus on tavattoman tärkeä, koska se avaa mahdollisuuksia yleiselle keskustelulle ja laajalle ymmärrykselle siitä, mikä valtava kulttuuriperintöriikkaus meillä on käsissämme.

Tähän asti, niin kuin tiedämme, että merkittäviä kartanoita on läänitetty erilaisille kunnallisille järjestöille virkistyskäyttöön, ja tämän kaltaisiakin asetelmia. Niillä on ollut oma merkityksensä omana aikanaan, mutta nyt eletään toisenlaisia aikoja, ja olisi suotavaa, että kartanoverkosta saataisiin entistä enemmän näkyville ja auki. Eli tätä hanketta voi tervehtiä mitä suurimmalla ilolla.

Samalla toivon ja toivomme vilpittömästi, että tästä alkaisi kulttuurihistoriallinen herääminen. Siksikin jatkan mielellään valtuutettu Pajusen puheenvuoroa siitä, että kaupunki sekä rakenteena että alueen omistajana ymmärtää vastuunsa tässä ja luo sellaiset puitteet sekä yrittämiselle että kartanon käytölle, että tästäkin eteenpäin tämänkaltaisen kehittäminen on mahdollista. Osinhan meillä yksityisvastuulla tätä tehdään. Esimerkiksi Lauttasaaren kartano Koneen Säätiön toimesta ja niin edelleen. Mutta tässä kaupungin esikuvallisuus on tärkeää.

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Lyhyesti. Kiitos valtuutetuille Pajunen ja Kolbe hyvistä puheenvuoroista. Tällä kaavamutoksella nimenomaan tähdätään siihen, että Jollaksen kartanossa olisi edellytykset moneen. Kestävään yritystoimintaan, johon liittyy esimerkiksi se, että on osoitettu joitakin

3.11.2021

---

mahdollisuuksia majoittua kartanon läheisyydessä. Toki nämä mahdollisuudet on rakennettu sillä tavalla, että rakentaminen ja vaikutus maaperään olisi mahdollisimman pieni. Toivon itsekkin, että uudet yrittäjät menestyvät ja että tämä kaava on sellainen, että se luo pysyvät ja kestävät mahdollisuudet kannattavaan toimintaan, joka pitää alueen kunnossa, pystyy huolehtimaan sen historiallisista arvoista ja pitää sen auki kaupunkilaisille. Ehkä aikaisempaa vielä jopa laajemmalle joukolle kaupunkilaisia.

Varmasti hyvä mainita tässä kaavassakin vahvasti esiin nostettu Paul Olssonin muotopuutarha. Historiallisesti erittäin arvokas puutarha, josta osa on nyt jo häipynyt näkyvistä. Tässä tähdätään siihen, että tämä puutarha saataisiin meille 2020-luvun ihmisille näkyviin. Sata vuotta sitten suunniteltu puutarha.

Sitten tietenkin tähän kaavaan, johon lautakuntavaiheessa myös kiinnitimme huomiota, niin kysymyshän on luontoarvoiltaan erittäin hienosta alueesta. Täällä on erittäin arvokas niittyalue, ja kaavassa on pyritty nämä arvot turvaamaan. Tähän päätökseen on lautakunnan esityksestä vielä lisätty, että seuraavissa vaiheissa kun mennään tarkempaan puutarhan palauttamisen suunnitteluun ja kun aluetta ja sen arvokasta niittyä hoidetaan, erityisesti pyritään huolehtimaan rikkaista luontoarvoista, jota Jollaksen kartanon alueella on.

Kiitos.

334 §

Esityslistan asia nro 9

KUNNAN ASUKKAAN ALOITTEET 1.1.–30.6.2021

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Tämän asiakohdan yhteydessä voisi käyttää ihan saman puheenvuoron kuin nuorten aloitteiden kohdalla moni käytti, että kuinka tietoisia kaupunkilaiset ovat aloitemahdollisuudesta ja kuinka paljon sitä

3.11.2021

---

käytetään ja mitä aloitteet käytännössä vaikuttavat. En siitä sen enem-
pää tässä yhteydessä puhu, mutta ihan yhteen tekniseen asiaan kiinni-
tän huomiota.

Valtuuston viime vaalikauden puheenjohtajalta kysyinkin tätä, että mikä
mielikuva hänellä on, kun minulla on se mielikuva, että aiemmin näissä
liitteenä olevissa tehdyissä aloitteissa on ollut nimet, kuka ne aloitteet
on tehnyt, ja nyt täällä ei näy lainkaan aloitteen tekijöiden nimiä. Käsi-
tykseni mukaan se ei ole kuitenkaan salassa pidettävä tieto. Olisin sitä
kysynyt, miksi aloitteista ei käy ilmi aloitteen tekijän nimi lainkaan.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun lukaisin näitä aloitteita läpi, niin tietty surumielisyys valtasi itseni,
kun huomasin, millä tavalla se täälläkin toistettu tarina siitä, että olisi
olemassa joku tällainen 500 miljoonan euron rahakätkö rahoitusjoh-
taja Saxholmin työhuoneen lisäksiivessä, jossa raha ikään kuin odottaisi
ottajaansa. Että mitä tälle tehdään, että tämä raha täällä vaan lepää.
Tämä vastaushan on äärimmäisen hyvä, joka tässä on näihin kaikkiin
aloitteisiin annettu.

Sinänsä Peltokorven kysymys oli hyvä, koska luulen, että nämä on
kaikki saman henkilön tekemiä. Kun mä ajattelin, että onko näin paljon
ihmisiä, jotka ovat erehtyneet siitä, millä tavalla kunnan tilinpäätös laa-
ditaan ja miten sitä tuloslaskelmaa, investointiosaa tulee lukea. Si-
nänsä en syytä, koska itselleni tämä selvisi vasta kolmen valtuustovuou-
den jälkeen, että nämä erikseen lasketaan ja tämä ei noudata valtion
tilinpitoa, missä tulot ja menot on kaikki samalla viivalla.

Sinänsä en halua tätä syyttää. Ehkä vaan sitä harmitella, että täälläkin
mielestäni muistan hyvin ne keskustelut, kun puhuttiin 500 miljoonasta
ja nyt on tehty näin paljon tulosta, ja miten voi olla, että samaan aikaan
täällä kärsii eri alat eri asioista. Kun ei hahmotettu sitä, että on kuiten-
kin se investointiosa, joihin nämä rahat käytetään. Tämä 500 miljoonaa
ja sen lisäksi joudutaan ottamaan lainaa, että saadaan kaikki investoin-
nit tehtyä. Investointihan on samanlainen menoerä kuin mikä tahansa
muu käyttötalouden meno. Siinä määrin olen harmissani. Toivottavasti
tällainen puhe ei jatkossa enää toistu, ettei anneta kunnan asukkaille
väärää kuvaa siitä, että on olemassa joku sampo, missä on rahaa val-
tavasti, ja sitä ei nyt vaan käytetä, ja nyt teillä on mahdollisuus siihen

3.11.2021

---

vaikuttaa. Toivottavasti tämä asia korjaantuu, ettei jatkossa enää anneta kuntalaisille tällaista kuvaa.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Varmaan ei kauhean syvällisesti tarvitse tähän keskusteluun mennä, mutta täytyy kuitenkin sanoa, että ei käyttömenot ole ihan samanlainen menoerä kuin investoinnit. Ne ovat hyvin erilainen menoerä.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Painaisin copy-paste-nappulaa valtuutettu Peltokorven ensimmäisen lauseen kohdalla, ja lisäsin sen verran tähän perään, että se mua kiinnostaa, miksi kuntalaisten aloitteita käsitellään vaan pari kertaa vuodessa. Niitä voisi ripotella pitkin vuotta tänne. Tosiaan ainakin näiden kohdalla ilmeisesti aloitteet on jätetty samana päivänä, mutta se on pistänyt ennenkin täällä silmäluomeen, että täällä aika usein... Tai siis näitä käsitellään varsin harvoin, mutta miksi näin? Näitä voisi ripotella pitkin vuotta tänne ihan hyvin.

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Puheenjohtaja.

Täällä esitettiin pari ihan suoraa kysymystä tämän asian valmisteluun liittyen. Jos vastaan takaperoisessa järjestyksessä ensin tähän käsittelyrytmiin. Se tulee suoraan meidän hallintosäännöstä, että nämä käsitellään kaksi kertaa vuodessa valtuustossa nämä asiat. Tämä on nyt toinen näistä tämän vuoden kahdesta käsittelykerrasta.

Valtuutettu Peltokorven kysymykseen liittyen tähän nimien mainitsemiseen näissä aloitteissa, niin nyt valitettavasti ihan täydellistä vastausta en pysty tähän antamaan. Nopean tarkastelun perusteella näytti siltä, että nimiä ei aikaisemminkaan ole aloitteessa ainakaan muutamaan lähivuoteen ollut näkyvissä. Sinänsä totta kai on selvää, että valtuuteilla on oikeus nimet saada tietoonsa. Mutta mikä tämä valmisteluhistoria on ollut siinä, että niitä ei ole tänne sisällytetty, niin sitä mä en

3.11.2021

---

täsmällisesti pysty tässä kohtaa sanomaan. Sinänsä on selvää, että sama aineisto osittain julkaistaan myös internetissä, ja sinnehän ihmisten nimiä nykyään ei enää laiteta. Mutta päätöksentekijöiden tietoon ne pitää saattaa, ja jos tämä on sellainen asia, joka tässä täytyy vielä jälkikäteen korjata, niin se korjataan sitten erikseen.

335 §

Esityslistan asia nro 10

VALTUUTETTU MIA HAGLUNDIN ALOITE LYHENNETYN TYÖAJAN KOKEILUSTA

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Sosiaali- ja terveystoimihenkilöstön työaika on yksi osa sitä mahdollista hyvinvointia, mikä... Onkohan tämä nyt tämä aloite edes? On näköjään. Mikä liittyy aika raskaaksi nykypäivänä muodostuneen työssä viihtymiseen. Toivoisin, että me uskallettaisiin kokeilla muitakin keinoja kuin vaan mahdollisen kuuden tunnin työaika.

Itselläni on ollut mielessä neljän päivän työaikoja ja jopa kolmen päivän työaikoja, jolloin esimerkiksi neljä vapaata jäisi viikossa käyttöön. Siinä ehtisi levätä, olla perheen kanssa ja kerätä voimia ja hoitaa omia asioitaan. Meillä voisi olla tilanne se, että meillä olisi pysyvät lyhyemmät työajat osapäiväisille henkilöille. Eli voisi elämäntilanteensa mukaan valita, haluaako tehdä esimerkiksi 4–6 tuntiin tuntitöitä esimerkiksi 3–5 päivää viikossa vai haluaako tehdä kolme kertaa 12 tuntia tai neljä kertaa kymmenen tuntia. Meillä pitäisi olla kokonaistyöaika ja -palkkaus tai sitten tuntipalkkaus. Meillä pitäisi olla henkilöstölle mahdollisuus maksaa kesälomat, työterveys, asuntolainat, taata asuntolainoja, maksaa tai antaa asuntoja ja bussilippuja.

Tärkeintä olisi joka tapauksessa, että näillä työajoilla saataisiin mukaan myös kotiäidit, opiskelijat, pienten lasten vanhemmat, eläkkeellä olevat ammattilaiset ja entiset laitoshuoltajat, jotka helpottaisivat varsinaista hoitotyötä. Eli rohkeutta kaikkiin kokeiluihin, millä vaan saataisi tämä ala houkuttelevaksi.

3.11.2021

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Työelämä koetaan tällä hetkellä useilla aloilla huomattavan raskaaksi, ja tämänkaltaisia kokemuksia jakavat muun muassa varhaiskasvatuksen opettajat, mistä meitä tänään aiemmin konkreettisesti muistutettiinkin. OAJ:n työolobarometrin mukaan myös koulujen opettajien työn kuormittavuus on kasvanut. Suomen lähi- ja perushoitajien liitto SuPer on sen sijaan selvittänyt, että hoitajien työkuorma on lisääntynyt ja jopa 75 % harkitsee alanvaihtoa. Se on valtava määrä.

Lyhennetystä työajasta on olemassa rohkaisevia esimerkkejä. Suomessa esimerkiksi kuuden tunnin työaikakokeilu toteutettiin 1990-luvulla, ja Göteborgissa kokeiltiin eräässä vanhainkodissa kuuden tunnin työpäiviä vuodet 2015–2017. Göteborgin työaikakokeilu vähensi henkilöstön sairauspoissaoloja, koettu työhyvinvointi lisääntyi ja henkilöstön vaihtuvuus väheni.

Ajattelen, että Helsingin tulee ennakkoluulottomasti tarttua työelämän haasteisiin ja pohtia, miten työelämää kehitetään niin, että työntekijät uupuvat vähemmän ja vapaa-aikaa on enemmän. Siksi teen seuraavaan palautusesityksen, jonka olen lisännyt järjestelmään. Esitys palautetaan ja Helsinki aloittaa lyhennetyn työajan kokeilun valmistelun. Kaupunki kartoittaa kansainvälisiä ja erityisesti pohjoismaisia esimerkkejä kunnallistasolla toteutetuista lyhennetyn työajan kokeiluista. Kansainväliseen kokemukseen nojaten kaupunki tuottaa arvion siitä, miten ja millä toimialoilla, missä palveluissa ja missä työyhteisöissä lyhennettyä työaikaa olisi tuloksellista kokeilla työhyvinvoinnin ja tuottavuuden parantamiseksi.

Valmistelun tuloksena tuotetaan konkreettinen esitys lyhennetyn työajan kokeilusta. Valmistelu tehdään yhdessä henkilöstöosaston ja henkilöstöjärjestöjen kanssa. Esityksessä huolehditaan eri henkilöstöryhmien yhdenvertaisuudesta ja siitä, että kokeilu on mahdollista toteuttaa työtehtävien luonteesta riippumatta. Mahdolliseen kokeiluun pyritään osallistamaan monipuolisesti eri työtehtävissä olevaa henkilöstöä ja kokeiluun ryhtymisestä tehdään valmistelun jälkeen ja selkeään suunnitelmaan pohjaten vielä erillinen poliittinen päätös.

Kiitos.

3.11.2021

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Lyhennettyä työaika on käytetty vuosikymmeniä esimerkiksi HUSissa. Tämä ei ole mitään uutta. Mutta kyllä se palkka sitten pienenee sitä mukaa, kun työaika lyhenee. Meillä oli esimerkiksi plastiikkakirurgian klinikassa 80-prosenttisia, 60-prosenttisia ja 50-prosenttisia työntekijöitä. Se oli erittäin suosittua, koska silloin oli mahdollisuus hoitaa esimerkiksi yksityistä vastaanottoa tai hoitaa pieniä lapsia tai käydä ratsastamassa tai jotain muuta vastaavaa.

Mutta ei tämä asia ole kyllä valtuuston asia, vaan se kuuluu työmarkkinajärjestöille. Jos tässä sitten pitää vielä palkka maksaa, että sä oot lyhyemmällä työajalla.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

En kannata tätä palautusehdotusta. Kun tietää tämän kaupungin tilanteen, että meillä on tosiaan vaikeuksia...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Joka tapauksessa kaupungillahan on pulaa työntekijöistä hoitoalalla, ja kaupunki joutuu erittäin suurilla määrillä palkkaamaan vuokratyövoimaa paikkaamaan tätä vajetta, mikä on muodostunut henkilökunnan suhteen. Elikkä pidän tällaista ehdotusta sangen vastuuttomana päättäjän toimintana.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaralle sanonut, että HUSissa ehkä tämä on mahdollista. Mutta soten, kaupungin työpaikoissa, itsekin kun vanhustenhuollossa oon ollut lähiesimiehenä tai -esihenkilönä, on lähes mahdotonta. Vaikka työntekijä haluaisi 50 tai 60 %, niin sitä on tosi vaikea toteuttaa, kun siihen ei löydy sijaisia.

3.11.2021

Sinänsä kannattaisin tätä, koska moni jaksaa tehdä hoitoalalla esimerkiksi kuusi tuntia, ihminen, joka on eläköitymässä tai muuta, kuin kahdeksan tuntia täydellä vauhdilla. Tämä olisi hienoa, kun tämä olisi mahdollista myös kaupungin omissa paikoissa.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämähän johtuu siitä, että meillä on niin iso henkilökuntapula, että meillä ei ole mahdollisuus tarjota lyhyempää työaika. Mutta jos me alettaisi tarjota sitä enemmän, niin se varmasti toisi uusia työntekijöitä. Esimerkiksi eläkkeellä olevat ihmiset käyvät nyt jo töissä jopa 70- ja 75-vuotiaaksi saakka, ja se on täysin mahdollista.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Valtuutettu Mia Haglundin ja 16 muun aloite on merkittävä. Jos päivittäinen työaika vähenee noin 7,5 tunnista kuuteen tuntiin, se on 20 %:n vähennys työaikaan. Kun näin suurta muutosta ehdotetaan, olisi perusteltua, että aloitteentekijät kertoisivat avoimesti, miten haluaisivat toteuttaa kokeilun. Pidän perusteltuna sitä ajatusta, että viimeiset työtunnit eivät ehkä ole yhtä tehokkaita kuin aiemmat työtunnit. Näin on mahdollista, että työn tuottavuus paranee, jos palkanmaksuun ei käytetä enempää rahaa. Mutta ei ole mitenkään ongelmatonta, jos aiemmin 2 000 euroa kuukaudessa ansainnut ihminen ansaitsee jatkossa vain 1 600 euroa kuukaudessa. Jos sen sijaan palkka pysyisi ennallaan, mutta työaika vähennettäisiin 20 %, niin se kyllä johtaisi tuottavuuden merkittävään laskuun.

Miten työn tuottavuutta sitten voisi parantaa suhteellisen helposti? Koronan aikana olemme oppineet pakon edessä etätyötaitoja. Aika monissa työtehtävissä sairauspoissaoloja voisi olla mahdollista välttää, jos sairausloman vaihtoehtona olisi siirtyminen etätyöhön lievän sairauden aikana. Mielestäni tähän sisältyvää mahdollisuutta työn tuottavuuden parantamiseen kannattaa pyrkiä hyödyntämään.

3.11.2021

Kiitos.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä ajattelen, että työajan lyhentäminen voisi osaltaan vastata niihin vakaviin haasteisiin ja ongelmiin, jota meidän nykytyöelämä luo. Meillä on isoja ongelmia myös kaupungin työpaikoilla työssä jaksamisen ja yli-päättänsä työhyvinvoinnin kanssa. Meidän pitää pystyä löytämään ratkaisuja siihen, miten parannetaan työssä viihtymistä, työssä jaksamista ja esimerkiksi työn ja perheen tai muun elämän yhteensovittamista.

Tässä aloitteessa esitetään, että me etsittäisiin ennakkoluulottomasti ratkaisuja näihin ongelmiin. Työajan lyhentäminen on mun mielestä semmoinen keino, jota aivan ehdottomasti kannattaisi nimenomaan selvittää ja kokeilla. Mä haluan myös nostaa esiin tämän Göteborgin esimerkin, jossa tulokset olivat positiivisia: parempaa työhyvinvointia, työn tehostamista ja parempaa laatua, jonka johdosta myös työn tuottavuus kasvoi julkisella puolella. Aihetta on myös selvittänyt OECD hyvin tuloksin hyvin tuloksin, ja myös Suomessa meillä on monia rohkaisevia tuloksia työajan vähentämisestä. Esimerkiksi vaasalaisessa yrityksessä alun perin kolmikuukautiseksi tarkoitettu kokeilu lopulta venyi 16 vuotta kestäväksi pysyväksi käytännöksi. Syy yksinkertaisesti oli se, että tuottavuus parani, kaikki olivat tyytyväisiä ja ne tulokset oli kaikkien kannalta positiivisia.

Työajan lyhentämisen kokeiluhan on vasemmistoliiton pitkäaikainen tavoite myös valtakunnallisesti. Kiitän valtuutettu Haglundia tästä esityksestä ja kannatan valtuutettu Koskelan tekemää palautusta.

Valtuutettu Jenni Hjelt

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin kiitän valtuutettu Haglundia hyvästä aloitteesta.

Näen, että työajan lyhentäminen ilman palkan pienenemistä on kannattava tavoite työssä jaksamisen kannalta. Käytän ehkä myöhemmin tästä asiasta vielä hieman laajemman puheenvuoron. Tässä aloitteessa viitataan SuPerin tekemän kyselyn tuloksiin koskien alanvaihtoharkintaa ja työn raskautta. Samansuuntaisia ja jopa raflavampia

3.11.2021

---

tuloksia on saatu myös muiden ammattiliittojen vastaavissa kyselyissä. Näen, että Helsingin on oltava hyvä, pitkälläkin tähtäimellä tulevaisuuteen katsova työnantaja. Mä näen tärkeänä, että Helsingissä pohdittaisiin erilaisia tapoja pitää kiinni henkilöstöstä ja parantaa henkilöstön työhyvinvointia.

Ongelmana tässä valtuutettu Haglundin aloitteessa näen oikeastaan vain sen, että tällä hetkellä erityisesti sotessa ja varhaiskasvatuksessa on merkittävä työvoimapula. Kannan hieman huolta siitä, miten tämä työajan lyhentämisen kokeilu ylipäätään on tässä tilanteessa mahdollista henkilöstön riittävyyden näkökulmasta. Siitä huolimatta pidän tärkeänä sitä, että tätä asiaa selvitetään ja pyritään edistämään yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen ja henkilöstöosaston kanssa. Siksi kannatan valtuutettu Koskelan palautusesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

En kannata palautusta. Asiaa käsiteltiin kaupunginhallituksessa, ja esillä oli sama vasemmistoliiton esitys kuin täällä. Siinä yhteydessä hyväksyttiin lausunnossa näkyvä kappale 13, jossa todetaan, että etsitään strategian mukaisesti aktiivisesti ratkaisuja työvoimapulaan sekä monen alan korkeaan työkuormitukseen ja että mallia otetaan myös muiden Pohjoismaiden erilaisista osa-aikatyön ja työhyvinvoinnin malleista sekä selvitetään henkilöstön kiinnostusta ja tarpeita joustavampiin työaikajärjestelyihin.

Minusta tässä tehdyssä lisäyksessä on otettu huomioon aloitteen hyvät puolet mutta väistetty ne ongelmat, joita esitetty kokeilu ja sen pohjalta haettavat käytännöt tuottaisivat. Vasemmistoliiton esityksen mukainen kokeilu ei ole hyvä idea, koska se johtaa käytännössä joko palkkojen alennukseen tai palvelujen leikkaukseen. Esimerkiksi jos lääkärin työaika lyhenee, aikoja on vähemmän potilaille, ellei tilalle palkata toista lääkäriä. Jos päivähoidon tai kirjaston henkilökunnan työaika vähennetään, ei myöskään voida täyttää palvelulupausta asukkailla. Esimerkiksi näissä töissä ei työajan lyhentämisessä ole näköpiirissä sellaista tuottavuuden lisäystä, jolla voitaisiin resursoida vähenevän työajan osuus. On myös aika ilmeistä, että kokeilussa kävisi ilmi, että hyödyt kohdentuisivat nimenomaan hallinnon ylimmälle portaalle. Juuri suorittavalla portaalla tavoiteltavat hyödyt jää vähemmäksi.

3.11.2021

On myös aika, pitää myös huomioida se, että monilla aloilla on työvoimapulaa, mikä edellisissä puheenvuoroissa kävi ilmi, joka pahenisi tästä kokeilusta ja varsinkin siitä, jos se johtaisi käytäntöihin. Kaikkiaan mä oon sitä mieltä, että työn jakaminen on periaatteessa tosi kannatettava asia, mutta tällaisen muodon kokeilun ajaminen on bluffipolitiikkaa, jota ei voi arvostaa. Se antaa työntekijöille katteettomia lupauksia, joita ei voi lunastaa.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitän Kivelän Maita hyvästä puheenvuorosta.

Olisin eri mieltä valtuutettu Rantasen kanssa, koska uskon vahvasti, että varhaiskasvatukseen ja sote-alalle saataisiin lyhyemmällä työajalla. Tietenkin palkkaa pitäisi kompensoida. Nytkinhän meillä on edessä se, että me joudumme nostamaan näiden alojen palkkoja, jotta me saadaan ihmisiä sinne. Se työ on todellakin raskasta. Silloin ihmiset voisi vaikka valita nyt sote-alalla vanhustenhoidossa. Ne voisi tehdä kuusi tuntia aamuvuorossa tai kuusi tuntia iltavuorossa. Siellä varmasti saataisi. Itsekin oon eläkkeellä ja käyn keikalla ja teen mielelläni kuuden tunnin päivää, koska jaksan just sitä. Haluan kertoa, että olin aikoinani työterveyshoitajana yksityisellä työnantajalla, jolloin teimme jo seitsemän tuntia hyvällä, paremmalla palkalla, mitä olisin vaikka kaupungin työterveyshuollossa saanut. Työnantaja totesi, että kaikkien työntekijöiden työpanos oli huomattavasti parempi kuin esimerkiksi kahdeksassa tunnissa. Tuottavuus varmasti paranisi, ja perheet voisi paremmin ja lapset ja nuoret. Tämä näkyisi jopa lastensuojelussa.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämän aloitteen paras ansio on ehkä se, että tässä on ymmärretty se, että pelkästään tehtyjen työtuntien määrä ei ole ratkaiseva vaan työn tuottavuus. Ehkä tähän ne ansiot sitten jääkin. Tässä on hyvin todettu, että työn tuottavuuden lisääminen tehtyjen työtuntien määrää vähentämällä monilla kaupungin toimialoilla olisi käytännössä hankalaa. Se johtaisi siihen, että entisestään vähenisi ne kädet, jotka tekee konkreettista työtä ja tuottaa niitä palveluja.

3.11.2021

Toisekseen tässä ehkä lähdetään siitä, toisin kuin vastauksessa hyvin todetaan, että epämiellyttävä, raskas, ei-mieluisa työ muuttuisi jotenkin vähemmän ei-mieluisimmaksi sen jälkeen, kun teekin 7,5 tunnin sijasta kuusi tuntia, mikä minun nähdäkseni ei ole ratkaisu työssä viihtymiseen keskeisiltä osilta vaan muut keinot. Toki ilolla kuuntelin valtuutettu Kivelän toteamusta siitä, kuinka vaasalaisessa yrityksessä on paikallisen sopimisen kautta saatu hyviä hyötyjä. Vaikka asia ei tähän saliin kuulukaan, toki toivon, että myös kansakunnan tasolla edustamanne puolue ajaa tätä uudistusta ja paikallisen sopimisen lisäämistä Suomeen, mitä minun nähdäkseni ette ole tehnyt, vaikka totesitte, että siitä on aivan erinomaisia kokemuksia.

Tällaisenaan tämä aloite tai esitys ei kykene vastaamaan siihen ongelmaan, jota tällä pyritään edistämään, vaan aiheuttaisi työssä viihtyvyyden parantamisen lisäksi merkittäviä muita ongelmia – ennakoimattomia sellaisia ja sellaisia, jotka olisi jo tiedossa, joten missään tapauksessa en voi tätä kannattaa enkä näin ollen myöskään tätä palautusesitystä voi kannattaa.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä Haglundin aloitteessa on tosiaan kaunis ajatus, mutta nykyisessä tilanteessa tätä on kyllä hyvin vaikea toteuttaa. On tärkeää, että pystytään etsimään ja löytämään lisää osa-aikatyön mahdollisuuksia, mutta kyllä se silloin tarkoittaa myös palkan alentumista, ja sitähan ei moni edes toivo.

Lisäksi meillä on erittäin vakava henkilöstöpula esimerkiksi sote-palveluissa ja vaikka varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa, joten on hyvin epätodennäköistä, että näillä aloilla voitaisiin päästä tämän kokeilun piiriin, jolloin se olisi hyvin epäreilua heille, kun heillä toisaalta kuormitus- ja työhyvinvointiongelmat on ilmeisiä. Tässä palautuksessa hyvin toiveikkaasti linjataan, että kokeilun tulisi toteutua työtehtävistä tai alasta riippumatta, mutta tässä työvoimapulatilanteessa se ei ole kovin realistista. Käytännössä pahimmillaan tämä palautus tai tämän toteuttaminen voisi johtaa siihen, että käytännössä vähennetään kaupunkilaisilta palveluja, kun täytyisi lyhentää vaikka aukioloaikoja, kun henkilöstöä ei olisi.

Teimme kaupunginhallituksessa tosiaan lisäyksen tähän esitykseen, ja siihen tässä Tuomas Rantanen jo viittasikin. Sillä mielestäni lähdetään

3.11.2021

---

hyvin edistämään asioita kuormituksen vähentämisen ja työhyvinvoinnin näkökulmasta.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

En kannalta sitä palautusta, mutta haluaisin, että keskusteltaisiin siitäkin, mitä tässä aiheessa tarkoittaa työn tuottavuus. Tässä tehtävät riippuu hoidettavan ja työpaikan asiakkaiden tarpeista. Lisäksi tuottavuusmittarit, nehan on päätettäviä. Esimerkiksi vanhustenhuollossa tuottavuutta on se, että ihmiset pysyy liikuntakykyisinä, pystyvät syömään itse, ovat mahdollisimman omatoimisia ja asiakastyytyväisyys on huipussaan. Se on tuottavuutta – ei se, että ihmiselle maksetaan palkkaa 7,5 tuntia tai kahdeksan tuntia tai kymmenen tuntia tai kuusi tuntia.

Mä väitän, että kun työajat olisi joustavampia, vähentyneillä työpoissaoloilla saataisiin sama raha aikaiseksi kuin esimerkiksi 36 tunnin viikkotyöajalla. Jos vaikkapa kymmenen tunnin työaika neljä päivää viikossa tai kolme päivää työtä 12 tuntia viikossa, mikä on tällä hetkellä jo realiteettia, kun ihmiset joutuu tekemään kahta vuoroa peräkkäin, niin mä olen ihan sitä mieltä, että me saataisiin enemmän työntekijöitä, koska ihmisille jäisi vapaa-aikaa. Sama se, että heillä olisi oikeus tehdä 4–6 tuntiin tuntitöitä halutessaan. Me saataisiin perheenäidit, jotka nyt ei mene töihin, kun ne odottaa niitä ekaluokkalaisiaan kotiin, ja me saataisiin ne eläkeläiset, jotka voisi iltaisin tulla hommiin tai aamulla aikaisin tulla hommiin. Me saataisiin ruuhka-aikoihin sinne työpaikalle avustavia käsipareja näiden vakinaisesti kolmea tai neljää päivää tekevien lisäksi. Mä uskon, että tuottavuus olisi nimenomaan nousussa samoin kuin henkilöstön saatavuus.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia.

Jos näin keventävästi aloittaa, voi sanoa, että tämä on sillä lailla vähän ajastaan myöhässä, että tähän edelliseen kauteen, jolloin Helsingin piti olla tämmöinen kunnianhimoinen maailman toimivin kaupunki, tämä olisi sopinut tosi hyvin, mutta nyt ehkä tämmöiseen vaatimattomampaan kasvun paikka -tyyppiseen strategiaan tämä sopii aika huonosti.

3.11.2021

Mutta noin vakavammin, niin tosi harmillista, että tämä on politisoitunut, koska oikeastaan oma työelämän johtamiskokemus kertoo, että jollain tämän tyyppisillä asioilla voidaan saavuttaa yllättäviäkin lopputulemia – tai sitten ei. Oikeastaan ainoa tapa mennä eteenpäin on kokeilla, ja voisi sanoa myös, että mun vankasti kannattama paikallisen sopimisen malli tarkoittaa juuri tämäntyyppistä toimintaa, että paikallisesti sovitaan ja kokeillaan eri malleja. Sitten jos onnistuu, jatketaan. Jos ei, lopetetaan.

Itse kun katson juristina tätä kokonaisuutta, enpä ole löytänyt montakaan tällaista ehdotusta, jossa olisi näin paljon erilaisia suojalausekeita. Tässähän on otettu huomioon joka ikinen riski, jos tarkkaan luette. Siinä mielessä kannatan tätä palautusehdotusta.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Meillä on monta syytä, miksi erityisesti sosiaali- ja terveyshoidon puolella ja toisaalta varhaiskasvatuksessa on pulaa osaavasta, koulutetusta henkilöstöstä. Tähän liittyy se, että moni on hakeutunut muille aloille, ja syy on se, että työ koetaan liian raskaaksi. Meidän pitäisi miettiä keinoja, millä me pystymme ei vain kouluttamalla uusia työntekijöitä, vaan saamaan niitä työntekijöitä, jotka ovat siirtyneet pois alalta, palaamaan. Juuri tämäntapaisia tulevaisuuteen katsovia rohkeita kokeiluja tarvitaan.

Vähän hämmästyttää se, että kun niin voimakkaasti vihreät ja Tuomas Rantanen erityisesti kritisoivat sitä, että rohkeasti kokeillaan, tehdään jotain uutta, ajatellaan yhteiskuntaa niin, että se ei ole pelkkiä tunteja ja euroja vaan myös hyvinvointia ja henkistä kasvua. Siihen sopiikin itse asiassa strategian nimi Kasvun paikka, vaikka valtuutettu Jungner ajatteli, että se ei sopisi. Nimittäin tämä on nimenomaan henkisen kasvun paikka. Helsingin kaupungin Kasvun paikka -strategiassa ei tarkoittanut vain taloudellista kasvua tai rakentamisen kasvua vaan laajasti myöskin henkistä kasvua.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Meri sanoi, ettei voi kannattaa palautusta, ja hän palasi siihen, että vasemmistoliitto vastustaisi paikallista sopimista. Päinvastoin

3.11.2021

---

me kannatamme erittäin voimakkaasti paikallista sopimista silloin, kun se ei ole sanelemasta vaan sopimista siitä, että yhdessä välillä tehdään vaikkapa pidempää työpäivää ja sitten otetaan takaisin, kun siitä sovitaan, joten, valtuutettu Meri, te voitte kannattaa tätä palautusta, koska me olemme paikallisen sopimisen kannalla.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä apulaispormestari Arhinmäelle toteaisin, että ehkä mekin kritisoidaan tätä siitä syystä, koska tämä asia on meille periaatteellisesti vihreissä tärkeää. Mutta tämä nyt ehdotettu toteutus tällä palautuksella ei ole ehkä niin vastuullinen ja antaa katteettomia lupauksia, mistä valtuutettu Rantanen puheenvuorossaan mainitsi.

Haluan kuitenkin kiittää Mia Haglundia tästä tärkeästä aloitteesta. Tämä on tosi tärkeä asia. Meidän pitäisi isossa kuvassa yhteiskunnassa siirtyä siihen, että meillä olisi vähemmän töitä ja kiireitä ja enemmän aikaa merkityksellisille asioille.

Siitä huolimatta mä en kannata tätä palautusta. Mun mielestä tämä aloitevastaus on hyvä, ja siellä on myös se kaupunginhallituksessa tehty lisäys, jossa mainitaan siitä, että otetaan mallia muista Pohjoismaista erilaisista osa-aikatyö- ja työhyvinvoinnin malleista ja selvitetään henkilöstön kiinnostusta ja tarpeita joustavampiin työaikajärjestelyihin.

Palautuksen mukaista päätöstä kokeilusta ei ole vastuullista tehdä Helsingissä ilman että me kohdataan tosiasiat siitä, mihin se johtaisi. Vaikka työajan lyhentäminen olisi esimerkiksi monissa asiantuntijatoissa tosi perusteltua ja järkevää, on hyvä muistaa, mitkä on Helsingin neljä yleisintä työnimikettä. Ne on lähihoitaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja, varhaiskasvatuksen opettaja ja sairaanhoitaja. Nämä on kaikki sellaisia aloja, missä meillä on jo tällä hetkellä työvoimapula. Kuten täällä on aiemmin jo todettu, lyhennetty työaika näillä aloilla johtaisi palkkojen alenemiseen ja nykyisten palveluiden leikkaamiseen pahimmassa tapauksessa. Kyseessä on palveluita, joihin meillä ei tälläkään hetkellä ole tarpeeksi tekijöitä, joten tavallaan harmittaa tämä, että vaikka tämä on hyvä ja periaatteellisesti kannatettava asia, tämä palautus ei nyt aja tätä parhaalla tavalla. Siksi en voi sitä kannattaa.

3.11.2021

Valtuutettu Seida Sohrabi

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä haluaisin nostaa esille tämän, mistä Asko-Seljavaara tässä aikaisemmin puhui. Se on se, että meillä on mun mielestä aika paljon opittavaa eläkeläisistä, jotka on työelämässä, ja paljon semmoista viisautta ja ymmärrystä, mitä heillä on antaa meille tähän. Vähän viittaaan puheenvuoroihin, mitä tässäkin on tuotu aika monen puheenvuorossa esille eli siitä, että tärkeintä ei ole nyt se, paljonko palkkaa nimenomaan saa tai kuinka kauan on töissä, vaan mielekkyys – se, että on oikeasti mukava tulla töihin ja koen merkityksellisyyttä siinä, mitä ikinä teenkään, oli se sitten sairaalassa opettajana tai vaikka tehtaalla.

Ei mulla oikeastaan muuta.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Pidän myöskin tätä valtuutettu Haglundin aloitetta tärkeänä keskustelunavauksena myöskin täällä Helsingissä. Ajattelen, että meillä on maan suurimpana työnantajana suurin vastuu siitä, miten me kehitetään henkilöstön työhyvinvointia ja työolosuhteita. Myöskin tällainen lyhennetyin työajan kokeilu kuuluu siihen sarjaan, että meidän täytyy ottaa nämä pohdinnat vakavasti. Nyt kuitenkin tässä tilanteessa, jossa on vaikea nähdä sellaista alaa, kun keskustelee eri henkilöstöryhmien kanssa Helsingin kaupungin työntekijöiden kanssa, niin on vaikea nähdä sellaista alaa, joka ei kärsisi jollain tavalla työvoima- tai rekrytointihaasteista tällä hetkellä. Tällaisessa tilanteessa kun ollaan, tietysti ajattelen päättäjänä, että meidän tärkeä tehtävä on varmistaa, että nämä elintärkeät julkiset palvelut pyörii ja me pystytään kaupunkilaisia palvelemaan, joten ehkä ajankohta tämän kokeilun suhteen on aika haasteellinen. Kun ottaa huomioon sen, mitä valtuutettu Vanhanenkin tässä totesi, että meillä on kuitenkin hyvin paljon pieni-, matalapalkkaisia työntekijöitä, jotka tekee fyysisesti erittäin rankkaa työtä. Heidän kohdallaan on hyvin suuri todennäköisyys, että tällainen kokeilu tarkoittaisi kuitenkin faktisesti palkkatulojen vähenemistä.

En näe, että tämä heidän tilanteeseen tarjoaa sellaista vastausta, jota kaivataan, johon vastaus on Helsingin palkkaohjelman kehittäminen ja

3.11.2021

---

se, että me nostettaisiin matalapalkka-alat pois palkkakuilusta, joka erityisesti pääkaupunkiseudulla kohtelee näitä ryhmiä haastavalla tavalla, kun täällä on suuret asumisen kustannukset, joten en kannata tätä palautusta.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Komppaan valtuutettu Karhuvaaraa monessa asiassa. Uskon, että lyhyempi työaika ja joustomahdollisuudet vähentäisi sairaslomiammattavasti, ja ihmisiä saataisiin kodeista takaisin töihin esimerkiksi varhaiskasvatukseen ja soten piiriin. Jos mä otan nyt vanhustenhoidon esimerkiksi, jonka mä tunnen parhaiten, monissa paikoissa tällä hetkellä ihmiset tulee seitsemäksi kaikki töihin. Suurin osa vanhuksista nukkuu. Aivan hyvin riittäisi, että yksi tulee seitsemäksi, joku voi tulla kahdeksaksi, joku voi tulla yhdeksäksi. Ikäihmisten ulkoilutus, virkistäytyminen, kaikki mahdollistuisi paremmin. Minkä takia kun tämä on kokeilu, tavallaan minäkin haluaisin rohkaista, että miksi tätä ei voisi kokeilla.

Minkä takia yksityisille lääkäriasemille saadaan niin hyvin lääkäreitä? Hehän saavat valita, tekeekö ne neljä tuntia tai tekeekö viisi. Palkkakin on paljon parempi, mutta mä sanoisin, että kuitenkin näillä matalapalkka-aloilla verotuskin kompensoi jonkun verran. Tosiaan tarvitaan palkkapolitiikkaa silti, mutta taatusti me saataisiin enemmän ihmisiä tänne töihin. Me voitaisiin laajentaa terveysasemien aukioloaikoja. Moni hoitaja voisi tehdä mielellään iltavuoroa, jos esimerkiksi mies tulee, on päivävuorossa ja normaalissa, että me voitaisiin monia toimia laajentaa tällä kokeilulla eikä suinkaan nähdä tätä näin synkkänä.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Mä ihmettelen, miten vasemmistopuolueet, joilla on kaikista tärkeintä yhdenvertaisuus ja samanlaisuus kaikille, miten joku teistä voi puolustaa sitä, että joku ihmisryhmä saisi saman palkan vähemmästä työstä. Eihän se niin voi millään mennä. Jos meillä on lyhennetty työaika, mikä on käytössä kaikkialla – ei se ole mitään uutta –, niin eihän se voi saada enää sitä samaa palkkaa. Ehdotatteko te nyt todellakin, että otettaisiin sotesta tämmöinen sata ihmistä ja annettaisiin niille sama palkka kuin heillä on nyt, mutta lyhyempi työaika? Ei se ole millään

3.11.2021

---

mahdollista. Siihen tulee vastaan työehtosopimukset. Siihen tulee kauheat riidat luottamusmiesten kanssa.

Me voidaan totta kai toteuttaa missä tahansa se, että on lyhennetty työaika, mutta silloin on myös pienemmät tulot.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa tuntuu olevan käynnissä vähän sellainen ikiliikkuja, että ensin todetaan, että aloitteen mukaista kokeilua ei voida toteuttaa, koska tietyillä aloilla on jo työvoimapula, ja sitten siihen vastataan, että näillä aloilla on työvoimapulaa muun muassa siksi, että työolot eivät ole kestävä, mitä tämä aloite pyrkii paikkaamaan. Sitten taas joku toteaa, että tätä ei voida toteuttaa, koska on työvoimapula ja niin edespäin.

Mä haluaisin myös vastata vähän palautusesityksen saamaan kritiikkiin. Mä ihmettelen tätä kritiikkiä, koska mä itse en pidä erityisen radikaalina tätä palautusesitystä. Tässä sanotaan, että Helsinki aloittaa lyhennetyn työajan kokeilun valmistelun ja että valmistelun tuloksena tuotetaan konkreettinen esitys ja että kokeiluun ryhtymisestä tehdään vielä valmistelun jälkeen ja selkeään suunnitelmaan pohjaten vielä erillinen poliittinen päätös. Tässä on nyt vähän heitelty semmoisia vastuuttomuusargumentteja, mun on niitä vaikeaa ymmärtää, koska mun mielestä tämä ehdotus on aika maltillinen ja sikäli ihan perusteltu.

Ehkä vielä haluaisin vastata Asko-Seljavaaran huoleen yhdenvertaisuudesta, mitä nyt hän vasemmiston puolesta huolehtii, että sellainen ei toteutuisi. Tässä myöskin todetaan tässä palautusesityksessä, että huolehditaan eri henkilöstöryhmien yhdenvertaisuudesta ja siitä, että kokeilu on mahdollista toteuttaa työtehtävien luonteesta riippumatta.

Kiitos.

Valtuutettu Mikael Jungner

Kiitoksia.

3.11.2021

Arhinmäki hyvin kuvasi tätä kasvun paikkaa, ja ehkä yksi tapa kasvaa on puhua suoraan. Nyt ketään erityisesti loukkaamatta on kyllä pakko myöntää, että tämä työvoimapula johtuu siitä, että aika monessa Helsingin työnantajana ei ole järin kiinnostava vaihtoehto. Totta kai omat keskustelut ja muut on yksilökohtaisia. Siitä nyt ei voi vetää kovin yleistä johtopäätöstä, mutta että jos nyt valinnassa on joku nimeltä mainitsematon naapurikunta tai sitten yksityinen sektori, varsinkin näistä pahiten työvoimapulaa kärsivistä aika moni valitsee sen jonkun muun kuin Helsingin kaupungin. Mun mielestä on vain syytä tavallaan tunnistaa. Ei ole niin, että jotenkin ihmisiä puuttuisi maailmasta, vaan he eivät ole halukkaita työskentelemään Helsingin kaupungille. Mun mielestä siinä mielessä pitäisi tehdä just asioita, jotka tavallaan tekee tästä kiinnostavan.

Se, miten tämä kokeilu etenee, jää nähtäväksi, jos tätä nyt ikinä edes saadaan aikaiseksi, mutta mun mielestä jo signaali siitä, että ollaan valmiita kokeilemaan, jos ei nyt tämän keskustelun perusteella, ehkä sitten kaupunginhallitusvetoisesti joskus myöhemmin, niin sehän on signaali. Vähän niin kuin nyt oli tämä ruokaan liittyvä signaali maailmalle, vähän samantyyppinen signaali, että täällä halutaan ennakkoluulottomasti hakea jotain parempia ratkaisuja. Mä uskon, että työvoimapula häviää sillä hetkellä, kun laajasti kansalaiset lähtee hyväksymään ja huomaamaan, että kyllä Helsinki on hyvä työnantaja, Helsingin työpaikoissa pääset osalliseksi päätöksentekoon. Työllä on tarkoitus, merkitys, arvostus. Totta kai myös kilpailukykyiset työehdot.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Hjelt

Kiitos.

Oikeastaan valtuutettu Koskela tuossa jo kommentoi asiaa, jota olisin tässä yhteydessä kanssa ihmetellyt. Mä en ymmärrä sitä, kun lukee tämän palautusesityksen, mikä periaatteellinen pelko täällä vallitsee lähteä selvittämään tätä asiaa. Kun siellä palautusesityksessä nimenomaan, kuten Koskelakin tuossa totesi, viitataan siihen, että tehdään vielä erillinen poliittinen päätös, kun on mietitty ja tutkittu asiaa. Kyllä mun täytyy sanoa, että kaikki toimet, jotka parantavat työntekijöiden työssä jaksamista niin, ettei palkkapussi kuitenkaan kevene, mikä tässä on kuitenkin ymmärtääkseni aloitteessa tarkoitus, niin se on tosi tärkeää. Tässä aloitteessahan viitataan tutkimuksiin, joiden mukaan työajan lyhentäminen ja tuottavuuden parantaminen ei ole keskenään

3.11.2021

---

ristiriidassa. Täälläkin on käytetty tuottavuuteen liittyviä puheenvuoroja ja tätä asiaa on tutkittu Suomessakin.

Esimerkiksi Marko Kesti, joka on Lapin yliopistossa tutkimusjohtajana ja on nimenomaan henkilöstön tuottavuuteen erikoistunut dosentti, on paljon puhunut siitä, että laadukas työelämä ja työntekijöiden hyvinvointi vaikuttaa erittäin positiivisesti tuottavuuteen. Kyllä mä näkisin niin, että kun me tutkittaisiin mahdollisuutta tämmöiseen ratkaisuun, joka parantaisi meidän raskasta työtä tekevien työntekijöiden hyvinvointia, se voi olla pitkällä tähtäimellä myös taloudellisesti järkevää.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Edelleen palautukseen, enkä kannata sitä tässä yhteydessä. Mutta haluan vielä selventää, että itse ja me vihreät ja koko kaupunginhallituksen suhtautuu Haglundin aloitteeseen myönteisesti ja suopeasti. Nimenomaan linjaukset siitä, että sen takia ryhdytään etsimään aktiivisesti ratkaisuja ja otetaan Pohjoismaisia kokeiluja, kaikki tämä viittaa siihen, että on kyllä tunnistettu tämä ajatus, että työn jakaminen ja työajan joustot työntekijöiden ehdoilla on tärkeitä asioita työssä jaksamisen ja jopa rekrytoinnin näkökulmasta.

Se minkä takia kokeilu tuossa muodossa ei ole suoranaisesti esittänyt kannatusta, siihen on tullut aika hyvät perustelut täällä juuri siinä suhteessa, että ne alat, joissa se kaikkein tarpeellisinta olisi, on työvoimapula-aloja, joista seuraisi selvästi, että ne jää näiden kokeilujen ulkopuolelle, joka olisi hirveän epätasa-arvoista suhteessa siihen rasiitteen, joka näihin työntekijöihin juuri kohdistuu.

Toisaalta tuohon on sisäänrakennettu sentyyppinen esitys, missä kokeilusta vääjäämättömästi ja sen valmistelusta tulee eteen se, että siitä johtaa käytännössä palkkojen alennus ja todennäköisesti myös leikkaukset palvelujen tarjontaan. Nämähän on asioita, mitä varmasti ei vasemmistoliittokaan kannata. Tästä kaikesta seuraa se, että tästä syntyy vääriä toiveita ja lupauksia ennen kuin ollaan selvitetty ylipäänsä, mitkä tarpeet siellä kentällä on tuon kaupunginhallituksen tekemän linjauksen mukaisesti. Tuohon kokeiluun ryntääminen tässä tilanteessa, kun nämä tiedot ovat esillä, joita sanoin, antaa katteettoman lupauksen, eikä se sen takia ole minusta kannatettava tuo palautus.

3.11.2021

Ledamoten Eva Biaudet

Ordförande.

Jag stöder inte återremiss.

Mielestäni tällainen iso asia, niin sitä tulisi valmistella perusteellisesti eikä ehkä valtuustoaloitteen kautta kuitenkaan. Kuitenkin tällainen palaute antaa lupauksia, joita me ei ehkä pystytä täyttää. On kuitenkin mielenkiintoinen, myönteistä on ollut, että tässä keskustelu kuitenkin on käyty siitä, että me tarvitaan esimerkiksi sote-alalle, jossa on työvoimapulaa ja suuri tarve henkilöstöstä, muutakin uudistusta palkkahitysohjelman lisäksi. Me tarvitaan sellaisia esityksiä, jotka vähentää kuormitusta ja tekee työn teon mielekkäämmäksi, jossa voi vaikuttaa omiin asioihinsa työolosuhteissa paremmin.

Ruotsissa ehkä noin kymmenen vuotta sitten joissakin kunnissa keikeltiin nimenomaan tällaista 3 plus 3 -mallia, jossa tehtiin kolme päivää töitä ja sitten oli kolme päivää vapaata kuitenkin samalla palkalla. Se edellytti kuitenkin sitä, että poistettiin esimerkiksi sunnuntait ja lauantait ja kaikki pyhät, jotta siitä ei olisi tullut tällaista, jotta se pystyttiin pitämään pystyssä. Mulla ei tällä hetkellä ole kuitenkaan, miksi sitä ei oo laajennettu koko Ruotsiin. Se on ehkä hyvä kysymys. Kannattaa tutustua.

Mielestäni tämä vastaus kyllä antaa siihen mahdollisuuksia, että meidän täytyy sote-alalla nimenomaan pohtia sitä, miten me voidaan muuttaa työn olosuhteita niin, että me saadaan sitä henkilökuntaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Oisin valtuutettu Rantaselta kysynyt, että kannatat tätä asiaa periaatteessa mutta et käytännössä. Nämä linjaukset, mistä nyt tässä puhuit, että selvitetään ja tutkitaan ja ihmetellään, mihin sä viittaat? Mikä se sun keino on tässä tai mitä haluat tällä viestittää tai miten pitäisi ymmärtää nämä lauseet? Mulle nämä ei tarkoita yhtään mitään.

Tämä vasemmiston esitys tässä on mun mielestä aika konkreettinen ainakin esitys. Tämä ei ole nimenomaan mikään sellainen... Tämähän

3.11.2021

---

on kokeilu. Haluaisin jonkinlaisen vähän tarkennuksen tälle, mitä tällä haetaan. Mihin viittaat? Ei oikein nyt avaudu. Lähinnä tämä on nyt semmoinen turha lupaus ja ikään kuin toiveajattelua ja viesti kaupunkilaiselle siitä, että tälle asialle tehdään jotain, vaikkei ehkä tehdä mitään tai ehkä katsotaan tai ehkä selvitetään tai katellaan.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja, fru ordförande.

Ledamot Biaudet sa att motionen är inte bästa sättet att försöka förändra våra arbetslivet, men jag ser att du kan stöda det där återremitteringen, därför att vad återremitteringen säger, det säger att Helsingfors inleder beredningen av ett försök med förkortad arbetstid. Om vi inte göra det, hur kan vi försöka bättra våra arbetslivet, om vi inte göra beredningen. Och jag vill påminna att minister ordförande Anna-Maja Henriksson den här veckan sa att vi borde fundera, kunde man i social- och hälsovårdsektoren prova fyra dags arbetsvecka. Så det är SFP:s linje i nationalnivån nuförtiden att vi borde kolla någonting helt nytt och vi ger möjligheten er att nu stöda på det här och så väg att ge från Helsingfors sida lite hjälp för era valkampanjer till distriktvalet. Så SFP, kom med.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Tätä aloitetta kannattavissa ja palautusta kannattavissa puheenvuoroissa on toistuvasti viitattu eräisiin kokeiluihin muualla maailmassa, lähinnä Ruotsissa. Haluamatta mitenkään pitkittää tätä keskustelua kysyisin ihan uteliaisuudesta, mihin nämä vuosia sitten toteutetut kokeilut muualla ovat johtaneet ja miksi ne ovat jääneet kokeiluksi, sikäli kun ne ovat jääneet kokeiluksi. On aivan totta, että joskus on uskallettava rohkeasti kokeilla uusia tapoja, eikä tähänkään kysymykseen varmaankaan ole yhtä ainoaa oikeaa totuutta. Mutta jos muualla tehdyissä kokeiluissa on jo voitu todeta, että joko se ei tuota haluttuja tuloksia tai on muusta syystä toimimaton, ehkä samaan seinään ei kannata lyödä päätä täällä.

Kiitoksia.

3.11.2021

Valtuutettu Titta Hiltunen

Kiitos, puheenjohtaja.

Me ei tällä kertaa nyt lähdettykään tähän koko kaupungin osalta mihinkään lyhyemmän työajan kokeiluun, mutta mä haluaisin kumminkin esittää ponnien muodossa, että tekisimme tällaisen pistemäisemmän selvityksen siitä, millaisia hyötyjä lyhyempi työaika voisi tuoda nimenomaan hoitoalalle. Valtuutettu Koskela aiemmin jo sanoikin, että ammattiliitto SuPerin tekemän selvityksen mukaan 75 % lähi- ja perushoitajista on harkinnut alanvaihtoa. Tilanne on kriittinen, ja hoitohenkilökunnan jaksaminen on koetuksella. Alan iso haaste on myös se, että alalle koulutetut eivät jää alalle tai eivät jää kaupungille töihin.

Jos haluamme, että alalla on tekijöitä myös tulevaisuudessa, nyt on korkea aika etsiä ratkaisuja ennakkoluulottomasti. Oletan, että lyhyempi työaika voi olla aikamoinen houkutin. Historiallisesti lähinnä vassemmistopuolueet ovat ajaneet työajan lyhentämistä. Nyt tämä on kumminkin tullut vastikään laajemmankin joukon ajamaksi asiaksi. Ihan vastikään myös RKP:n puheenjohtaja ministeri Henrikssonkin kannatti julkisuudessa ajatusta nelipäiväisestä työviikosta hoitoalalle. Tämä idea on saanut viime aikoina aikamoista nostetta yllättävistäkin suunnista, ja asia on todellakin selvittämisen arvoinen.

Täällä on moneen kertaan myös tänään jo mainittu tämä Ruotsissa tehty kokeilu, jossa vanhainkodissa lyhennettiin työaikaa. Meillä on jo olemassa dataa suhteellisen vertailukelpoisesta maasta – sellaista dataa, jota vasten on mahdollista tehdä arvioita siitä, millaisia vaikutuksia työajan lyhentämisellä saattaisi olla myös Helsingissä hoitoalalla.

Mä haluan esittää seuraavanlaisen ponnien, jonka juuri julkaisin myös järjestelmään:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että Pohjoismaissa tehtyjen kokeilujen tulosten perusteella selvitetään, minkälaisia tuottavuutta edistäviä ja sairauspoissaoloja vähentäviä vaikutuksia työajan lyhentämisellä voisi olla Helsingissä lähi- ja perushoitajien parissa.

Korostan, että tässä on kyse nimenomaan selvityksestä, ei minkäänlaisesta kokeilusta. Haluan, että seuraavan kerran kun puhutaan asiasta eli työajasta tai hoitajien työvoimatilanteesta, meillä on olemassa parempaa dataa enemmän kuin tällaisista mutu-meininkistä.

3.11.2021

Kiitos.

Valtuutettu Mahad Ahmed

Hyvä puheenjohtaja, kiitos.

Helsingin tulisi mielestäni ottaa käyttöön aloitteessa esitetty lyhennetty työajan kokeilu. Työvoimapula on tällä hetkellä esimerkiksi lastensuojelussa, terveysasemilla ja päiväkodissa. Tilanne on saattanut jatkua jonkin aikaa. Vakituiset työntekijät ovat uupuneita ja jäävät tämän vuoksi sairauslomalle. Lyhennetty työaika tukisi työssä jaksamista. Helsingin kaupungilla on työhyvinvointia tukevia palveluita, kuten henkilöstön liikunta, mutta kun tekee täyttä työaika kuormittavilla aloilla, ei välttämättä voimavarat riitä käyttämään näissä palveluissa. Lyhennetyllä työajalla työntekijät jaksavat paremmin tehdä tehokkaasti työtä, jolloin työn tuottavuus paranee.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Titta Hiltusen ponsiesitystä.

336 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU VERONIKA HONKASALON ALOITE LÄHISUHDEVÄKIVALLAN SOVITTE-
LUSTA LUOPUMISEKSI HELSINGISSÄ

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

3.11.2021

Lähisuhdeväkivalta tekee kipeää. Kun läheinen ihminen, jolta pitäisi voida odottaa rakkautta, sortuu väkivaltaan, se sattuu ruumiiseen ja sydämeen. Olisi hyvä, jos voisimme elää sovussa toistemme kanssa. Väkivalta on tapa tuhota ihmisten välinen luottamus. Väkivalta ei kuitenkaan synny tyhjästä. Sellaiset vanhat perusarvot kuin uskollisuus, rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä ovat mitä mainioimpia arvoja väkivallan kasvu-alustan kuihduttamiseksi, ja ne pitäisi palauttaa arvoonsa kasvatuksessa.

Aloitteessa esitetään lähisuhdeväkivallan sovittelusta luopumista. Tästä asiasta olen eri mieltä. On hyvä pyrkiä löytämään sopu senkin jälkeen, kun on tehty pahoja asioita. Ymmärrän kyllä sen, että sovittelu voi kääntyä irvikuvakseen, jos sovittelu tehdään leväperäisesti ja sovittelu antaa vaikutelman asian vakavuuden vähättelystä. Mutta jämäkkää sovittelua kyllä kannatan.

Lähisuhdeväkivalta on erittäin vakava asia, johon syyllistyvä ei toiminnallaan kunnioita lähimmäisensä ihmisarvoa, varsinkaan jos ei lähde etsimään apua. Aloitteessa ajatellaan lähisuhdeväkivaltaa hyvin suppeassa mielessä, ja aloite ohittaa kaikkein vakavimman lähisuhdeväkivallan muodon. Kaikkein vakavin lähisuhdeväkivallan muoto on abortti, jossa kaikkein läheisin ihminen kieltää omalta lapseltaan kaikkein perustavimman ihmisoikeuden – oikeuden elää. Kyse on lähisuhdeväkivallasta kaikkein lähimmässä suhteessa, mitä kahden ihmisen välillä voi ajatella.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensin haluaisin todeta valtuutettu Ebelingille, että turvallinen abortti on ihmisoikeus, ja siitä en aio tämän enempää keskustella.

Varsinainen asiani oli se, että Suomeen viitataan usein tasa-arvon mallimaana, ja tämä positio asettuu jokseenkin kyseenalaiseen valoon, kun katsotaan tilastoja, jotka kuvaavat lähisuhdeväkivaltaa ja lähisuhdeväkivallan sukupuolittuneisuutta. On esimerkiksi tilastofakta, että joka kolmas nainen on kokenut parisuhteessa fyysistä tai seksuaalisuutta loukkaavaa väkivaltaa. Lisäksi on tilastofakta, että EU:ssa Suomi on naisille toiseksi turvattoman maa.

3.11.2021

Hyvät valtuutetut.

Muun muassa tätä on lähisuhdeväkivalta Suomessa, ja sen sijaan, että tilanne olisi kehittymässä parempaan, on se koronan myötä heikentynyt entisestään. Yksi keskeinen ongelma lähisuhdeväkivallan kitkemisessä on se, että lähisuhdeväkivallan erityisen mekanismin tunnistaminen ja tunnistaminen on puutteellista. Sen sijaan, että lähisuhdeväkivaltaa käsiteltäisiin rakenteellisena ongelmana, sitä käsitellään aivan liian usein yksittäistapauksina. Sen sijaan, että lähisuhdeväkivaltaa ratkaistaisiin rakenteellisesti, sitä ratkotaan usein yksityisesti, esimerkiksi sovittelemalla.

Lähisuhdeväkivallan sovittelu on laajasti käytössä oleva malli, jota ovat nykymuotoisena kritisoineet useat ihmisoikeusjärjestöt, naisjärjestöt ja sukupuolittuneen väkivallan vastaista työtä tekevät järjestöt. Yksi nykyisen sovittelumallin ongelmista on se, että sovitteluun ohjaaminen voi vaikuttaa rikoksen esitutinnan perusteellisuuteen. Lisäksi väkivallan kohteeksi joutuneet ihmiset ovat nostaneet esiin sovittelun epätasapainoista asetelmaa.

Hyvät valtuutetut.

Poliisihallitus on linjannut, että sovitteluun ei ohjata, mikäli väkivalta on toistuvaa. Sen lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön selvitys on kehoittanut arvioimaan lähisuhdeväkivallan sovittelun edellytyksiä. Siitä huolimatta tiedossa on tapauksia, joissa toistuvan lähisuhdeväkivallan kohteeksi joutuneet naiset ovat joutuneet sovitteluun. Lisäksi on tiedossa, että kaikissa tapauksissa sovittelu ei ole lopettanut väkivaltaa. Muun muassa näistä syistä tässä valtuutettu Veronika Honkasalon ja Katju Aron aloitteessa, jota nyt käsittelemme, ehdotetaan sovittelusta luopumista.

Valtuutettujen saaman vastauksen mukaan Helsinki ei kuitenkaan yksin voi luopua sovittelukäytännöstä, vaan toimivalta kuuluu eduskunnalle. En ryhdy tässä tekemään esityksiä, mutta haluan nostaa esiin, että lähisuhdeväkivallan kitkemisessä Helsinki ei ole passiivinen sivustaseuraaja vaan aktiivinen toimija, jonka esimerkillä on väliä paikallisesti, valtakunnallisesti ja parhaimmillaan myös globaalisti, Suomea kun todella tavataan tituleerata tasa-arvon mallimaana.

Näiden syiden vuoksi mä pidän tärkeänä, että kaupunginhallituksessa saatiin yksimielinen kirjaus siitä, että sovitteluun ei ohjata, mikäli väkivalta on toistuvaa ja että Helsinki sitoutuu arvioimaan

3.11.2021

---

lähisuhdeväkivallan sovittelun jatkamisen edellytyksiä sosiaali- ja terveysministeriön selvityksen mukaisesti.

Hyvät valtuutetut.

Sukupuolittunut väkivalta on tunnistettava rakenteellisena ongelmana, ja sitä tulee kitkeä rakenteisiin puuttamalla. Joka kolmas on liikaa.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Abortin julistaminen ihmisoikeudeksi on ihmisoikeuden riistämisen julistamista ihmisoikeudeksi.

Kiitos.

Valtuutettu Oona Hagman

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meitä kaikkia varmaan jo vähän väsyttää täällä, joten varmaan hyvä jos päästään mahdollisimman pian tästä kotiin. Tämä aihe on niin tärkeä, että kuitenkin niin kuin tiedän, että olette täällä keskustelleet siitä jo varmaan miljoonia tunteja, mutta siitä huolimatta haluaisin vielä tuoda esiin muutaman asian.

Kiitos tärkeästä aloitteesta, valtuutettu Honkasalo, jota pidin selkeänä ja johon on perusteellisesti kaupungin puolelta myös vastattu. Tämä asia on hyvin monimutkainen ja mustavalkoinen, ja silti tuntuu vähän, että asia jäi ilmaan. On mielestäni tosi oleellista, että me voidaan vaikuttaa asioihin enemmän kuntatasolla eikä niin että niitä pallotellaan eduskunnan ja meidän välillä.

Mitä tulee lähisuhdeväkivaltaan ja sen sovitteluun, me tiedetään, että valtaosa riidoista ja rikoksista ei tule koskaan edes virkavallan tietoon eivätkä ne päädy mihinkään tilastoihin. Kyseessä on ihan jäävuoren huippu, ja siksi sana sovittelu ei mielestäni sovi ollenkaan tähän kontekstiin. Sovittelu tarkoittaa tasa-arvoista vuorovaikutusta, joka ei toteudu uhrin ja rikoksentekijän välillä. Uhrin osalta on tosin tärkeää, jos

3.11.2021

---

hän niin haluaa tai päättää, että hänellä on mahdollisuus kohdata rikoksentehtäjä. Tämä on nimenomaan vapaaehtoista hänen niin halutessaan.

Me tiedetään myös se, että koronan aikana tuli valtava määrä lisää nimenomaan perheväkivaltaa. Nyt mä haluaisin painottaa, että näitä perinteisiä malleja pitää vähän painostaa. Sen takia olen tehnyt pöytäkirjan, joka näkyy tuossa.

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta kehittää hel.fi-verkkopalvelun väkivaltaa käsittelevän osion selkeät mittarit ja seuranta niin asiantuntijoiden kuin kaupunkilaisten nähtävillä ja käyttöön niin että meillä on enemmän tietoa ja me saadaan sitä helpommin, kun me sitä tarvitaan.

Kiitos.

Valtuutettu Sini Korpinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Koskela nosti hienosti esille, että korona on pahentanut sitä tilannetta, mitä meillä tällä hetkellä perheväkivallassa tapahtuu ja että tämä ilmiö on aidosti sukupuolittunut tutkimustikin. Meillä ei ole Suomessa kauheasti asioita, tai me emme voi tästä hirvittävän paljon ylpeillä.

Kuitenkin pyysin tämän puheenvuoron siksi, että hieman ihmettelen tässä salissa valtuutettu Ebelingin lausuntoa. Pohdin sitä, mitä ajattelee tästä keskustelusta se nainen, joka kohtaa perheväkivaltaa ja joka nyt kuuntelee, että tätäkin keskustelua käyttää oman vihamielisen abortinvastaisen agendansa esille tuomiseen mies, joka hakee syitä perheväkivallalle yhteiskunnan arvoista, kun niitä pitäisi etsiä väkivaltaa tekevistä henkilöstä.

Sovitteluun sinänsä liittyy paljon haasteita ja ongelmia, ja niitä tässä aloitteessa on tuotu hirvittävän hienolla tavalla esille. Kuitenkin samaan aikaan ajattelen, että tämä on semmoinen aihe, johon täytyy hakea yhteiskunnallisia ratkaisuja laajasti ja sillä tavalla ajattelen, että tämä ei voi pelkästään olla Helsingin kaupungin asia. Kiitän kuitenkin siitä, että tämä aloite nostaa esiin tämän todella tärkeän asian. Kiitos Veronikalle siitä.

3.11.2021

Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En vastusta lähisuhdeväkivaltaan puuttumista vaan pidän sitä hyvin tärkeänä. Niin kuin sanoin, saattaa mennä irvikuvaksi se, jos sovittelu on heikkoa. Mutta pienen, heikon ja puolustuskyvyttömän ihmisen puolustaminen on aina tarpeellista.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Nevanlinna

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pari pointtia voisi ehkä tuoda esiin, jotka on nyt jossain puheenvuorossa jo tulleetkin tässä, mihin asioihin sovittelu sopii ja mihin ei. Kaikki lienee yhtä mieltä siitä, että vakavimpiin rikoksiin sovittelu ei sovi. Lähisuhdeväkivalta on rikoksena kai kaikilla mittareilla vakavimmasta päästä.

Toiseksi voisi sanoa, että sovittelu sopii niihin rikoksiin, joissa uhri ja tekijä ei tunne toisiaan. Tässä tapauksessa osapuolet tuntevat toisensa traumaattisella ja toisen osapuolen kannalta nöyryyttävällä tavalla. On vaikea kuvitella, että tämä ikään kuin valtasuhteeksi muodostunut kontrolli ei uisi siihen sovittelusuhteeseen mukaan.

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Nevanlinnalle erittäin hyvästä puheenvuorosta.

Mä olisin kiinnostunut tästä ponnesta, joka tänne järjestelmään on jätetty. Tässä puhutaan väkivallan seurantamittareista. Tietenkin on tärkeää, että saadaan tietoa väkivallasta, mutta olisin pyytänyt, olisiko valtuutettu Hagman voinut vähän vielä avata, mitä uutta tämä toisi ja millä tavalla tämä toimisi tämä hänen tarkoittamansa ponsi.

3.11.2021

Valtuutettu Oona Hagman (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tarkoitin ehkä sitä, että tällä hetkellä hel.fi-sivustolla, jota on kuitenkin nyt, joka nyt uudistetaan. Itse olen digitalisaatiotoimikunnan varsinainen jäsen, ja siellä on myös käyty näitä tiettyjä asioita läpi. Miten me voidaan tuoda julki näille sivustoille myös mielenkiintoisella tavalla näitä tiettyjä asioita. Mittareilla ja seurannalla tarkoitan sitä, että kun me tuodaan kronologisella tavalla, esimerkiksi visualisoimalla tiettyjä jo tapahtuneita, missä mennään nyt. Parastahan olisi tietenkin se, että ne olisi reaaliaikaisia mittarit, että voidaan sitäkin kautta seurata, mikä tilanne on. Tämä on mun mielestä semmoista avoimuutta ja läpinäkyvyyttä meidän kaupunkilaisia kohtaan ja asiantuntijoita kohtaan myös.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos.

En tosiaan lukeudu itse minkään sorttiseksi feministiksi, mutta tässä tilanteessa mun täytyy kyllä sinänsä kompata tätä Honkasalon aloitetta. En lakimiehenä ymmärrä sitä, että lähisuhdeväkivaltaa käsitellään sovittelussa. Se ei mun mielestä sovi sinne alkuunkaan. Mutta sinänsä tämä lausunto, päätösehdotus, mikä tässä on tehty, on ihan oikein, koska tämä asia ei täällä valtuustosalissa ratkea.

Sen haluaisin korjata kyllä näihin aikaisempiin puheenvuoroihin, että kyllähän lähisuhdeväkivaltaa kokevat myös miehet. Ei se ole pelkästään naisten yksinoikeus olla siinä vastaanottavana osapuolena. Sitä kokee myöskin lapset, ja niissä valitettavasti naisetkin on usein tekijöinä.

Kiitos.

Valtuutettu Sanna-Leena Perunka

Kannatan Oona Hagmanin pontta.

3.11.2021

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig